

ION SIMION

nu îngăduie un nou război

Oamenii cari vă numiți civilizați, de oarece urmașii voștri, vor avea, firește, facultățile mintale și sufletești mai dezvoltate decât le aveți — vor privi obiceiurile voastre războinice, cu același nedumerire și dispreț, cu care priviți voi pe canibali.

În adevăr, voi numărați încă printre instituțiile voastre, și pe aceea a războiului.

Vă vor disprețui urmașii, fiindcă sunteți încă în stare să vă dușmăniți fără temelie reală și să vă ucideți unii pe alții, cu ferocitatea de care ați dat dovadă în măcelul în masă, din 1914.

Vă întreceți care de cari să inventați mijloace mai formidabile de crimă și de distrugere; perfecționați sistemul de lășă declanșare a exploziilor la distanță; construiți cisterna aeriană cu tone de explozibile, ce vor sfărțica trupuri de moșnegi, de femei și de copii; asociați acum urii voastre, până și puterea hidoasă de ucidere prin grozave arsuri, zvârcoliri și sufocări, a gazelor toxice și a bacteriilor dătătoare de molime înfricoșătoare.

Și vă numiți „civilizați”!

Se vor rușina urmașii noștri de noi, mai mult decât ne rușinăm noi de strămoșii cavernelor sau de canibali...

Căci iată ce ne povestește în graiul lui pitoresc, pe care noi nu putem să-l tălmăcim, cu vorbe șterse, Ion Simion care a fost aproape două decenii prizonier la Ruși.

ca să nu plângem unul în fața altuia, dar, puțin după miezul nopții, mama s'a sculat, zicând că trebuie să-mi facă bocceaua. Afară, pe ferastră, nu se vedea decât întunerecul de cărbune și, din când în când, trâmbițele mobilizării făceau iară să sbârâie geamurile și pe tata să-și astupe cu palmele urechile și să-și afunde capul în perină, ca să nu mai audă cântecul acesta al plecării, al despărțirii și al morții.

Pe fiecare din lucrurile mele, punându-le în boccea, mama a lăsat să cadă lacrimi grele de chin. N'am vorbit nimic, n'aveam nimic să ne spunem. Peste o oră, trebuia să mă smulg din brațele lor, poate pentru totdeauna, și gândul acesta ne înnebunia.

În fine, o lumină murdară, cenușie, se ivi la geam: zorile celei mai triste zi din viața mea.

Tata avea ochii de năuc; mama, în timpul unei singure nopți, slăbise, se zbărcise, fața i se făcuse ca cenușa și ochii plini de lacrimi nestăpânite, îi luciau ca de friguri.

Am plecat cu un nod de durere în piept, ce mi se ridica spre gâtlee, sufocându-mă; tot timpul războiului apoi, fața răscolită de durere mută a mamei, mi-a rămas în minte, chinându-mă.

A, să zmulgi pe copil din brațele mamei și să-l trimiți la moarte! Și mama să știe că nu-l va mai vedea! Cum pot oamenii să facă această blestemată faptă?... Cum de nu se ridică toate mamele, înebunite, împotriva războiului, ce le zmulge copiii, carne din carnea lor?...

*

Ne-au îmbrăcat apoi cu strae soldățești, ne-au dat o armă și un sergent major (sergentul major ne-a bătut) și ne-au încărcat ca pe vite într'un vagon de marfă. Ne-au dus pe frontul rusesc.

Viața de tranșee o știți: dormeam răzîmați de parapet, cu picioarele în apă până la genunchi. Un copil andru, încă din prima zi, a vrut să glumească cu rușii din fața noastră, care nu dăduseră până atunci nici un semn de viață, ca niște adevărate cârțițe ale pământului. Copil andrul a ridicat mâna cu un deget în sus, pe deasupra parapetului ieșind numai degetul. Într-o clipă, s'au auzit zeci de împușcături, și degetul băiatului a sărit ca în țandări, s'a prăfuit; așa de aproape era de noi frontul rusesc... L-au dus în spatele frontului pe băiat, l-au judecat de „auto-mutilare” și l-au legat de un stâlp. Un pluton a primit ordin să tragă, și așa l-au împușcat „ai noștri”, pe băiat andru care glumise cu rușii...

LA noi în sat, la Vad (Făgăraș), trâmbițele mobilizării armatei austro-ungare au început să sune decuseară, și până în zori, au spart tăcerea nopții, umplând văile de hăuri și sufletul de spaimă. Patrule de cătane împărătești, colindau călare satele cu tobe și surle, și citiau la răspântii porunca de plecare la războiu.

În noaptea aceea — n'am s'o uit niciodată — de cum începea trompetele să răsună iară, auzeam, din odaia vecină, plânsul mamei întetindu-se, iar tata, din când în când, atâta spunea:

— Nu pot să adorm deloc...

A doua zi, eu, copilul lor, trebuia să plec la războiu, ca să mor pentru dragutul de împărat.

Ne-am prefăcut, așa, că dormim

Am stat acolo, față în față cu rușii, aproape doi ani. Am dat și atacuri. Ca să câștigăm treizeci de metri, odată, au murit 20 din 30. câți eram în plutonul nostru! A doua zi, ne-au luat rușii înapoi cei 30 de metri, și au murit și restul, afară de doi, — dintre care unul eram eu.

Pe urmă, a venit o vreme de liniște.

Mă întâlneau cu rușii, la o fântână. Nu trăgeam, nici noi, nici ei. Aveau, legate de gât, iconițe cu Maica Precista și cu Sf. Gheorghe, — ca și noi, românii din Ardeal.

Nu simțeam pentru ruși nici o ură și nici o dușmănie. Nu-mi făcuseră nici un rău. Dece ne războiam unii cu alții? Eu nu puteam să înțeleg asta. N'aveau și ei, rușii, mame ce se stingeau acasă de dorul nostru, nu erau și ei oameni, ca și noi?

Și totuși, eu, cel care vă vorbesc acum, am ucis un rus! Nu-l cunoșteam și nu mi-a făcut niciodată nimic. Un băiat roșu la față și cu părul bălai, de parcă era alb. Ne întâlniserăm, piept în piept, la un atac. Am văzut străfulgerarea baionetii lui, repezită spre pieptul meu. Și atunci, *DE FRICA, DE FRICA SĂ NU MĂ UCIDĂ EL PE MINE*, l-am ucis eu pe el! L-am despicat pantecele cu baioneta; băiatului, i-a căzut îndată arma din mână și a ridicat brațele, ca un răstignit și s'a prăbușit cu fața în jos, căzând aproape peste mine, de parcă ar fi vrut să mă îmbrățișeze!...

N'a scos nici un țipăt, nu mi-a spus nimic. Mă privia numai, cu ochi de groază, ochi albaștrii-cenșurii, fără să mă blesteme...

Dar se întâmplă ca în multe nopți de atunci, să-mi apară fața lui roșie, cu părul bălai până la alb, cu ochii aceia holbați ca de nebunie... Il văd deschizând brațele, larg, cuprinzându-mă, și-mi dau seama atunci că mă îmbrățișează un mort, că mă strâng brațe reci și împietrite de cadavru, că mă privesc ochii lui sticloși, ochii reci de mort!...

Mă trezesc în sudori, în genunchi, mă închin la icoană și mă rog de mort să mă ierte:

— Iartă-mă, frate pe care te-am ucis...

*

Am iubit o fată, la noi, în Vad. Intr'o permisie, ne-am luat. Am lăsat-o acolo, cu mama ei bătrână, fără apărare, prada miilor de rătane ce trecuă prin sat...

Odată, înainte de războiu, un flăcău a pândit-o în pădure și a vrut s'o necinstească. Am ridicat tot satul contra lui, și, cu cio-mege și furci, l-am încolțit. El avea prietenii lui și s'a făcut o încăierare, care ar fi lăsat câțiva morți și răniți pe locul luptei, dacă n'ar fi sosit jandarmii unguri. Eu, n'am fugit. M'au luat, m'au bătut și m'au legat, și m'au trântit la pușcărie pe trei luni, pentru vina că voiam să mă răfuiesc cu dușmanul meu.

Vedeți? Pe mine nu m'au iertat, fiindcă'm vrut să-mi răpun dușmanul, dar tot ei, cari m'au condamnat pentru aceasta, m'au luat apoi la războiu să mă bat și să ucid oameni, cari nici măcar dușmani nu-mi sunt, oameni pe cari nu i-am văzut niciodată în viața mea și nu s'au făcut vinovați cu nimic față de mine!

*

Cât timp am stat pe frontul rusesc, primiam câteodată scrisori de acasă. Mama, ținea să adauge cu mâna ei, tremurând de bătrânețe și de grijă, câte un cuvânt-două de mângăiere, — cuvinte din acelea cu care mamele își alintă copiii când sunt mici, și apoi îi mângăie cu ele, toată viața, chiar când copiii, s'au făcut mari, și au devenit oameni în toată firea. O scrisoare de acestea, mi-a adus vestea că tata s' împoinăvit greu și că părinții mei duc lipsuri cumplite...

Am vrut să dezertez, să fug la ei, ca să le dau o mână de ajutor. Gândul că tata era bolnav și că mama nu are nici ce mânca, ea, care mă iubia atâta, mă făcea să blestem războiul și pe cei cari mă țineau aci, în fața morții, cu sila...

Și așa fi dezertat, dacă rușii n'ar fi avut grijă, să ne trimită în seara aceea, pentru prima oară, un val de gaze și să ne bombardeze cu otrăvuri, care cădeau ca o ploaie din cer și unde cădea picătura ardea carnea ca vitriolul, brațul se învinețea și omul începea să se sbată și să se dea cu capul de pământ, până muria.

Un val de gaze galbene, mi-au trecut prin mască. Gazele mi-au ars gâtul și plămânii. Am început să horcăi și să tușesc; sângele mă podidi pe gură... Până să fim evacuați, rușii au pornit la atac. Așa am căzut prizonier la ruși, cu pieptul ars, cu gura plină de sânge, cu ochii eșii din orbite... Aerul pe care-l respiram, chiar după ce trecuă câteva zile dela atacul de gaze, mi se părea gros ca de petrol aprins; el îmi gâlgăia pe gât, mă îneca, și voiam să-mi sfășii pieptul cu ghiarele, ca să fac loc aerului să intre în mine...

Așa, bolnav, m'au luat rușii prizonier. M'au dus pe targă, nu știu cât timp, o oră, o zi sau o săptămână. Apoi, m'au înglobat într'un grup de alți prizonieri nemți, în care se aflau și câțiva români din Ardeal, ca mine, și am fost porniți, pe jos, ca o turmă de vite, păziți de cazaci cu bărbi roșii, cu armele încărcate și cu biciuri...

Mersul mă făcea să gâfâi din greu; plămânii mă ardeau, de parcă mi-ar fi turnat cineva plumb topit în ei, de câteori suflam mai edânc. Amețeli doboritoare mă cuprindeau. Ades mă înăbușam și cădeam în drum. Cu biciuri și paturi de pușcă, mă sculam și porniam iar, blestemându-mi zilele și ingenunchiând uneori în fața cazacilor, ca să-i rog să mă împuște și să sfârșesc cu viața aceasta de iad.

*

Mi-a fost însă scris mie, să beau până la fund paharul de fiere al războiului.

Am fost mânai astfel pe șosele și câmpii, zile întregi. Cei cari cădeau de oboseală și nu se mai ridicau când erau bătuți cu puștile, erau lăsați să moară în zăpadă.

Undeva, într'o gară, pierdută într'o câmpie fără margini, am fost îmbarcați în vagoane de vite, ce duhniau greu. Prin altele însă, șuera vântul, fiindcă aveau găuri mari în podele, și trebuia să ne ferim să nu cădem prin ele, sub roți. Acele găuri proveneau dela faptul că soldații ruși făcuseră cândva focul în vagoane, ca să-și fiarbă ceaiul.

Nu ni se da de mâncare, decât, la 2—3 zile, o cană cu o fier-tură amăruie și grasă, de nu știam dacă e ceai sau supă. Trenul ne-a hurdacnit zile și nopți de-arândul. Eu am zăcut tot timpul, aproape mereu în nesimțire, deoarece lipsa de aer mă înebunea. Tusea mea supăra pe ceilalți și sentinela din vagonul nostru mă lovia ades, ca să încetez.

Ne-am dus astfel într'un lagăr din Siberia, unde ne-am săpat singuri bordeele; aveam însă impresia că ne săpăm gropile...

Din cauza gerului, ni s'au deschis pe față bube rele și s'a în-cuibat în bordeie tifosul exantematic, așa că dela o vreme, părășiți acolo, trăiam, cei vii, deavalma cu cei morți.

În urmă, supraviețuitorii au fost scoși și duși într'o mină de cărbuni, la muncă forțată. Au trecut astfel anii, și noi păream părășiți de Dumnezeu și de oameni. Eram păziți și nici o veste din afară nu ajungea până la noi. Se terminase de mult războiul, dar noi nu știam, fiindcă n'am avut de unde să aflăm.

Ne-au ținut ani lungi, în această neștiință desăvârșită de tot ce era în afară de lagărul nostru, până ce, într'o noapte, am fost duși și mai departe, în Mandciuria.

*

Acolo, în lagăr, am găsit și alți români din Ardeal.

S'a întâmplat că ne-a pus să încărcăm un vapor cu cărbuni, și atunci unii din noi s'au putut furișa pe vapor și au putut evada. Peste alții, at dat trupele japoneze, în războiul chino-japonez de anul acesta, și i-au eliberat.

Eu fiind declarat mort, mi-am găsit soția măritată, având cu noul ei soț, trei copii. Tata și mama au murit de mult. Sora mea, necinstită de soldați, a murit la spital, în timpul războiului...

Acum, eu am rămas fără nici un rost pe lume, purtat de toate vânturile ca o frunză uscată... Când obolesc, sângele mă podidește uneori pe gură, și gâlgăirile lui mă înecă. Ai mei, sunt morți; soția mea, este a altuia...

Viața mi-am trăit-o în fundul tranșelor și în fundul minelor... Asta mi-a adus mie războiul...

Și acum, vă întreb pe d-voastră: se mai poate îngădui un nou războiu?... Dar mai are cineva cruzimea sălbatecă de a mai pune la cale un nou măcel între oameni, după câte-am pățit?... SD.

20 ANI in Rusia

La Braşov a sosit de curând Johan Lurtz, un sas care luptând cu armata austriacă în reg. 24 Honvezi din Galiția, a fost luat prizonier de către Ruşi, în apropierea localităţii Pjesmesel.

Johan Lurtz a fost capturat în ziua de 25 Ianuarie 1915 după ce luptase numai două luni.

După capturare, el a fost dus, împreună cu un grup numeros, la Ohansk, în Gubernia Permsky, unde, după 14 zile, a izbucnit o gravă epidemie de tifos exantematic, şi cu acest prilej, două treimi din prizonierii aflaţi acolo au murit.

Lurtz ne povesteşte cum şi-a petrecut cei aproape 20 ani, cât a lipsit din ţară.

VIAȚA de prizonier înseamnă un fapt divers, pe lângă calvarul ce a trebuit să-l îndur în Siberia, unde am fost deportat, după decimarea lagărului dela Ohansk, decimare produsă de tifosul exantematic.

Am fost trimis la muncă silnică în apropierea comunii Odjorsky Zavot, din aceeaşi gubernie, şi am lucrat aci până la 1917. Am fost apoi dat ca slugă, la un negustor din comună.

Viaţa singuratică şi chinuită ce o duceam, — pe deoparte — iar pe dealtă parte, buna impresie ce o avea stăpânul meu de mine, au înlesnit căsătoria mea cu o rudă a comerciantului, a-nume Parascovia Krasnova.

Drept zestre, i s'a dat femei 18 pogoane de pământ, 2 cai, 2 vite cornute şi 5 oi.

Am fost ajutat apoi să fac o căsuţă, şi mi-am instalat astfel o gospodărie modestă.

Am trăit omeneşte, până în anul 1922, şi cu toată revoluţia din Rusia, nu se produse nici o schimbare în căminul meu, totul rămăsese al nostru.

În acest an, Parascovia a murit răpusă de o boală şi după câţva timp, m'am căsătorit cu Olga Niconorovna, din aceeaşi comună.

Mi-am înjghebat un atelier de fierărie şi rotărie, continuându-mi viaţa oarecum liniştită, până la 1930.

În luna Martie a acestui an, Kolhozurile (gospodăriile comunale colective), cari înconjurau petecu' meu de pământ, au început să facă presiuni, în sensul ca să intru şi eu în Kolhoz. Cum eu am refuzat aceasta, am început să fiu ameninţat, că dacă nu intru în Kolhoz, nu voi putea să mai trăiesc în mijlocul lor, mai ales că sunt cetăţean român. Am cerut sprijinul autorităţilor,

Lurtz şi familia sa

însă, aceştia mi-au spus că, dacă nu voi intra de bună voie, voi fi silit.

Şi, cum eu am persistat să rămân independent, Kolhozurile mi-au expropriat cele 18 pogoane, mi-au luat boii, caii şi uneltele. Am continuat câţva timp să lucrez în micul meu atelier, însă fiind boicotat nu-mi puteam asigura pâinea zilelor.

Pus în faţa acestei situaţii, m'am dus la Moscova şi cum noi nu aveam acolo o reprezentanţă diplomatică, m'am dus la legaţia poloneză, unde mi s'a pus un avocat la dispoziţie, spre a-mi susţine plângerea la Centralnai Ispolnitelni Komitete, din Moscova.

Aci s'a judecat cauza mea după formele legale şi mi s'a dat dreptate, însă numai pe jumătate.

Mi s'a spus anume, că, la pământ n'am dreptul, însă s'a dat ordin să mi se înapoieze vitele, caii şi uneltele. Am vândut toate acestea, împreună cu casa şi atelierul, fiindu-mi cumpărate de colectivitatea muncitorilor, şi am rămas apoi ca maestru rotar, lucrând în particular, până în Septembrie. Prin luna August, am căpătat o decizie, prin care se spunea că trebuie să plătesc un impozit de 600 de ruble (aprox. 48.000 lei), pe motiv că nu lu-

erez în colectivitate.

Neputând plăti un impozit atât de mare, mi s'a spus:

— „Dacă nu poţi plăti, nu lucra singur, şi intră în colectivitate.”

M'am dus atunci din nou la Moscova, la legaţia poloneză, şi la autorităţile sovietice, spunându-le că dacă nu mă lasă să trăiesc, să-mi îlesnească formalităţile pentru înapoierea acasă.

La Moscova, s'a făcut o anchetă, pentru a se stabili dacă sunt român.

Legatia poloneză din Moscova, a intervenit la Bucureşti, relatând situaţia mea şi, după un răstimp, am primit la Moscova un paşaport românesc, în condiţiuni pe care nu le pot divulga.

Fetele tinere din fabricile ruseşti fac exerciţii militare

În fostul palat al ţarilor din Livadia s'a instalat un sanatoriu pentru săraci

Gimnastică într-o școală sovietică. În scop de propagandă, copiii țin în mână stele metalice roșii

Un club feminin în satul Suprunowca, în apropiere de Pottava

Serafima Plotnicowa, o tânără rusoaică de pe țărmurile Volgei, este prima femeie marină. Ea slujește pe bordul vasului sovietic „Yucharu”

Mi-am cumpărat bilete de tren dela Moscova, până la frontiera româno-polonă, cheltuind în total 6000 ruble — aproximativ 500.000 lei — și am plecat cu trenul, prin Moscova, făcând până la granița românească, 15 zile. La granița ruso-polonă, Nigorila, se mai aflau 6 familii, între cari una poloneză și 5 germane. Aci agenții G. P. U-ului, ne-au luat pașapoartele și ne-au întrebat:

— „Cine pleacă în România?”

Răspunzând că eu și cu familia mea, am fost duși într-o cameră secretă, și desbrăcați până la piele.

Înainte de aceasta — aste adevărat că am fost întrebați dacă avem la noi

M'am dus apoi la G. P. U., și am spus că vreau să plec acasă. Șeful de aci, m'a întrebat:

— „Cum crezi una ca asta? Cum crezi că se pot face formalitățile?”

— „Am un pașaport românesc.

— „De unde?”

— „L'am primit într'un plic, dela un frate al meu.

Șeful G. P. U.-lui mi-a luat pașaportul și timp de 6 luni n'am mai știut nimic.

După acest interval, am plecat la Ecateriemburg, unde este o casă a străinilor din Rusia, anume „Insotradi Stol”, și am povestit aci chestia cu pașaportul, ca și întreaga mea situație.

La 17 Maiu a. c., „Insotradi Stol” a intervenit la G. P. U., cerând să i se restituie pașaportul.

A doua zi, am și fost chemat de șeful G. P. U.-lui din localitate, și introdus într-o cameră, în care se aflau 6 inși.

Aci, s'a desfășurat următorul dialog:

— „De unde ai primit pașaportul?”

— „De la un frate din România.

— „Nu! minți! l-ai primit dela un cunoscut din Moscova, sau dela cineva din serviciul legației poloneze.

— „Nu este adevărat! (am refuzat cu încăpățănare să divulg condițiile în care mi s'a procurat pașaportul).

Chestionarea mea a continuat timp de 3 ore și jumătate, după care întrebările au început să ia o altă formă.

— „De ce vrei să te înapoezi în România?”

— „Nu mai pot trăi aci.

— „Dece?”

— „Nu vreau să lucrez în colectivitate.

— „Nu crede că este mai ușor ceia ce te așteaptă acasă. Vei sta minimum 3 ani de zile în pușcărie.

— „Prefer, decât să mor de foame aci.

— „Dar dacă te vor împușca ai tăi?”

Credeau astfel că mă vor intimidă și voi renunța să plec acasă.

— „Dar de unde ai bani? — mă întreabă unui din cei 6 membrii ai G. P. U.-lui

— „Am vândut totul. Și, cu banii aceștia voi ajunge până în România, unde am rude și pământ, ca să pot munci și să-mi țin soția și copiii

A doua zi, am fost chemat din nou și mi s'a spus:

— „Ia-ți pașaportul și viza. Poți pleca acasă, dar bani nu vei lua cu tine.”

hani, și am răspuns negativ.

Rând pe rând, am fost căutați cu amănunțime, fără a se găsi ceva.

A venit apoi șeful G. P. U.-lui dela frontieră, întrebând pe agent:

— „L-ai căutat?”

— „N'are nimic!”

— „Imposibil!”

— „Absolut nimic.”

— „Nici băiatul, nici nevasta?”

Și după ce face o revizie sumară celor de mai sus, șeful G. P. U.-ului se repede la fetița mea, în vârstă de numai 3 ani, îi desface hainele și între cusăturile dela rochie, a găsit câteva ruble. Nu s'a mulțumit numai cu atâta, și desfăcându-i pinzele dela sandale, a găsit între cusături 21 zloți, 20 mărci și 11 dolari.

Nu ni s'a făcut nimic.

Cu un ton aspru, șeful G. P. U.-lui mi-a poruncit să arunc banii într-o ladă, care era închisă, și avea o gaură mică (ca o pușculiță).

Am fost lăsat apoi să trec granița, și, la Varșovia, la legăția română, mi s'a dat toate ajutoarele pentru ca să pot ajunge acasă.

*

Am întrebat apoi pe prizonierul Johan Lurtz cari sunt condițiile de viață din Rusia Sovietică și el ne-a spus:

— „Un țaran trebuie să muncească în colectivitate câte 14 ore pe zi, și pentru aceasta primește un kg. pâine și o supă fără carne, la prânz. Din totalul producției, se dă muncitorilor un procent oarecare, pentru ca în schimb să-și poată procura îmbrăcăminte.

Fiecare țaran are o vacă și din mulsoare trebuie să dea pentru fabrica de lapte a Kolhozului, 240 litri lapte anual.

Cine are păsări, trebuie să dea câte 24 ouă anual fermei colective.

Fiecare gospodar are în Kolhoz o parte de proprietate.

Cine vrea să plece nemotivat din Kolhoz, trebuie să-și lase tot avutul acolo, și i se dă o hârtie, prin care se arată că este dezertor.

Cel care pleacă din Kolhoz, timp de 6 luni, nu mai capătă de lucru.

Un Kolhoz numără 3—400 oameni, împărțiți în brigăzi conduse de un brigadier. La ora 5 dimineața, se sună clopotul, oamenii se așează în rând, și primarul dă ordin pentru efectuarea lucrărilor, după nevoile zilnice. Lucrul durează până seara, cu o mică întrerupere la prânz, și brigadierul care conduce lucrarea, raportează apoi cine și cât a muncit. Cei prezenți primesc bonul de pâine și supă, iar dacă cineva este bolnav, trebuie să producă un certificat medical, pentru a putea primi alimente.

Dacă un gospodar lipsește de la lucru 2 zile fără motiv, el este pedepsit să muncească 10 zile fără retribuție. I se dă numai supă, fără pâine, pe care o înlocuiește cu resturile din proslusul soției, copiilor sau neamurilor.

Femeile lucrează la fel cu bărbații. Copiii dela 12—13 ani sunt întrebuințați ca ajutoare. Până la 10 ani, vara, stau la casa mamei, iar iarna sunt

luați la căminurile părintești, și li se dă rația reglementară de mâncare. Bătrânii după 56 ani, sunt puși la lucrări mai ușoare, și la lucrări casnice.

Fiecare muncitor este obligat să lucreze câte 5 zile din săptămână, după care au o zi repaus.

*

În altă ordine de idei, interlocutorul nostru ne spune că în Siberia se mai află foarte mulți români, între aceștia ne citează numele lui Constantin Lupea din Jud. Alba, comuna Ormenis, care a locuit la el și care actualmente lucrează în comuna Nicișina, la oficiul poștal. În ultimul timp, i s'a luat și lui averea, astfel încât actualmente lucrează în orașul Sarapol, ca simplu muncitor. Un altul, a nume Ciupa, tot din județul Alba, a fost deportat în Siberia și condamnat la muncă silnică, pentru că, vânzându-și pământul, și-a cumpărat o casă în valoare de 2000 ruble, și agenții G. P. U.-lui cercetând de unde are banii, au refuzat să creadă, spusele lui Ciupa.

Moscova este un oraș care în ultimii ani s'a modernizat foarte mult. S'au construit aici numeroase palate, cu câte 10—15 etaje.

Criza se resimte și în Rusia, astfel încât anul acesta totul a stagnat.

Se așteaptă acum recolta nouă, pentru a se putea continua construcțiile începute, și a se face investiții noi.

Lipsa pâinei este mult resimțită; la Moscova, sute de oameni fac „coadă” pentru o pâine, dela 2 dimineața până la 5—6 dimineața.

Pentru a mă transporta dela gara de sosire la gara de plecare, birjarul bănuind că în bagaje am pâine, mi-a cerut cu lacrimi în ochi, ca în loc de 60 ruble, dreptul lui, să-i dau un kg. pâine.

În Rusia sunt mulți dezertori români. La Sarapol m'am întâlnit cu un anume Ștefănescu, care a dezertat dintr'un regiment din București împreună cu încă câțiva soldați, și, întrebându-l ce este în țară, el mi-a spus că este foarte rău, și că ar fi mai bine să rămân în Rusia. Aceasta mi-a spus-o în primele zile; după câțiva timp însă, regăsindu-l, și-a exprimat regretul că a plecat din țară, spunându-mi că ar veni și el înapoi, dacă nu i-ar fi frică de agenții G. P. U.-lui.

În Rusia dezertorii români au un tratament special.

Ei sunt înscrși și urmăriți de agenții G. P. U.-lui. Oficialitatea îi obligă să urmeze niște cursuri speciale, unde se dezvoltă teoriile comuniste. Li se dă rația de hrană a unui muncitor, și sunt obligați să se prezinte zilnic la control.

Dacă timp de 3 zile nu s'au prezentat, ei sunt „curențați” și executați acolo unde sunt găsiți.

Vorbind despre alte condiții de viață din Rusia sovietică, interlocutorul nostru ne spune că membrii partidului comunist o duc bine, și sunt socotiți ca beneficiarii regimului.

Țăranii nu se înscriu în partidul comunist, pentru că li s'a luat pământul, și spun că preferă să muncească forțat ogorul lor, înglobat în Kolhoz, pentru ca să-și asigure pâinea necesară.

Magazinele din orașe sunt încărcate cu toate bunătățile, însă ele nu sunt accesibile decât membrilor partidului comunist, cari iau ce vor, pe bază de bonuri.

La ușa fiecărui magazin, veghează o santinelă.

Muncitorii și țărani nu pot beneficia de aceste bunătăți.

Sunt mulțumit că după 20 de ani, am izbutit să reviu acasă.

Am 30 lei în buzunar, și sunt fericit că am asigurată pâinea pe 3 zile, necesară copiilor, — încheie interlocutorul nostru.

Tinem să relevăm amănuntul că, Johan Lurtz, care este de o-rigină sas din com. Bod, jud. Brașov, și-a uitat limba maternă. El vorbește bine rusește și puțin ungurește; conversația noastră a decurs în limba rusă.

P. CANARACHE

**ULTIMELE
NOUTĂȚI
PENTRU SPORT
SI PLAJA**

**LA VULTURUL DE MARE
CU PEȘTELE ÎN GHIARE**

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZACAI / STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HALELOR 21

OBTINE MARE SUCCES DE LIBRĂRIE ROMANUL

FECIOARE AMERICANE

DE A. FRACCAROLI

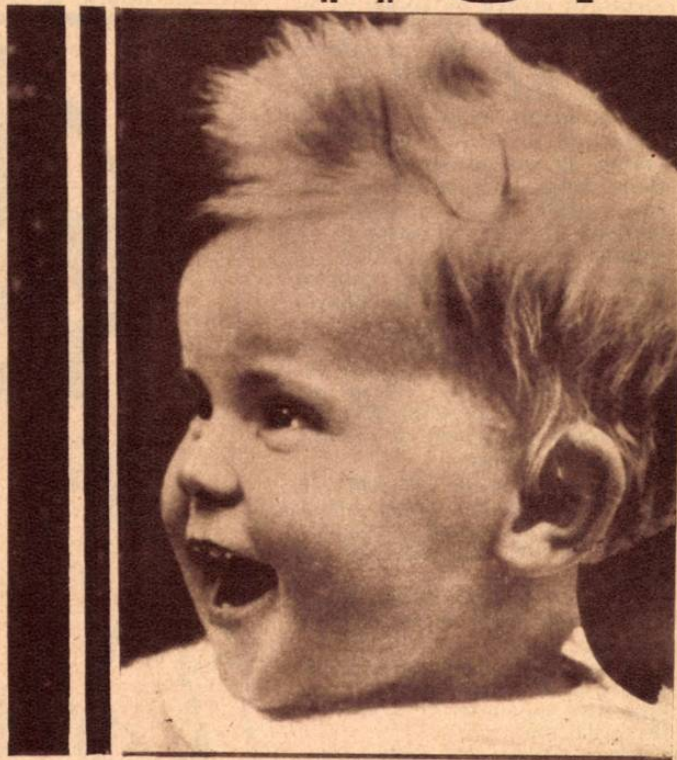
Citiți „Adeverul Literar”

Răspundeți prin „da” sau „nu” la aceste întrebări

Da Nu

SUNTEȚI nervoși?

1. Râdeți ușor?
2. Plângeți repede?
3. Vă ieșiți repede din firi?
4. Vă pierdeți controlul acțiunilor când sunteți cuprins de furie?
5. Puteți sta câtva timp în repaus fără a fi cuprinși de neastâmpăr?
6. Vă ieșiți din fire când pierdeți într-o întrecere?
7. Ați avut vre-odată dorința puternică de a vă sinucide?
8. Vă displace să fiți văzut într'un local de mâna a doua?
9. Vă răsună uneori bătăile inimii în urechi, cu atâta putere, încât să nu puteți dormi?
10. Sunteți chinuiți de teama că vi se citesc gândurile?
11. Dacă sunteți nevoiți a umbla noaptea pe o stradă mai dosnică, vă frământă ideea că cineva vă urmărește?
12. Vi se întâmplă adesea să nu puteți lua o decizie mai înainte ca momentul acțiunii să fi trecut?
13. Ați avut vre-odată halucinații?
14. Sunteți susceptibil?
15. Vă simțiți adesea pornit pe ceartă?
16. Vă pierdeți capul în fața unui pericol?
17. Vă e teamă de cădere, când vă aflați la un punct de mare înălțime?
18. Obicinuiți a începe mai multe lucruri deodată și a le lăsa neterminate?
19. Vă place să veniți în contact cu tot felul de oameni, să faceți cât mai multe cunoștințe noi?
20. Vi se întâmplă adesea să spuneți sub impulsul momentului cuvinte pe care mai apoi le regretați?
21. Luați în genere atitudine cinice față de sexul opus?
22. Ați avut vre-odată ocazia să rezistați impulsului de a lua lucruri ce nu vă aparțineau?
23. Vă jenează trecerea pe sub privirile cuiva sau ocuparea unui loc de frunte într'un cor, sau altă grupare de această natură?

Persoanele cu nervii bine echilibrați râd foarte ușor

Indivizii nervoși se caracterizează printr'o seriozitate exagerată, plânsete, etc.

Individul care-și închipuie că e urmărit noaptea pe străzi și-și face singur tot felul de coșmaruri, are nervii sdruncinați.

Această listă de întrebări întocmită de un grup de psihologi vă va ajuta să vă analizați, făcându-vă o idee asupra gradului dvs. de nervozitate.

SUNTEȚI „susceptibili”, „arțăgoși”, „explozivi”? Atenție, stările acestea au anumite cauze ce trebuie cercetate.

Dar să ne înțelegem. Viața omenescă e formată în întregime din reacțiuni nervoase; natura ne-a plăsmuit doar în așa fel încât, fiecare dintre noi „exploziv” sau nu, să-și retragă brusc mâna sau degetul care a atins o sobă fierbinte. Acesta e un gest reflex, cu totul natural și departe de-a indica o fire nervoasă. Există însă persoane care într-o asemenea împrejurare sar în sus scoțând strigăte disperate și blestemând pe cei cari au inventat sobele, pe cei cari le-au încălzit, pe cine vreți și pe cine nu vreți, dar nu se opresc o clipă asupra ideii că accidentul nu se datorește decât imprudenței lor. Persoanele dotate cu un sistem nervos mai bine echilibrat însă, procedează cu totul altfel. Drept e că-și retrag imediat mâna sau degetul rănit, dar nu țopăie, nu vociferază și nu se dedau la niciuna din exagerațiile descrise mai sus. Reacțiunea nervoasă s'a manifestat prin sustragerea grabnică a părții atacate din zona primejdiei așa cum intenționase natura din capul locului, și atâta tot.

Uneori persoanele cu caracter exploziv sunt clasate în categoria nevropaților și nu e mai puțin adevărat că irascibilitatea indică relaxări sau desordini în sistemul nervos, de semnate cu numele generic de neurose. Dar cineva poate avea nervi explozivi și să nu fie totuși nevropat, în sensul pe care psihiatrul îl dau acestui cuvânt. Aceste persoane sunt însă datoare să se controleze și să nu se lase duse prea departe, de temperamentul lor. Deaceia am și publicat întrebările pe care le vedeți în pagina aceasta și pe care le-am scos dintr-o listă cu mult mai lungă, întocmită de doi psihologi americani: prof. L. L. Thurstone și d-na Thelma Thurstone dela Universitatea din Chicago.

Examinați deci chestionarul frază cu frază și vedeți cum stați din punctul de vedere al echilibrului nervos.

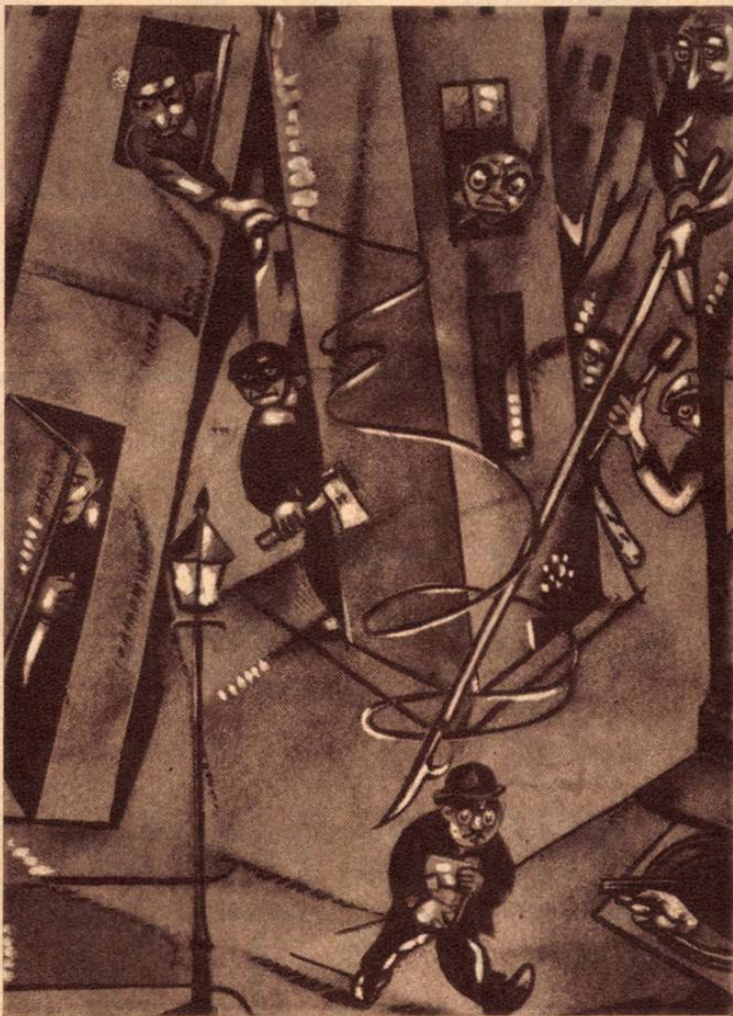
Nimeni n'ar putea spune ce anume se petrece într'un sistem nervos, ce contribuie la formarea unui temperament mai explosiv sau mai calm. Fenomenul pare să depindă de repeziciunea și preciziunea cu care se stabilesc și se întrerup legăturile între cele douăsprezece sau cincisprezece miliarde de celule vii ale sistemului nervos, — legături ce se aseamănă mult cu operațiunile unei centrale telefonice.

În cazul persoanei normale, care s'a fript la un deget, are loc următoarea reacție: o grupă de mici celule nervoase ale pielii atacate de foc, determină un impuls nervos care străbate cu repeziciunea fulgerului brațul și umărul până la creier. Ast-i ceea ce constituie durerea. Dar mai înainte de a ajunge la creier, o parte din celulele nervoase ale coloanei vertebrale

percep de obicei această trecere, recunosc pericolul și-l semnalează emițând o serie de ordine nervoase, care merg la mușchii brațului și ai mâinii, determinând retragerea imediată a degetului, mai înainte de-a fi suferit un rău mai mare. Asta-i ceea ce savanții numesc un reflex în mod normal, fenomenul se produce repede și cu precizie. O persoană calmă nu sare în sus sub senzația arsurii. Tot ce face e să-și retragă degetul.

În cazul celor cari se agită

iată o chestiune asupra căreia antropologii discută mereu, fără să poată ajunge la o teorie unanim admisă. Poate că plânsul a fost odată un semnal de alarmă pentru ceilalți membri ai tribului uman, indicând primejdia în care căzuse unul din ei și în care ar mai fi putut cădea și alții, sau era poate un strigăt de ajutor, scos de individul care se găsea într'un impas. Indiferent însă de originea sau natura lui, plânsul nu se produce decât într'o împrejurare tristă sau gravă.

Acrobații și lucrătorii binalelor sunt dotați cu nervi foarte solizi

și scot strigăte, celulele nervoase care primesc primele, mesagiul durerei, sunt de-o excitabilitate exagerată. Aceste celule reacționează întocmai ca domnișoarele unei centrale telefonice care se alarmează, când cineva anunță un incendiu și trimite după prim-ministrul țării, după poliție, doctor, armată și cercetași, în loc de a transmite pur și simplu mesagiul la cel mai apropiat serviciu de pompieri. Mușchii picioarelor care nu pot face nimic pentru degetul rănit, sunt deasemeni afectați odată cu mușchii gâtului astfel că trupul începe să facă tot felul de sărituri și se produc niște urlate înfiorătoare. În tot acest timp, singurul lucru cu adevărat util este acțiunea mușchiiului dela braț care salvează degetul rănit.

Obicinuim a spune de persoanele tare nervoase „că-și pierd capul”. Adevărul e că-și pierd controlul asupra nervilor, ceea ce are darul de-a declanșa mai multe acțiuni și reacțiuni deodată.

„Plângeți repede?” vi se pune telegrafic una dintre întrebări. „Pentru ce plâng oamenii?”

Il putem vedea chiar la persoanele cele mai calme, dacă provocarea e destul de puternică. Indivizii irascibili însă, sunt aproape la fiecare fleac cu lacrimile în ochi... Avem deci aci, încă un exemplu de slăbire a sistemului nervos care face abuz de rezervele lacrimale și de toate celelalte forțe ale organismului.

Acelaș lucru cu întrebarea a treia: „Vă ieșiți repede din fire?” Dacă răspundeți afirmativ la această chestiune, aveți oarecari elemente „explozive” în sistemul dvs. nervos. Dintr'un singur răspuns nu se poate trage însă o concluzie definitivă. Trebuie să se răspundă la întreaga serie de chestiuni și să se stabilească o medie care singură merită să fie considerată. Dacă majoritatea răspunsurilor nu indică o nervozitate extremă, o minoritate poate fi ignorată. Pe de altă parte, dacă răspunsurile colaborează mai toate la a indica nervozitatea, individul are un temperament foarte puțin comod atât pentru sine cât și pentru cei cari trăesc în jurul său.

Ajuns aci, cititorul care vrea să se analizeze, trebuie să se o-

prească și să răspundă cu un „da” sau „nu” în dreptul fiecărei întrebări. Persoanele de o nervozitate excesivă vor răspunde afirmativ la douăzeci din cele douăzeci și trei de chestiuni. La restul de trei, aceste persoane vor răspunde printr'un „nu”. Persoanele de un perfect echilibru nervos vor răspunde cu trei „da”-uri și douăzeci de negațiuni.

Să vedem acum unde urmează să se răspundă cu „da” și unde cu „nu” pentru a hotărî dacă un sistem nervos e bine echilibrat sau se resimte de oarecari turburări.

Pentru prima întrebare: „Rădeți ușor?” cei doi soți psihologi, Thurstone, sunt de părere că răspunsul nevropatului ar fi un „nu” în locul „da”-ului la care s'ar aștepta poate cineva care privește chestiunea în mod superficial. Persoanele care răd rar sunt obsedate fie de teama de a nu părea ridicule, — ceea ce constituie cel mai sigur simptom al dezechilibrului și iritabilității nervoase — sau sunt dominate de vre-o reacțiune nervoasă excesivă, care le blochează preocupările într'o anumită direcție și care împiedecă râsul. Sunt astfel persoane de o nervozitate exagerată pe care o decepție le poate impresiona într'o asemenea măsură încât să nu mai râdă niciodată. Aceștia sunt așa numiții „ursuzi”.

Asupra răspunsurilor dela a doua și a treia întrebare s'au dat explicații mai sus. În ambele cazuri, individul cu nervii bine echilibrați, va răspunde „nu”, pentru că nu plânge pentru orice nimic și nu-și iese ușor din fire. Întrebarea No. 4 are cam acelaș sens ca și cea dela No. 3.

O persoană explozivă se lasă luată de valul furiei, urlă și sparge lucrurile din juru-i, într'un cuvânt se dedă la tot felul de acțiuni, care indică o abdicare temporară a rațiunii.

Punctul al cincilea unde sunteți întrebați dacă puteți sta câțva timp în repaus fără a fi cuprinși de nemiscare, reclamă iar un „da” în cazul că sunteți un temperament calm, întrucât o persoană nervoasă e mereu sub dominația neastămpărului. Lista de întrebări mai reclamă o afirmație la No. 20. Persoanele calme, cu nervii bine echilibrați sunt foarte sociabile plăcându-le să-și facă cât mai mulți prieteni și de cele mai diferite tipuri, în vreme ce indivizii supra-explozivi evită aceste noi cunoștințe pentru că în mod inconștient se tem de izbucnirile la care i-ar putea împinge un element nou în ambianța lor socială.

Deci o persoană bine echilibrată din punct de vedere nervos, va răspunde afirmativ la chestiunea 1, 5 și 20, și negativ la toate celelalte.

Dintr'o altă grupă de întrebări incluzând pe cea dela No. 21 în care se pomeneste de cinismul cu care mulți obicinuiesc să privească sexul opus — se desprinde o altă caracteristică, a persoanelor de o nervozitate excesivă, și această caracteristică e „suspiciunea”. Oamenii aceștia tind întotdeauna să-și vadă semenii în culorile cele mai negre în vreme ce persoanele cu sistemul nervos bine echilibrat sunt în privința aceasta optimiste, poate chiar

prea optimiste. O altă chestiune care indică tot suspiciunea, e cea dela numărul 11, care se referă la senzația că sunteți urmăriți, atunci când mergeți pe o stradă mai dosnică.

Se pare că sentimentul suspiciunii își are rădăcinile direct în excesul de nervozitate al individului. Bineînțeles că nu vorbim aci de suspiciunea determinată de indiciile unei reale primejdii, reacție tot atât de normală și de îndreptățită ca și reflexul care retrage pe moment degetul venit în contact cu un fier înroșit.

O altă caracteristică a desechilibrului nervos este mândria excesivă și teama exagerată de umiliri. Remarcăm încă odată că și aci, nu ne interesează decât extremele, întrucât fiecare om are sentimentul demnității și nu poate suferi să fie umilit dar cei mai mulți trec ușor peste incidentele umilitoare, sau peste micile atingeri ale mândriei. Astfel, puține sunt persoanele rezonabile care să se ferească a intra într'un local mai de mână a doua, și iarăși foarte puțini dintre aceștia se tem a atrage atenția asupra-le până ntratăt, încât să nu vrea să ocupe un loc de frunte într'o adunare oarecare sau să se ferească de-a trece pe sub privirile cuiva. Aceste susceptibilități indică aceeași lipsă de echilibru care se manifestă prin accese de furie, prin plânsete și prin toate celelalte simptome ale unei stări în care reacția mecanismului psihic e mult prea intensă față de stimulul care a determinat-o, sau față de realele necesități ale situației.

Câteva din celelalte chestiuni se referă tot la manifestări asupra cărora psihologii s'au convins din experiență că se asociază adesea cu un exces de nervozitate. Una dintre acestea este întrebarea No. 7 despre sinucidere. Nu mai departe decât acum câteva săptămâni doctorul William Muhlberg arăta într'un raport că majoritatea celor cari se sinucid o fac dintr'un sentiment de mândrie rănită. Și în acest caz, reacția, — care e sinuciderea — întrece cu mult stimulul. E ca și cum amplota unei centrale telefonice s'ar alarma în așa hal la primirea unei semnalizări de incendiu încât în loc s'o transmită mai departe ar incendia sau ar face să sară în aer întregul post.

Exemplul unei alte reacții pe care experiența o arată a sta în legătură cu un desechilibru nervos, e teama de înălțimi, despre care sunteți întrebați la No. 18. Psihologii dau cazurilor de exagerare a acestui sentiment, numele definit de *acrophobie*, adică teama de locuri înalte, cum era acropola grecească. Un accident survenit în copilărie poate juca un rol causal în această dispoziție spirituală.

Și acum, după cele arătate până aci, trebuie să observăm că psihologii nu se gândesc o clipă să lase a se înțelege că persoanele supra-explozive ar fi inapte de vre-o activitate utilă sau destinate demenței. Și într'adevăr, se cunosc mulți indivizi cu astfel de tendințe psihice, cari s'au dovedit totuși de o excepțională valoare. E de observat însă că oricât de utili ar fi acești oameni, constituiesc o sursă de neplăceri atât pentru ei

înșiși cât și pentru cei din jurul lor.

Și cum orice om de voință își poate cizela caracterul într'o

largă măsură, autoanaliza pe care ar avea ocazia s'o facă acum, ar putea ajuta cititorului să-și modeleze structura psi-

chică în așa fel încât să-și câștige cât mai multe simpatii și să aibe astfel o viață cât mai plăcută cu puțință. E. A.

La sfârșitul lunii Mai a început în București un concurs internațional de bridge, organizat de „Revue de Bridge”. În fotografia noastră înfățișăm echipa românească alcătuită în felul următor: dela stânga la dreapta: ing. Grigore Theodorescu, av. I. Mateescu (arbitru), ing. Aladur Kery, ing. Istăcescu, și av. Beiner. Echipa noastră a fost clasificată a doua

O fotografie originală comunicată nouă de d. G. Musceleanu

Gratis

O STICLUȚA PARFUM COTY

In scop de lansare a noului parfum

„La Fougere au Crepuscule”

/CREATION 1933/

Casa COTY va adăoga (pentru scurt timp) în fiecare cutie de pudră — o sticluță originală din acest parfum, vânzându-se și mai departe cu prețul de 110 lei.

De asemenea s'a pus în vânzare și minunata

APA DE COLONIE „Cordon Rouge”

CU PREȚURILE DELA

75 LEI ÎN SUS

EXERCITII DE GIMNASTICA

pe plaje la Carmen-Sylva

S'A INVENTAT INIMA ARTIFICIALĂ

SE vorbește mult în cercurile științifice despre rezultatele cercetărilor urmate de un profesor american și un savant ungur asupra inimei artificiale.

Inercările de-a face circulația sângelui independentă de activitatea inimei, le găsim încă într-o epocă foarte îndepărtată. Această problemă e de o importanță capitală, căci e impusă de o întreagă serie de boale, în care tratamentul trebuie aplicat numai arterelor, fără a influența inima. Așa de exemplu, în cazurile de sincopă, provocată de dilatarea vaselor sanguine, arterioscleroză, etc.

Silindu-se să creeze o inimă artificială, medicii au în vedere în special posibilitatea de-a studia efectele unor anumite medicamente asupra vaselor sanguine.

Până acum, nu s'a reușit să se realizeze acest desiderat. E drept că s'a putut construi un aparat, constând dintr'un fel de pompă, care aplicată unui animal, după scoaterea inimei, conservă acestuia circulația sângelui. Totuși, moartea e aproape instantanee.

Dealtfel, sângele care a putut fi făcut să circule grație aparatului nu este sângele propriu al animalului, ci un sânge străin.

De câțiva ani, profesorul american Gibbs lucrează la construirea unui aparat nou. El a reușit să realizeze un aparat destinat să înlocuiască inima și care imită perfect anatomia acesteia: ventricule și auricule capabile să menție în mod perfect circulația sângelui animalului, câtva timp. Singurul defect consta în imposibilitatea de a se adapta la ritmul particular al animalului, supus experienței.

Profesorul Gibbs a întreprins o călătorie de studii în Europa și cu acest prilej, a făcut la Viena cunoștința unui savant ungur, căruia i-a propus să colaboreze la aceste cercetări. Experiențele urmate de cei doi oameni de știință au fost încununate de un deplin succes.

Inima artificială e un aparat alcătuit din două buzunare de cauciuc cuprinse într'un înveliș metalic. Fluxul lichidului în

aparat este regulat de un curent electric și un magnet. Acest sistem face ca aparatul să se dilate și să se contracte rând pe rând.

Iată care e tehnica acestei experiențe: se adoarme animalul, pentru a-i evita suferințe inutile, se deschide corpul și i se scoate inima. După aceea i se ajustează arterele cu tuburile de sticlă ale organului artificial. Toată această operație nu tre-

bue să dureze mai mult decât câteva clipe. Altfel, viața animalului e în primejdie.

Totuș, chiar în cazul când lucrăm cu o repeziciune extremă, animalul rămâne neînsuflețit cel puțin un sfert de oră. Numai în urmă, încetul cu încetul, reapar reflexele și circulația redevine normală. Inima artificială înviază — ca să zicem așa — animalul.

S'a ajuns astfel să se menție

în viață timp de peste 6 ore un animal operat.

Astăzi, perspectiva de a învia un om, care a sucombat în urma opririi inimei poate să pară încă din domeniul fanteziei.

Cine știe însă, dacă mâine, grație descoperirii celor doi profesori, această minune nu va deveni realitate!

I. S.

Dinți puteți cumpăra

-dar
nu ai D-voastră
proprii

Piatra vă nenoroceste dinții!

Ea își începe acțiunea de distrugere cu clătinații dinților... și și-o desăvârșește cu căderea lor — atunci când nu se iau din vreme măsuri pentru îndepărtarea ei! Nu vă trebuie decât două obiecte: o perie aspră și — Kalodont! Kalodont e singura pastă de dinți, care conține Sulfurizinoat-ul Dr. Bräunlich, confirmat științificește, care distruge piatra în mod lent, dar sigur. Așa dar: Spălați-vă dinții dimineața și seara cu

O JEANNE D'ARC MODERNĂ

Ministerul de război japonez a pus un premiu de 2.500 dolari pe capul Colonelului Nardine Juan, poreclit „creerul” armatei chineze și care a dat japonezilor mai mult de lucru decât toți ofițerii chinezi la un loc.

Până aci, nimic extraordinar, întrucât Japonezii caută foarte adesea să scape, pe această cale, de căpeteniile adversarilor lor. Partea ciudată o constituie însă faptul că acest Colonel Nardine Juan este o femeie.

Eroina noastră nu e de rasă galbenă curată. Ea s'a născut din căsătoria unui diplomat spaniol, în Extremul Orient, cu o femeie jumătate belgiană și jumătate chineză, și e „prima văduvă” a Mareșalului Chang Tsung-Chang, conducătorul campaniei dela Santung, care a fost asasinat anul trecut. Când i s'a adus cadavrul soțului, Nardine Juan, împietrită de durere, s'a ridicat solemnă și s'a legat prin jurământ să-i răsbune moartea.

E o femeie încă tânără, dar pe câmpul de luptă dă dovadă de o nemaipomenită cruzime, iar în ce privește tactica militară, e un adevărat geniu. Trupele ei nu iau prizonieri — fiecare soldat japonez care le cade în mână, trebuie ucis. E destul să se lanseze vestea că sosește regimentul său pe unul din fronturi, pentru ca soldații japonezi să fie cuprinși de panică. E deci ușor de înțeles că generali japonezi ard de nerăbdare s'o suprime.

Nardina Juan, o Jeanne d'Arc modernă devenită colonel în armatele chineze

Nardine și-a întâlnit soțul acum câțiva ani la Shantung, unde tatăl său o luase într-o călătorie diplomatică. Mareșalul Chang Tsung Chang se ridicase, în decurs de 25 de ani, dela situația ștearsă și clandestină a unui bandit obicinuit, la rangul de quasi-împărat al Santungului, una din cele mai bogate provincii ale Chinei, guvernând o populație de 40.000.000 de oameni. El a realizat în acest timp o avere imensă, ce se cifrează la 100.000.000 de dolari. Chang era un bărbat frumos, de o statură uriașă — 2,10 m. înălțime — spătos și bine proporționat.

Era frapant și majestuos în uniforma sa de mareșal și se bucura de răsunătoare succese printre femei, datorită bogăției, generozității și curtoaziei sale. Avea la dispoziția sa o armată foarte numeroasă și foarte puternică și posedea vre-o șase palate, iar la vremea când îl întâlnește Nardine, avea aproape o sută de soții, printre care câteva femei albe.

Uneori e greu să câștigi un bărbat, când acesta are o singură soție; când posedă însă un harem de 100 de femei, lucrurile stau prost de tot. Dar Nardine nu se intimidă. Galant, mareșalul îi făcu complimente asupra frumuseții sale, în ziua când îi fu prezentată de tatăl ei, iar mai târziu, o invită la un ceai, care nu se dovede însă atât de amar ca cel al generalului Yen, despre care ni se spune că s'ar fi sinucis, pentru că n'a putut câștiga dragostea unei femei americane. Mareșalul Chang nu întâmpină nici o greutate în cucerirea Nardinei. Fascinată, tânăra fată își părăsi familia și prietenii, spre a intra în haremul mareșalului. Acest harem urma pe mareșal dela un capăt la altul al ținutului, în două trenuri blindate.

Femeile lui Chang făcură o primire foarte proastă noiei venite, încercând să țeară o întreagă rețea de intrigi în jurul ei. Mareșalul avea nevoie de un sistem de contabilitate spre a ști care dintre femeile sale trebuia să intre în iatacul său, într-o anumită zi, și Nardine înțelese ce avea de făcut. Ea deveni secretara mareșalului, nu numai pentru contabilitatea sa amoroasă, dar chiar în chestiunile-i politice și militare.

Nardine era foarte citită și vorbea perfect limbile engleză, fran-

ceză, spaniolă, chineză și japoneză, așa că luă curând din mâinile mareșalului grija rezolvării corespondenței oficiale. Ajunsă aci, una dintre primele sale măsuri fu să isgonească din harem vre-o trezeci sau patruzeci dintre femeile care complotaseră împotriva ei. O vreme fu mulțumită cu această situație, dar viața deveni curând prea monotona pentru ea.

Era o amazoană înăscută și simția nevoia luptei. Nardine rugă atunci pe Chang să-i dea voie să ia parte la bătăliile armatelor lui și după multe insistențe, o făcu căpitan. Se distinse în câteva bătălii și foarte curând fu ridicată la gradul de colonel, luând parte activă la campania împotriva armatei naționaliste chineze din Sud.

Anul trecut Chang a fost împușcat în cursul unei bătălii. Nardine, care se afla lângă el, fu și ea rănită grav, dar se însănătoși totuși curând.

Cea mai mare parte din averea lui Chang Tsung Chang, care se cifrează la 100.000.000 de dolari, a fost lăsată Nardinei, cu câteva prevederi speciale pentru 16 din „semi-soțiile” sale. Cum Nardine e foarte absorbită de activitatea sa războinică, celelalte soții au și angajat avocați și urmează să se deschidă un proces uriaș pentru anularea testamentului. În momentul de față, vasta avere a mareșalului chinez se află în indiviziune și nimeni n'a obținut încă ceva. Vistieria țării îi păstrează banii, până la pronunțarea unei decizii, sau până când un nou căpitan de bandiți se va ivi spre a pune stăpânire pe toate bogățiile acestea.

Fără să se gândească o clipă la vasta-i moștenire, Nardine își conduce impetuoasă armatele împotriva japonezilor, cari obicinuesc a desemna actualele hârțueli neoficiale cu numele de „războiul Nardino-Japonez”. Ea râde de meschinul premiu de 2.500 dolari pe care japonezii l'au pus pentru prinderea ei și se miră cum de poate avea cineva naivitatea să-și închipuie c'ar putea cumpăra atât de ieftin o văduvă, care valorează 100.000.000 dolari.

N'aveți dreptate să credeți că dinții Dv. sunt dela natură spălăciți și îngălbeniți. Este o greșeală, încetați perierile inutile, încercați un singur centimetru de Kolynos pe o perie de dinți uscată. În 3 zile dinții Dv. vor fi cu 3 nuanțe din ce în ce mai albe. Bacteriile producătoare de carie, sunt rapid exterminate.

Cel mai economic — Un centimetru e suficient

CREMA DE DINȚI
Antiseptică
KOLYNOS

Călătorie la Paris

(17 - 30 AUGUST)

Prețul total **9.850 lei**

Nici o noapte petrecută în tren în drum spre Paris.

Itinerariul: BUCUREȘTI—TURNU-SEVERIN (cu vaporul până la Belgrad prin regiunea cea mai pitorească a Dunării) — BELGRAD—ZAGREB—MILANO — PARIS — VENEZIA — BUCUREȘTI.

Doritorii de a rămâne 21 ZILE LA PARIS, până la 13 Septembrie cu program amplificat și întreținere absolut completă vor plăti o diferență de 6000 lei.

LONDRA. În timpul celor 21 zile ședere la Paris se organizează o excursie de cinci zile la Londra, cu program bogat de vizitări.

Prețul: 3.500 lei.

Cereți prospecte la „Realitatea Ilustrată”, Secția Turism, str. Const. Mille 7. Tel. 3.59.99.

LA VICHY

O fotografie luată la dejunul oferit la Casinoul direcțiunii din Vichy, de către d. George Paugnies, vicepreședintele companiei fermiere Vichy. În planul întâi d-ra Elena Văcărescu și d-na Lahovary; în cel de al doilea plan (îndărătul domișoarei Văcărescu) d-na Negulescu; sus: al doilea în dreapta: d. Negulescu.

D-na Lahovary, doamnă de onoare a M. S. Regina Maria a României, a părăsit Vichy-ul încântată de cura pe care a făcut-o, atât din punct de vedere thermal cât și din punct de vedere al atracțiilor. Ea s'a întâlnit cu Regina Maria la Copenhaga, spre a întovărăși pe Suverană în călătoria pe care o face la Fjorduri.

Otto Blöser din Oravița, un copil care are o isbitoare asemănare cu Voevodul Mihai.

doi nervuști

se străduiesc să pescuiască un titlu

— Da! Sus, la etajul al doilea, în fund. Bat la ușe, nici un răspuns. Mă incredințez că numărul corespunde și bat din nou. Fiindcă tăcerea persistă și nu mi se deschide, apăs pe clanță și intru nepoftit.

Păi cum erau să audă boerii, când stau tolăniți în balcon și cu gândurile cine știe unde!

Privesc în odă: e cea mai frumoasă cameră a hotelului Palace din Constanța. Marea cu nesfârșitul ei de apă albastră, miș-

cătoare, e atât de neverosimilă, încât îți pare un fundal de teatru. Iluzia de decor e completată de cei doi „Nic-i”: Constantinescu și Vlădoianu, cari grimați de soarele amursului, îmbrăcați în pijamale de scenă — exact ca în actul al III-lea dintr-o piesă de bataill — stau la o masă scundă, în fața unui ocean de hârtie, cu niște condee cît undița, se străduiesc să pescuiască un titlu.

Constantinescu are o pijama care vrea să fie turcească, cu un fes roșu chirchilit în cap. Cine l-o fi învățat că punându-și capul sub fes, ideile se clocesc mai ușor?

Pijamaua lui Vlădoianu, deși de un roșu aprins, e mai puțin excentrică.

Amândoi privesc lung la marea întinsă și nu găsesc nimic.

— Un titlu dom'le! Un titlu!

— La ce vă trebuie?

— Ce nu știi c'am comis o comedie muzicală?

— Cum se cheamă?

— Păi pentru ea ne trebuie titlu!

Aflu astfel că cei doi complici au născocit un plan diabolic. Nu le-a fost destul că în anul trecut au silit pe bucureșteni să vie de câte patru, cinci ori pe lună la ei la Alhambra, vor dela toamnă încolo să ne aducă în fiecare seară, la teatrul lor. S'au vorbit ei să pregătească trei-patru comedii muzicale care să alterneze cu revistele de absolută actualitate. Până pregătesc o nouă revistă, fac o comedie, dintre cele pregătite de cu vară.

Ați înțeles bărbați ce vă așteaptă, din partea soțiilor voastre: tot la două-trei seri: „Hai la Alhambra, că s'a schimbat programul!”

Și ce-ți face mai mult năduf e că nici unul nici celălalt nu fac planuri în vânt, dintre cele pe care obicinuesc să le facă toți consumatorii de cerneală, de meseria

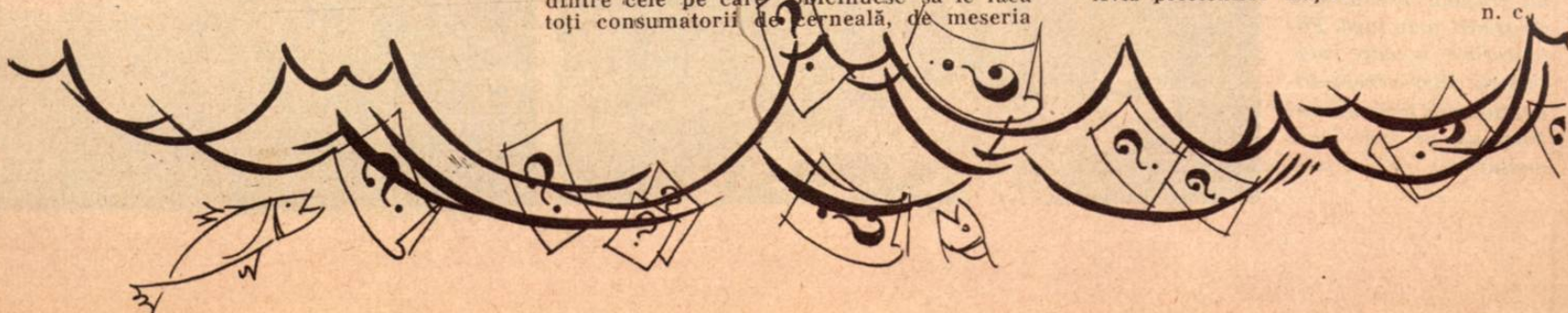
lor. Nu, dânsii au și terminat — în zece zile — o comedie muzicală. Este vorba despre o fată sărmană, care moștenește ca premiu de frumusețe și virtute o fabrică de bomboane și un tânăr zăpăcit. La urmă bomboanele devin laxative, iar fata soția tânărului.

Toate bune, dar de unde iei un titlu, pentru piesa asta cu bomboane purgative? Au pescuit ei amândoi, câte ceva, dar mai mult mormoloci, fără consistență: „Purgativul sentimental”, „Frumoasa Lily”, „Fabrica de bomboane și Bombonel”, și altele de aceeași calitate.

Tot eu le-am dat ideea cea bună: să instituim pentru găsirea titlului un concurs, printre cititorii noștri. Suntem siguri că în felul acesta am putea să le oferim, nu numai o duzină de titluri minunate, dar și elemente scenice debutante, de care au, fără îndoială, tot atâta nevoie.

Aviz prietenilor noștri!

n. c.

1) La Cazane: Tabula lui Traian, pe cele două maluri se găsesc urmele pilonilor care au susținut podul lui Traian.

2) La Ada-Kaleh: un cerșetor pe scările moscheii.

3) O vedere generală a uzinelor Reșița.

Parlamentarii români au întreprins săptămăna trecută o călătorie de studii prin țară. Fotografiiile noastre înfățișează câteva instantanee luate în locurile mai frumoase pe care le-au vizitat.

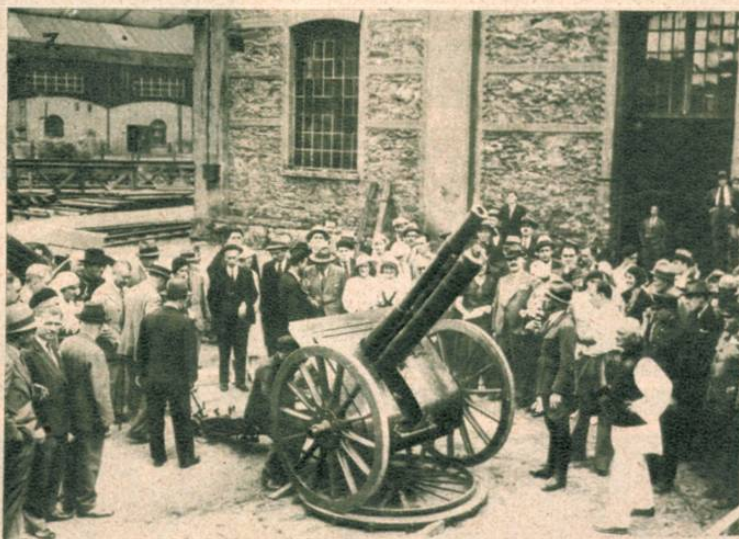

RIE DE STUDII eniarilor

4) Insula Papagaia depe Dunăre, în apropiere de Moldova veche.

5) Primirea Parlamentarilor români la Vârșeț (Jugoslavia).

6) O d-ră inginer, își face practica la uzinele Reșița.

7) In fața grupului se face demonstrarea unui tun.

8) Parlamentarii la costelul Peleş din Sinaia

9) Fotografia panoramică a Cazanelor.

Omul cu 47 de religii

De vorbă cu un celebru teosof modern

INTR'O grădină, pe țărmul Dunării lângă Budapesta am în fața un bărbat blond, slab, cu aerul aproape tânăr, cu părul buclat și cu ochii albaștri, surâzând ironic. Iată pe celebrul specialist în studiul religiunilor, unul din cei 11 europeni cari au ajuns să pătrundă în orașul monahal din Lhasa, faimosul **William Mac Gowen**. E profesor de științe politice la Chicago. Totuși, activitatea lui științifică s'a concentrat aproape exclusiv asupra studiului comparat al religiilor. Acum e însărcinat cu o misiune din partea Universității din Chicago și străbate Ungaria, Turcia și Persia, pentru a cerceta originea popoarelor uralo-altaice.

„Fiecare religie pe care am studiat-o m'a atras atât de puternic, încât pot spune că am devenit adeptul ei. Puțini oameni sunt atât de credincioși ca mine și în fiecare religie m'am absorbit cu totul, încât involuntar, mă consideram ca aparținând fiecăreia din cele, pe care le-am studiat.

Până în prezent am fost adeptul a 47 de confesiuni religioase și membru la aproape toate bisericile europene. Impins de o nestăpânită dorință de cercetări, am fost la început, presbiterian, luteran și așa fi vrut să deviu mormon, dar n'am fost admis în sânul acestei biserici.

În anii pe cari i-am petrecut în Asia și Africa, am devenit mahometan, confucianist. Timp de doi ani am slujit ca monah într'o mănăstire budhistă din Lhasa. Datoresc această cinste cărții mele asupra budhismului în China, apărută în limba japoneză. Ziua, în care s'a sărbătorit îmbrăcarea mea în straie călugărești a fost una din cele mai obositoare, pe care am trăit-o vreodată. Ceremonia a început la orele 3 și jumătate dimineața și a durat 18 ore fără întrerupere.

TREI ORE LA DALAI LAMA

În timpul cât am stat în capitala tibetană am avut onoarea să mă întrefin personal timp de trei ore cu Dalai-Lama. Greșesc când spun „întrefin”. De fapt, stăteam unul în fața altuia, cu funduți fiecare în gândurile noastre. Din când în când, ne comunicam rezultatul acestor meditații.

— Dar cum puteți împăca budhismul care după câte se pare, se potrivește cu viața dv. interioară — cu ritmul febril al

Americii moderne, în care trăiți astăzi?

În mijlocul vieții tumultului cotidian american, pot să mă cufund adânc în izolarea meditației, care — după învățămintele budhismului — este singura cale ce duce la perfecțiune.

Tumultul și agitația, care mă înconjoară, sgomotul mașinilor și al claxoanelor, formează un fel de zid, ce mă apără împotriva oricărei intruziuni a unei lumi spirituale străine. Și astfel mă pot consacra cu desăvârșire lumii mele interioare și meditației.

Dimpotrivă, astăzi în Europa, unde nu sunt înconjurat, nici de liniștea mănăstirii budhiste, nici de ritmul asurzitor din Chicago, îmi vine mult mai greu să mă reculeg și sunt mult mai distrat, decât la cele două poluri extreme ale lumii noastre contemporane.

— Americanii sunt într'adevăr religioși?

— E o chestiune la care nu am găsit încă un răspuns. După părerea mea, tot ce se poate spune, este că suntem niște copii, cari avem nevoie de „miraculos”. Rătăcim prin mii de căi, înainte de a ajunge la miraculosul care ne oprește, la adevărul adânc și unic.

Aci, ochii săi albaștri par învăluiți. S'ar zice că reflectă străduințele dureroase ale cercetătorului. Îndată însă, privirea ironică și aproape cinică strălucește din nou. Savantul continuă surâzând:

„Ceeace e sigur, este că, dacă aș fi mai îndemânat, aș putea să fac avere cu cercetările mele religioase.

Dacă mi-aș îmbrăca de pildă straiele de călugăr budhist și aș mormăi niște cântece neînțelese cu aparență mistică, dacă aș lansa priviri extatice, e sigur că aș putea aduna imediat o comunitate numeroasă. Dar nu înlocuești cercetările cu banii...

CELE MAI FRUMOASE SLUJBE DIVINE

— În ce religii ați constatat cea mai puternică întipărire a convingerilor religioase asupra vieții practice de toate zilele?

— Într'o comunitate religioasă abia cunoscută: secta „Plymouth Brother” a fraților Plymouths, din Țara Galilor, care numără abia vreo mie de membrii. Oamenii aceștia au mai mult decât o religie. Ei o și trăiesc!

— În cursul diverselor dv. cercetări, care a fost impresia

cea mai adâncă și mai isbitoare? Ce v'a făcut să simțiți mai de aproape ideea însăși a religiei?

Trăsăturile profesorului Mac Gowen se fac deodată mici și privirea ochilor săi se transformă într'un foc fanatic.

— Trei lucruri m'au impresionat profund: slujba gregoriană, serviciul divin budhist la răsăritul soarelui și „negro-spiritual” al câror sunet monoton și arzător l-am auzit în monotonia stepelor africane.

Pretutindeni domnește liniștea. În întunericul, care s'a lăsat, și se pare că ai atins fantoma unui rătăcitor deapaururi, în luptă pentru adevăr și mântuirea sufletului.

I. S.

Rezultate strălucite cu Togal la migrenă și boli de răceală!

Fiind făcut atent, prin o cunoștință a mea, am încercat și eu tabletele Togal și le întrebunț de atunci în mod permanent, cu rezultate admirabile la migrenă și reumatism. De când cunosc acest neprețuit preparat, îl țin permanent în farmacia mea de casă.

E. Bonfert, Cluj.

Elba Bonfert

Togal-ul este un medicament cu efect imediat și sigur la reumatism, nevralgii, lumbago, gută, junghieri, insomnie, gripă și toate bolile provenite din răceli. Togal-ul elimină acidul uric, este în mare grad bactericid, acționează deci direct, suprimând, din rădăcini, cauza bolii.

Peste 6000 de atestate medicale! O încercare vă va convinge! La toate farmaciile. Lei 52.—

SECȚIA TURISM

A
REALITĂȚII ILUSTRATE
ANUNȚĂ:

I. EXCURSIE ÎN TURCIA

și ASIA MICĂ

(5 - 11 AUGUST)

ISTANBUL — PRINKIPO
— EYUB — SCUTARI
(ASIA MICĂ)

Prețul: 2.950 lei

cuprinzând: călătoria cu vaporul dus și întors, întreținere absolut completă la ISTANBUL, adică hoteluri și toate trei mese pe zi, toate vizitățile din program, toate excursiile prin împrejurimi, pașaport și viza consulară, ghizi, bacșișuri, taxe de muzeu, etc.

Bogat program de vizitări: PIATA HIPODROM, MOSCHEEA SF. SOFIA, MOSCHEEA LUI AHMED, COLOANA SERPENTINĂ, OBELISCUL LUI THEODOSIU, FANTANA LUI WILHELM, MUZEUL DE ANTICHITĂȚI, MARELE BAZAR, CARTIERELE VECHI și EUROPENE, etc.

Excursie la

PRINKIPO: celebra și bogata insulă, cu palatele maure și parcurile orientale. Baie în MAREA DE MARMARA. Masa pe terasa HOTELULUI DES ETRANGERS.

EYUB: cu cimitirele milenare, cu moscheea profetului, cu vânzătorii de parfumuri de iasomie și cafeneaua lui Pierre Loti.

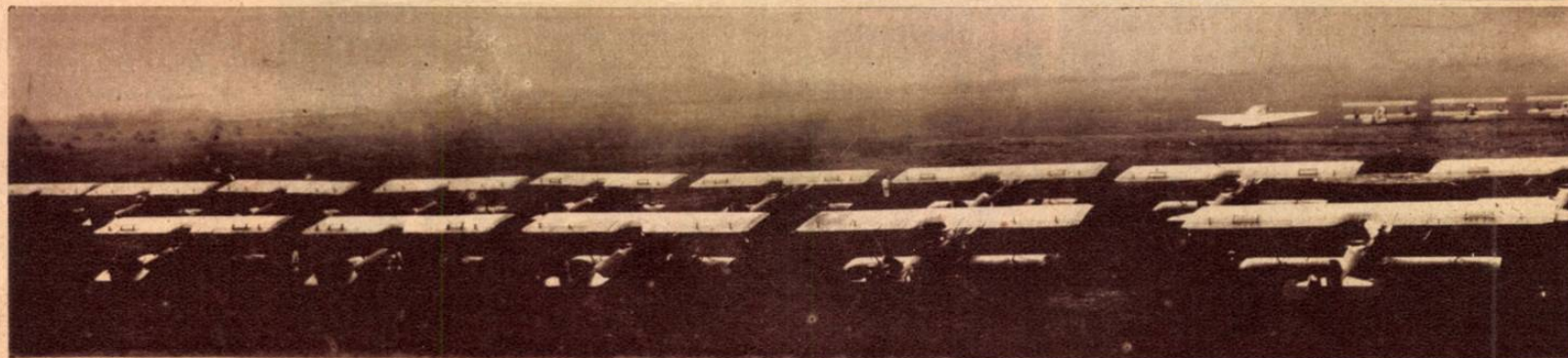
SCUTARI: primul oraș din Asia Mică, pe țărmul continentului vecin.

Ultimele înscrieri la „REALITATEA ILUSTRATĂ”, secția Turism, strada Const. Mille No. 7, telefon 3.59.99.

PĂR FRUMOS
SHAMPOON
TÊTE-NOIRE

RITZ ROUGE SI PUDRA
REZISTA TOATA ZIUA

În ziua de 12 Iulie a avut loc la Someșeni (Cluj) exerciții aviatice în masă sub comanda d-lui general Hențiescu și comandor Celăreanu. Flotila aeriană a plecat spre București. (Fotografii comunicate de d-nul aviator Florescu).

VACANȚA ARTIȘTILOR

„Academia de pictură” de sub direcția pictorului C. Vlădescu pleacă într-o companie de peisagii la Mangalia.

UN PROIECT GIGANTIC

Până astăzi omul a isbit să unească două mări, două oceane, prin canale imense. E de așteptat că va putea să separe Mediterana de Oceanul Atlantic printr'un baraj. Dar care ar fi — ați putea întreba — interesul de a face o operă atât de uriașă? Spre a creea o cădere de apă, cea mai mare din lume și a obține astfel cea mai formidabilă sursă de energie electrică.

Se știe într'adevăr, că Mediterana pierde prin evaporare mai multă apă decât primește din ploii și din vărsarea fluviilor. În mod normal, nivelul ei ar scădea repede dacă acest deficit hidrologic n'ar fi compensat de apele Oceanului Atlantic. În strâmtoarea Gibraltar se stabilește deci un curent puternic,

întins pe mai mulți kilometri din Ocean, către Mediterană. Dacă s'ar isbit să se suprimă acest curent printr'un baraj, s'ar crea o diferență de nivel destul de mare între cele două mase lichide, și în consecință, o cădere de apă.

Energia astfel obținută — spune d. Herman Soergel, promotorul acestui proiect — ar îngădui să se electrifice trenul sud algerian și chiar Sahara. În sfârșit, — spre a nu împiedica circulația maritimă — s'ar săpa două canale pe țărmurile spaniole și africane.

Proiectul acesta e grandios de bună seamă, dar realizarea lui nu va fi nici mai dificilă, și nici mai puțin bogată în consecințe ca aceea a tunelului sub canalul Mânecii.

*Mai frumoasă
și mai tânără
ca ori când*

deveniți Doamnă întrebuințând PUDRA D'ARGY. Caracterizată prin aderența absolută, discreția și exotismul parfumului, PUDRA D'ARGY se impune ca un admirabil tonic al pielii.

**PUDRA
D'ARGY**

Doctor S. SCHAFER

Mamoaș, Ginecolog, Chirurg
fost asistent bugetar la
clinica de Stat obstetricală
și ginecologică din Leipzig
Consult 4 - 7
Strada ITALIANA 8
Tel. 239-40

PETRECEȚI DUMINECĂ

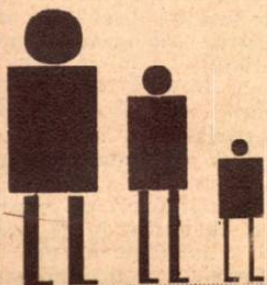
cu Realitatea Ilustrată

LA MARE

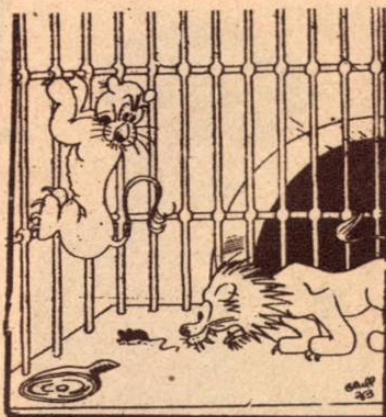
**CONSTANTA
ȘI MAMAIA**

O zi de recreare în aerul sănătos și înviorător de mare. Plecarea din Gara de Est la ora 6.45 dim. Sosirea la Constanța la ora 10.15. Plecarea cu autocarele la Mamaia. Cabină și plajă. Cose-tume și cearceafuri la dispoziție. Masa servită la Constanța în excelente condițiuni. Vizitarea orașului și a portului. Plecarea din Constanța la ora 20.20. Sosirea la București Gara de Est la ora 0.30. Tramvaiele vor aștepta la gară. Aceste excursii fiind rezervate exclusiv cititorilor revistei „Realitatea Ilustrată”, biletele de călătorie nu se eliberează decât contra bonului de excursii din ultimul număr al revistei. Inscriserile se primesc la „Realitatea Ilustrată”, str. Const. Mille 7-9 Telefon 359.99.

**PREȚUL
295 LEI**

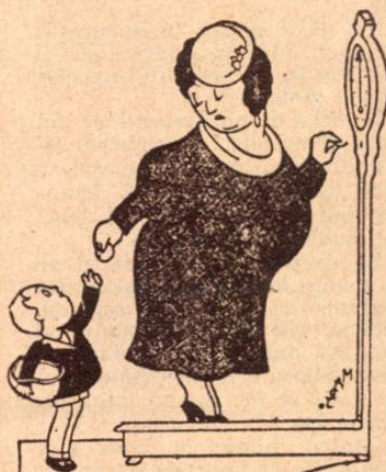
LumOn

Femea tot femeie!
Leoaica zăbind un șoarece,
(„Gutierrez, Madrid”)

— „Unde nu e nimic, vedeți primul costum istoric.”
— „Cum? Eu credeam că era frunza de viță primul costum!”
— „Nu, ăla era al doilea!”

Marioara, ține pudriera. Căci vreau să știu exact cât cântăresc.

Hoțul: „Punga sau viața!”
Autorul cunoscut: „Poftim! Aceasta e „Viața Mea” frumos legată. Numai doi sutari volumul.”

Descendent al unor cunoscute familii boeresti moldovenești, rudă cu Vodă-Cuza, boerul bucătar ne învață să preparăm cu o cheltuială de 20 lei, icre pentru șase persoane și cozonaci mai ieftini ca pâinea.

EDMOND Rostand, marele poet, ne dă în „Cirano de Bergerac”, o rețetă pentru prepararea unei prăjituri de migdale.

Brillat Savarin, celebrul gastronom și scriitor francez, este de asemenea renumit pentru formulele sale culinare.

Marchizul de Béchamel, care care a trăit în timpul lui Ludovic al XIV-lea, a inventat și el, între două războaie, un sos, care-i poartă numele.

Se mai pot cita și alte asemenea cazuri celebre în străinătate.

Am găsit și noi, în București, un boer bucătar... care face și el rețete în versuri și e în același timp... violoncelist!

E vorba de un descendent din mari demnitari, proprietari latifundiați moldoveni, însurat cu fiica unui general... el însuși purtând numele unui alt general, rudă cu Vodă-Cuza.

La drept vorbind, boerul nu s'a tocmit bucătar la nimeni, dar pasiunea sa principală este bucătăria! Nu dă voce nimănui să conducă bucătăria, la dânsul a-casă, laboratoriu sacrosanct unde de toate se fac numai după ordinea lui.

Pentru nimic în lume n'ar mânca decât bucatele preparate de dânsul singur, după cum n'ar fuma alt tutun decât cel aromat, cu multă artă și fineț, tot de către dânsul. E vorba de d. inginer A. P.

Pasiunea sa pentru bucătărie nu este întrecută decât doar de dragostea lui pentru muzică, și în special pentru *Chopin*. În bucătăria din strada Polonă nr... poate că s'ar întâmpla o catastrofă, dacă soția boerului, d-na P., o excelentă pianistă, cu studii la Dresda și Berlin, ar avea imprudența să cânte concertul în mi minor de *Chopin* în momentul când soțul ei este ocupat în laboratoriu. Boerul bucătar — care adoră acest concert — ar fi, poate, în stare să părăsească friptura pe foc și să vie să se așeze lângă piano...

CUM TRĂESC BOERII?

— Și cum ai devenit bucătar,

Un boer... bucătar!

coane Alecule? — l-am întrebat.

— Eram de douăzeci și trei de ani. Tocmai îmi terminasem armata și mă văzui moștenitorul unei mari averi. Soția mea avea numai șaisprezece ani.

„Orfani din copilărie, moșteniam acum, amândoi, eu și soția mea, de pe urma mai multor rude, moarte de curând printr'o tristă coincidență.

„Trăit în belșug până atunci, nu am dat nici o importanță averii, privind-o ca pe un ceva foarte natural... Am plâns însă, în mod sincer, rudele pierdute, pe care le-am iubit mult, și cari ținuseră și ele mult la noi.

„Banherii, apoi vechii noștri administratori de moșie, avocații... s'au ocupat de lichidarea formalităților de moștenire, plasarea averii mele, etc... Eu nu mă pricepeam deloc la toate astea și aveam toată încrederea în „oamenii noștri”. Mi se părea o meschinărie de a controla diferitele conturi și socoteli, ce mi se prezentau. Îscăleam și aprobam orice mi se pune pe biroul meu.

„Trăiam acum de capul nostru, necontrolați și nesfătuiți de nimeni, deși abea ești din adolescență, fără nici o experiență de viață.

„Sfătuindu-mă cu soția mea, hotărîm să facem o călătorie prin Europa și apoi să ne stabilim câțiva ani la Bruxelles, unde aveam planul de a termina studiile mele de inginerie, iar soția mea doria să-și perfecționeze studiile de muzică, începute la Dresda și Berlin. Deși n'avem părinți și rude, cari să ne sfătuiască, dar noi să fim totuși practici și cumini! — am hotărît înțelepțește: — *Mergem, pur și simplu, la școală!*”

„LA ȘCOALA...”

— Când am ajuns la Bruxelles, am închiriat — bine înțeles — un apartament „modest”, dar astfel cum fusesem obicinuiți amândoi să trăim. Era un apartament comod, mobilat confortabil, compus din mai multe camere spațioase... Dar mobilele de modă veche nu erau pe placul nostru... Am hotărît să cumpărăm altele moderne, covoare și bibelouri... Nici nu-mi aduc aminte cât am plătit pe toate fleacurile astea. Cred că nici n'am revăzut conturile... Apoi soția mea, care este o excelentă pianistă — după cum ai auzit-o! — merita desigur un piano bun. I-am procurat un splendid *Erard* de concert...

„Îmi realizam un ideal din copilărie: ador muzica și aș fi dorit să cânt din violoncel. Mi-am procurat și un violoncel, pe care am dat o sută de mii de lei. Apoi m'am înscris la Conservator...

„Mi-am mai adus aminte de niște foști colegi din România, băeți buni, dar fără parale. Ce s'o fi făcut, bieții? Le-am scris unde sunt i-am adus la Bruxelles, ca să-și continue și ei studiile. Era drept! Alții erau

prin alte orașe. Mi-am dat osteneală să le aflu adresa exactă și le-am trimis și lor ceva parale... O fi având nevoie, săracii!

„Diferiți cunoscuți ai mei, pe cari îi consideram oameni foarte cum se cade și buni prieteni, începură să-mi scrie cerându-mi în împrumut, diferite sume de bani. Fiecare primia cekul dorit, cu care-și încasa suma respectivă de la banherul meu din București.

„În vremea asta eu îmi continuam studiile fără nici o grijă. Deși duceam de câțiva ani, la Bruxelles, o viață de prinți (ne mutasem acum într'un palat, cu lachei și slugi multe, cari ne cam incurcam viața) totuși în cele din urmă mi-am luat diploma de terminare a studiilor.

„În aceeași zi primii o telegramă de la plicicosul meu de banher, care suna cam astfel: „Nu mai semnați cekuri. Depozitul epuizat”.

„În primul moment, nu am înțeles sensul grav al acestei telegramă. Niciodată nu examinam terfeloagele, pe care mi le tot trimetea el. Plicurile cu scrisori stăteau trântite grămadă, nedeschise. Cum vedeam, pe plic, firma banherului bucureștean, aruncam scrisoarea fără să o mai deschid. Ce mă privește pe mine asta? — îmi ziceam. — Eu nu mă ocup de asemenea fleacuri... Asta-i treaba lui!

„Mai ales începuse să mă pasioneze bucătăria. Belgienii nu știu să gătească... și au un tutun foarte prost. Îmi instalasem o bucătărie model, cu toate uneltele cele mai moderne... Era și foarte sistematică. Nu lipsea nimic!

„Bucătăria mea era ca un fel de expoziție. Eram foarte mândru de dânsa.

„Începusem să gătesc cu pasiune.

„Am imaginat, cu acest prilej, o multime de bucate noi și mi-am format o bibliotecă de specialitate, ocupându-mă de chimia alimentară. În același timp, făceam experiențe să prepar tutun de pipă și tutun de țigarete. Găsind niște tipuri minunate, am uitat pe toți prietenii mei belgieni. Venia o multime de lume acum la noi în casă: toți primiau, cadou, țigări și tutun, din belșug. Eram foarte mulțumit de laudele prietenilor mei...

„Unde mai aveam timpul să mai citesc și scrisorile seci ale banherului?

„Dar la un moment dat, încăpătânatul acesta nu mi-a mai trimis bani. Foarte supărat, am plecat în țară și aci am aflat că sunt complet ruinat! Indignarea și protestările mele au fost considerate drept copilării. Eram sărac! Trebuia să mă deprind cu ideea asta.

„În primul rând, am încercat să pretind să mi se restituie unele împrumuturi, ce făcusem prietenilor. Erau sume importante, pe cari le prețuiam acum. Dar aceștia mă ocoliau. Abia am

putut aduna câteva sume neimportante. M-am convins repede, că nu voi putea trăi astfel.

POLONIA CONSUMA TUTUN FABRICAT DE UN ROMÂN!

— Mi-a venit atunci o idee salvatoare! — își continuă povestea „conu Alecu”, care acum are copii mari, și se laudă că a devenit „om practic”.

„În timpul călătoriilor mele prin diferite orașe din Europa, minunasem pe străini cu tutunul preparat de mine. În special aveam o invitație călduroasă de-a mă stabili în Polonia, spre a conduce fabricația tutunului de acolo. M-am dus în aceeași țară și am organizat, ceea, ce-am crezut de cuviință.

„Astăzi polonezii consumă tutunul de pipă fabricat de un român. Și sunt mândru de asta! „Regia Monopolurilor Statului din România, a apelat și ea la mine. Tutunul de pipă românesc. Voi fabrica în curând — nesc poartă deasemeni numele dacă mă voi înțelege cu direcția R. M. S. — și tutun pentru țigarete, o specialitate a mea.

„Și astfel am ajuns fabricant de tutun! Dar de bucătărie tot nu mă las și te poftesc la mine la masă.”

„Boerul-bucătar” a preparat în cinstea mea o masă splendidă, la care a mai invitat câțiva prieteni — de „prieteni” tot nu s'a lăsat! Mi-a cântat din violoncel... Doamna P., fiind rugată, ne-a făcut plăcerea să execute, la piano câteva compoziții de *Chopin* și *Schuman*.

În urmă, „pour la bonne bouche”, am fost duși să admirăm bucătăria, laboratorul cu care d. inginer P. se fălește mai mult decât cu orice în lume.

CU 20 LEI ICRE PENTRU ȘASE PERSOANE!

Măncasem niște icre minunate la masa inginerului P. Am cerut rețeta lor pentru cititorii noștri.

— O fi scumpe? — am întrebat cu oarecare îngrijorare.

— Cu douăzeci de lei poți prepara „*Caviar illusion à la façon*” pentru șase musafiri. După cum vezi, nevoia m'a făcut să invent rețete ieftine. Am devenit econom, dar totuși *caviarul* e excelent!

„Ca material pentru icrele mele — spune d. inginer P. — e nevoie de două linguri de griș, rase; o sută de grame de măsline negre, cărnose; puțină ceapă; lapții de la un pește de puțină, o lingură de „purée” de cartofi (cartofi fierți, zdrobiți în pastă).

Modul de procedare e următorul:

1) Scot sămburii de măsline și-i pun să fiarbă în $\frac{3}{4}$ pahar cu apă, o jumătate de oră. Arunc sămburii și în aceeași apă fierb grișul.

2) Trec prin mașina de tocat carne, de două ori: măslinele; un mic miez de pâine, cât un ou,

muiat în apa măslinelor; ca să-l colorăm; puțină ceapă, cât o nucă.

3) Adaug o linguriță plină de lapții de la pește de puțină (așa numitele scrumbii sărate olandeze, de puțină). Dacă n'ai lapți poți pune carnea de la pește. Totul, bine tocat, și încorporat la cele de mai sus.

4) Frec bine cu untdelemn și cu lămâie totul, până se face o pastă omogenă.

Se capătă o culoare neagră de la măslină. Iar grișul dă aspectul icrelor naturale, de pește.

Toate cele de mai sus costă mai puțin de 20 lei. Se obține o cantitate prea îndestulătoare, pentru a fi servită la șase musafiri, pe cari îi avem la masă.

16 PRAJITURI, 30 LEI!

— Prăjiturile delicioase, ce ne-au fost servite la masă, au costat 16 prăjituri, 30 lei! — spune simpaticul nostru amfizion.

Deasemeni inginerul ne vorbește despre un cozonac care ar fi mai eficient ca pâinea.

— Să încerce gospodinele, cititoare ale „Realității Ilustrate”, să prepare *caviarul meu*, a cărui rețetă am dat-o — zice d. inginer P. — și să ne scrie dacă le-a plăcut. În caz afirmativ voi da și alte rețete, precum și sfaturi practice, cum trebuie să ne hrănim ca să fim sănătoși, să facem economie și în același timp, să mâncăm bine, putând primi onorabil musafiri fără prea mare cheltuială.”

ALEX. F. MIHAIL

D-ra Leria Niky Cucu, maeștră de coreografie cunoscută, se găsește în vacanță la ferma domniei-sale de lângă București.

O inițiativă lăudabilă

Sub conducerea inimosului învățător Ioan Trifan, elevii din ultimele clase ale școlii primare din Aninoasa (Hunedoara) au făcut în zilele de 3—12 a. c., o excursiune lungă cu itinerariul: Brașov-Sinaia-Ploiești-București și Constanța. Au fost pretutindeni bine primiți și au vizitat parcuri, muzee, instituțiuni de cultură, fabrici, vapoare, etc. În București au vizitat și atelierul editurii noastre, explicându-se școlarilor modul cum se tipărește revista și cum se face un ziar.

Desigur nici nu se poate un lucru mai frumos decât acțiunea inimosului învățător care cu multă trudă a știut să adune banii necesari călătoriei școlarilor săi.

Mai mulți șomeuri decât locuitori

FUNCȚIONARIII serviciului de șomaj al Ministerului Muncii din Santiago, au fost foarte uimiți primind listele șomeurilor ajutate în Antafagosta. Într-adevăr ei au constatat că numărul acestor șomeuri se ridică la 41.933, fiind superiori populației totale a acestui oraș care numără numai 36.000 de locuitori!

Deoarece nu era posibil să se dovedească de partea cui era vina, a funcționarilor sau a locuitorilor, s'au luat măsuri ca de aci încolo să se verifice în mod riguros identitatea și starea de mizerie a persoanelor care primesc alocații de șomaj.

Ministrul muncii a declarat că a fost nevoit să renunțe la o anchetă prea minuoasă, deoarece o asemenea anchetă ar fi necesitat mobilizarea tuturor funcționarilor din Chili, numărul fișelor și recipiselor fiind de peste 80.000. Oricum, recordul șomajului îl deține până astăzi acest oraș Antafagosta, unde mai mult decât totalitatea locuitorilor n'au de lucru.

Petreceți Duminecă

L
A
M
U
N
T
E

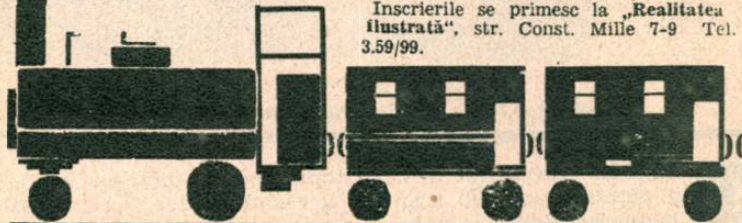
O zi prin defileuri de o frumusețe fără pereche. Stânci abrupte, păduri de pini și de stejari, izvoare și cascade. Plecarea din București la ora 7 dim. din Gara de Nord. Sosirea la Curtea de Argeș la ora 10.30. Ascensiune cu de-caville-ul prin munti și trecători până la Cumpăna. Cinci ore de repaus și recreare în pădure. Masa servită pe iarbă. Bae în Argeș și în bazin. La inapoarea la Curtea de Argeș se va vizita celebra Mănăstire construită prima oară de Mesterul Manole și în care se află mormintele suveranilor noștri. De asemenea se va vizita Palatul Reginei Elisabeta și Parcul Episcopal. Plecarea din Curtea de Argeș la ora 9 seara. Sosirea la București, Gara de Nord la ora 23.30.

Prețul total 280lei de persoană

Aceste excursii fiind rezervate exclusiv cititorilor revistei „Realitatea Ilustrată”, biletele de călătorie nu se eliberează decât contra bonului de excursii din ultimul număr al revistei.

Inscrierile se primesc la „Realitatea Ilustrată”, str. Const. Mille 7-9 Tel. 3.59/99.

Cumpăna
și Curtea
de Argeș

EXCURSIILE

REALITĂȚII

L
U
S
T
R
A
T
E

RENUMITELE MĂRCI

Forma și **MONICA**

COSTUME de BAE și STRAND,
CHILOȚI, PANTOFI, BONETE,
HALATE de BAE, ANIMALE
de APĂ și STRAND.

PREȚURI EXTREM DE REDUSE

SOLAVICI

BUCUREȘTI, STR. LIPSCANI 37
PLOEȘTI, PAS. COOPERATIVA

Calitatea este reclama noastră

Doriți a încerca

O LAMA SUBTILĂ ȘI FLEXIBILĂ? DA, DAR ATUNCI NUMAI

SOUPLEX

Diaphan 0,1 mm.

CARE CONVINE SENSIBILITĂȚII EPIDERMEI

Alternativă în îmbunătățirea cu lama SOUPLEX-PLATINE-Veli menajă pielea și veți fi mereu bine ras.

MOȘTE GRATUITE PUTETI RIDICA
DE LA 14 M. 1981 A FIU-Best REG. MARIA 30

femei literate

Marion Nixon într'un bar din Hollywood

O FEMEE care a eșit în oraș după cumpărături, sau afaceri, a umblat mult sub arșiță și a rășbit-o setea, nu mai este neapărat redusă la paharul de apă al cofetăriei, după prăjitura de care nu-i e poftă.

O femeie poate intra azi și singură, într'un local cu variate băuturi răcoritoare și poate consuma pe aceea care-i place. La ora aperitivelor, de pildă, când acasă bucătăreasa greșeste maioneza comandată, sau mai târziu, când „domnul și stăpânul” având nevoie să-și schimbe pentru seară cămașa, o găsește cu nasturii lipsă, — în localurile suprapline din centru, femeile pot să intre, să stea la mese izolate, sau să-și pue coatele alături de oricine pe masa înaltă a barului, fără să scandalizeze și fără să obție ochiade mai obrăsnice, ca atunci când sunt însoțite.

Deci, libertate, toleranță, egalitate în sfârșit...

Aceasta în principiu. În practică însă, o femeie se abține să intre singură la berărie sau la bar, și asta nu din pricina maionezei sau a nasturilor căzuți. Oare teama de a nu fi acostată? Sportul acesta masculin și-a pierdut toți așii, din cauza facilităților de reușită, iar jucătorii cei proști se răresc, pe măsură ce cursurile de jiu-jitsu au început să fie frecventate și de femei.

E mai degrabă mândria femeii moderne de a nu-și afișa părăsirea, singurătatea spre ținutul căreia o duce viața nouă, pe care ea a voit-o și a obținut-o. Simplificând gospodăria, desființând copiii, lăsată liberă de bărbatul care a înțeles în sfârșit că timpul sclaviilor a trecut, femeia nu poate, cu multele sale aspirații înfăptuite, să umple totuși golul format.

De aceea am înțeles și am venit numaidecât în ajutorul prietenei care, de la masa unei berării centrale, îmi făcuse prin geam un semn discret de poftire.

Mai ales că prietenii este doamna V. cu care îmi e totdeauna

plăcut să mă întâlnesc. Doamna V. este scriitoare, cu reputație și succese destul de mari, pentru că spiritul de colegialitate curentă să mă oprească de a-i mai face reclamă, scriindu-i și aici numele întreg. Din prietenie, vă fac totuși s-o recunoașteți. Are părul blond, însă nu din naștere, ochii vii, tăioși, pe care-i poate face oricând, dulci, e mică de statură, în mod absolut natural, și poartă rochia de vară lungă, astfel că numai când se așează pe scaun i se văd ciorapii lipiți bine pe picior, până deasupra pulpei grase. O convorbire cu ea este totdeauna pentru mine o destindere plăcută.

Așteptați poate să precizez gangarisind vechile clișee: viața literară, francmasoneria artei, idealul comun... Ei bine, nu. Cu doamna V., când suntem împreună, nu „abordăm” niciodată chestiuni de literatură. Vorbim despre modă, despre știință, despre recorduri, deci despre lucruri ușoare și vesele. O oră de destindere, cum am spus, fără tracul care, cu un alt convorbitor, mă face să-mi schimb de zece ori ritmul pulsului, în așteptarea fatalului „Ce-ați mai scris?” și de teamă că nu voi răspunde cu destulă importanță: „Am în lucru un roman”.

Doamna V. nu-mi cere nici păreri definitive asupra tuturor cărților ce apar. Cu ea, abia ca un obligatoriu „ce mai faci”, schimbăm uneori câte un complice „Merg? merge?” la care nici una, nici alta, nu răspundem.

De aceea, mi s'a părut ciudat că de astă-dată, în berăria de care vorbiam, prietena mea își permite să rupă pactul tacit dintre noi, ca și cum am fi între Mari Puteri.

După ce am privit-o cu admirație invidioasă cum dă pe gât halba de bere, — eu deabia ajunsesem, cu mici sorbituri la un deget sub dantela amară a țapului, — doamna V. deveni fără motiv confidențial — deprimată:

— Nu mai știi, zău, despre ce să scrii.

Deși neplăcut izbîită, am căutat să mă pun în ton. Fără întrebări, căci în breasla de psiholog, ești obligat să deduci totul. Am oftat deci, înțeleghător.

— Ceva, nou, nou, cum să mai găsești, când s'a scris despre tot? Cel mai extravagant subiect, pe care l-am plăsmuit într-o noapte de febră, la-m găsit după două zile într-o oarecare revistă-bazar, și făcea o nuvelă răsuflată, că am plîns.

Doamna V. mă intrerupe, tăind cu palma fumul țigării, a doua pe care o începea:

— Subiecte noi nu există. Dar asta n'ar fi nimic.

Replicai jgnită:

— Aici voiam și eu s'ajung. Totul este felul cum tratezi subiectul.

— Lasă asta, făcu doamna V., impacientată.

Abia începusem să vorbim despre literatură și buna înțelegere dintre noi se risipia.

— Nu mă împiedică subiectele să scriu, ci bărbatul meu.

Prietena mea era măritată de vreo trei ani, și de-atunci publica rar, remarcasem.

— Ce vrei? îi răspund. Mizerii profesionale! Sunt, ce să faci, bărbați, cari, în materie de condei sau creion, nu admit în mână femeii decât pe acela cu care se scriu sprâncenele.

O licărire de mândrie îmi răspunse.

— Nu. Bărbatul meu nu-i din aceia. Ți-ai destăinui chiar, deși nu-i extrem de măgulitor, că tocmai talentul meu literar l-a hotărît să mă ia. Îi plăcusem puțin, dar când mi-a citit cărțile...

Am surâs strâmb. Cu cărțile mele, ajung totdeauna la rezultatul contrariu. Mă place puțin, sau mai mult, — dar, după ce-mi citește cărțile... S'a sfârșit, nu mai e el, nu mai putem vorbi ca înainte... ce să mai sper? l-am pierdut.

Marlene Dietrich cu Dorothea Wieck la cafenea

Era așa de ușor să fi scris sub pseudonim... Acum e prea târziu. Prietena mea continua:

— Înțelegi că, dacă m'am măritat, tocmai asta m'a hotărât: că-mi voiu putea alege orice subiect. Prea mă împiedicam înainte: asta, ca să nu se uite lung la mine mama... asta, ca să nu mă tachineze vărul, asta, ca să nu bârfească lumea. După ce s'a transcris — fără dificultăți, slavă Domnului — actul dotal, am răsuflat. Vreau să construiesc, mi-am zis, ceva modern, îndrăzneț, să tai ceva din viața adevărată, simplă în complexitatea ei. Subiectele rare, bombastice, îmi repugnă.

— Ceva à la „Garçonne”, spun, și regret îndată. (O carte de-acum zece ani!)

— O! Nu-mi propun să scriu cărți morale. Marguerite a demonstrat că romanele lui sunt recomandabile pentru tinerele fete moderne. Aleseam ceva mai simplu, fără pretenții educative.

Umplu pauza pe care doamna V. o face, sorbind a doua halbă.

— Am citit romanul pe care l-a premiat anul acesta, un mare juriu francez. Intr'adevăr, viața simplă și goală, mai ales goală. Eroii, dacă-i poți numi astfel, aleși totuși cu cele mai avansate bube fizice și morale, vorbesc în afacerile lor de comerț, de inimă sau de război într'un limbaj franc de closet care te face să fii, fără voe, cartea, la distanță. Știi de ce au devenit obișnuite șase sute de pagini la un roman modern, și încă cu litere mici? În chipul acesta, autorul, sperând că va descuraja anticipat pe cititori, poate să scrie liber, fără retențiile obicinuite.

— Scumpa mea, oftează doamna V. la capătul răbdării, nu aveam deloc intenția să scriu în genul acela. Analizele mele sunt pur psihologice și se mărginesc la salon și dormitor. Iar amorul modern se poate face încă, ba mai ales azi, în condițiile cele mai estetice. Arhitectura nouă prevede totul. Însfârșit, iată ce voiam: să trec o femeie modernă prin toate experiențele de dragoste, inclusiv aceea de o zi, și aceea de totdeauna. Calculasem nouă capitole. Ce părere ai?

— Pentru viață, nu știu. Dar pentru un roman modern, e modest.

— E un minimum. Ei bine, soțul meu s'a opus. A fost primul nostru motiv de ceartă. Pretindea că-l fac ridicul dacă lumea va crede — ceea ce i se pare sigur — că ale mele sunt cele nouă experiențe de dragoste, că și el începe să aibe bănueli... N'am voit să ajung la divorț. Am cedat. Am găsit pe urmă alt subiect.

— Pe care ai avut prevederea să nu-l mai expui soțului.

— Nu ghicești principalul. Mi-a găsit manuscrisul. Il scrisesem, în orele când el lipsea, sau seara, cu foaia de socoteli casnice deasupra, pe furis, ca o liceană. Mi-a căutat în lipsa mea prin clădir, așa cum caută soții geloși scrisori de dragoste. Mi-a forțat saltarele și iar au început discuțiile.

Prin fumul gros care ne învăluie masa, — era a patra sau a cincea țigară a doamnei V. — pun întrebarea:

— Ce subiect?

— Cel mai simplu, cel mai obicinuit. O femeie măritată și îndrăgostită.

— Dar asta ar fi trebuit să-l măgulească.

— Stai. Doar n'am făcut pe eroină îndrăgostită de bărbatu-său. Ți-am spus că nu-mi plac subiectele rare, bombastice.

— Așa dar, cele trei laturi obicinuite, cu, probabil, un unghiul proeminent spre al treilea personaj.

— Cum e și natural. E un subiect pe care l-au tratat toți, pe care l-am mai tratat și eu ca fată. Cred totuși că am găsit accente și situații inedite. Ce folos? Nu pot să-l public. Mi-a ascuns manuscrisul. Să știi, să nu te măriți.

— Bănuesc că soțul ți-a furnizat subiectele sale.

— Unul singur. Inutilizabil, vai. Amorul plat, suav, binecuvântat de preot și primar, lipsit de neprevăzut, de interese și de interes, poate fi real în viață, dar nu se pretează literar, mai ales în literatura realistă. El numește paradox, ceea ce, cum vezi, atât de împede. Ține la subiectul lui, la amorul lui, al nostru însfârșit. Îmi vine să cred că numai de asta m'a luat, soțul meu, ca să-l pun pe el în romane, în situații avantajoase, într'o lumină măgulitoare. Vanitatea bărbatilor nu are mărgini. O soție dragă, supusă, un soț iubitor, atent. Și așa, fără sfârșit. Dar cu asta nu se poate face azi nici un basm pentru copii.

Am apăsă cu degetele pe brațul cu țigara:

— Uită că soția supusă e scriitoare și că bărbatul atent îi sevestrează manuscrisele.

Brațul doamnei V. s'a lăsat moale pe masă.

— Ha... Asta ți face un sfârșit. Ce sfârșit? De-aici ar începe abia romanul. S'ar putea, se poate... adăugă ea pe gânduri. Dar lui, să vedem, o să-i convie? Să știi, să nu te măriți.

— Nu, nu, n'ei grijă, îi răspund.

Ca o confirmare, tocmai atunci intra pe ușa localului, domnul, cel mai recent simpatice, căruia, cu experiența căpătată, i-am ascuns până azi, cum am putut, trecutul, adică literatura mea, — și iată acum bănuesc că a aflat, din felul cum îl văd evoluând spre masa noastră, cu un mers dintr'odată împrumutat, cu gâtul țepăn, cu priviri sașii, sub dubla efortare de a-și păstra superioritatea câștigată și de a-și rememora fraze întregi din recenzii de gazetă sau din cine știe ce manual care tratează cu expresii tehnice despre arta și știința literaturii.

Cu tracul începând, trebuie să-mi forțez și eu la fel memoria. Dar mă inundă gândul că vechea, ușoara, buna noastră înțelegere în doi, s'a dus. Mizerii...

ALICE GABRIELESCU

Citiți

„LECTURA“

Lista

BILETELOR DE TRAMVAI PREMIATE CU CÂTE 500 LEI FIECARE

În săptămâna aceasta am premiat cu câte 500 lei oricare bilet simplu sau de corespondență, de 4, 5, 6 sau 7 lei, indiferent linia, dacă va purta unul din următoarele numere:

- A. 886-188
- A. 2854-082
- A. 2658-102
- A. 5490-123
- B. 4212-123
- B. 4451-125
- B. 4799-123
- C. 4825-105
- D. 4123-063

Abonamentul pentru șase
călătorii:
E Nr. 00832

Câștigătorii a 500 lei cu
câte un bilet de tramvai!

D-na Marioara Dumitru Curpene
din str. Sf. Nicolae T2 nr. 2

D. Niță Voicu, str. Colortan
nr. 13

Gratis

primiți CALAUZA ȘTIINTELOR
OCULTE, tratând despre Hipno-
tism, Spiritism, Telepatie, Fa-
chirism, Magie, știința de a de-
veni iubit, stimat, fericit. Artă
de a reuși în orice afacere, măr-
ind puterea voastră de muncă,
câștig, îmbogățire. Vindecarea
viciilor, boalelor și ticurilor ner-
voase, frica, lenea, melancolia,
timiditatea, etc. Știința de a ceti
Trecutul, Prezentul și Viitorul
oricui. Oricine poate câștiga 200
— 500 lei pe zi prin practicare,
consultații, conferințe. Adresa-
ți-vă prin scrisoare la PROFE-
SORUL C. NICOLAU, Str. Ca-
raiman No. 8, București, Secto-
rul Postal 2.

Tăiați și păstrați acest a-
nunciu, nu se știe când vă poate
fi de folos.

Nu trebuie să simțiți stomacul Dv.

Omul sănătos, în perfectă sta-
re de sănătate, nu trebuie să-și
simtă organele interne. Nu tre-
buie să-și deie seama că are ri-
nichi, un ficat, și mai puțin un
stomac. De îndată ce simțiți
stomacul, înseamnă că ceva
nu este în regulă, și chiar dacă
aceste simptome sunt foarte u-
șoare, ca: greutate și sughituri
stomacale, luați imediat reme-
diul necesar. Luați Magnesia Bi-
surata, căci după un timp mai
îndelungat aceste simptome pot
degenera în boli mai grave: a-
creli, umflări, dispepsie, gastri-
tă și zilnice dureri de cap după
fiecare masă și când aceste bo-
li devin cronice sunt lungi și
grele de vindecat. O jumătate
de linguriță de cafea de Magnesia
Bisurata, imediat după fie-
care masă, sau imediat ce nece-
sitatea o cere, vă ușurează în
5 minute și va evita pentru vii-
tor toate complicațiunile. De
vânzare în toate farmaciile și
drogheriile, la preț de lei 75,
sau în format mare economic
cu 110 lei.

Cumpărați delicioasa

S. ATAMIAN

Strada REGALĂ Nr. 2

(Sub Hotel Continental colț
cu Calea Victoriei)

BUCUREȘTI I

se expediază orice comandă
în provincie contra ramburs

Viața în aer liber...

După sport e bine venită o
fricțiune energetică pentru că pă-
zește de răceală.

Efectul e și mai rapid dacă
se bea un ceai dulce și cu adaos
de câteva picături de Alcool de
menthe de Ricqlès.

Ricqlès e foarte economic.

Domnul bine îmbrăcat către
băiatul de stradă:

— „Nu ți-e rușine să înveți pe
acest copil niște cuvinte așa de
urâte?”

— „Din contra! Îl învăț ce
cuvinte nu trebuie să spuie nici-
odată.”

*

Ia spune-ne, cucoană, ce-ai au-
zit erî la concert.

— O mulțime de lucruri: Po-
peasca și-a vopsit părul. Soțul
doamnei Ionescu e acuzat de
a-și fi însușit pe nedrept niște
bani. În fine, Părvuleasca a avut
o ceartă așa de grozavă cu băr-
batul ei, că poliția a trebuit să
intervină.

nu stie **toata lumea**

1. O scrisoare expediată în 1864 a ajuns la destinație abia după 68 de ani.

2. Pe o minge de foot-ball a crescut o scoică

3. Albanezii mai poartă încă doliu pe vestimente (sub forma unor vipuști negre) după eroul lor *Skandenberg*, mort acum 465 de ani.

LEONARDO DA VINCI 1452—1519

A fost pictor, sculptor, arhitect, poet, muzicant, filosof, psiholog, scriitor, critic, călător, aeronaut, matematician, fizician, chimist, hidrograf, geolog, mineralog, zoolog, botanist, geograf, meteorolog, astronom, anatomist, fiziolog, biolog, turnător de bronzuri, tipograf, inginer și inventator.

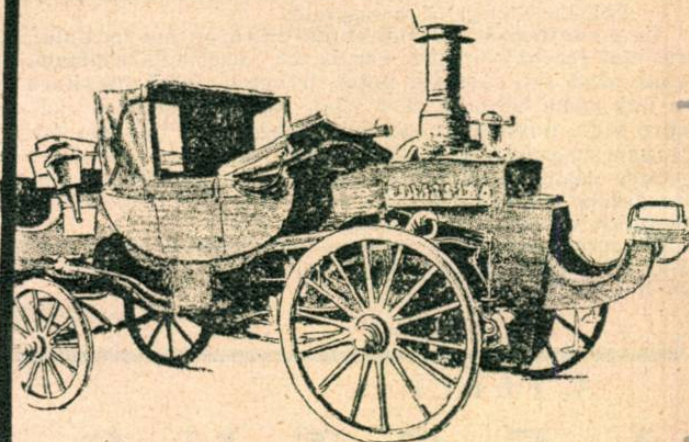
El a făcut proiectul unei mașini de sburător, cu doi ani înainte de descoperirea Americii

5. John Wesley, fondatorul metodismului a parcurs călare 300.000 kilometri, a ținut 52.000 de predici (vre-o 18 într-o săptămână în curs de 56 de ani) și a scris 6500 de imnuri! Timp de 64 de ani s'a sculat regulat la 4 dimineața.

6. Un automobil ce numără 96 de ani. A fost construit de către generalul Borodine inginer italian.

7. Ceaiul conține mai multă cafeină, decât cafeaua.

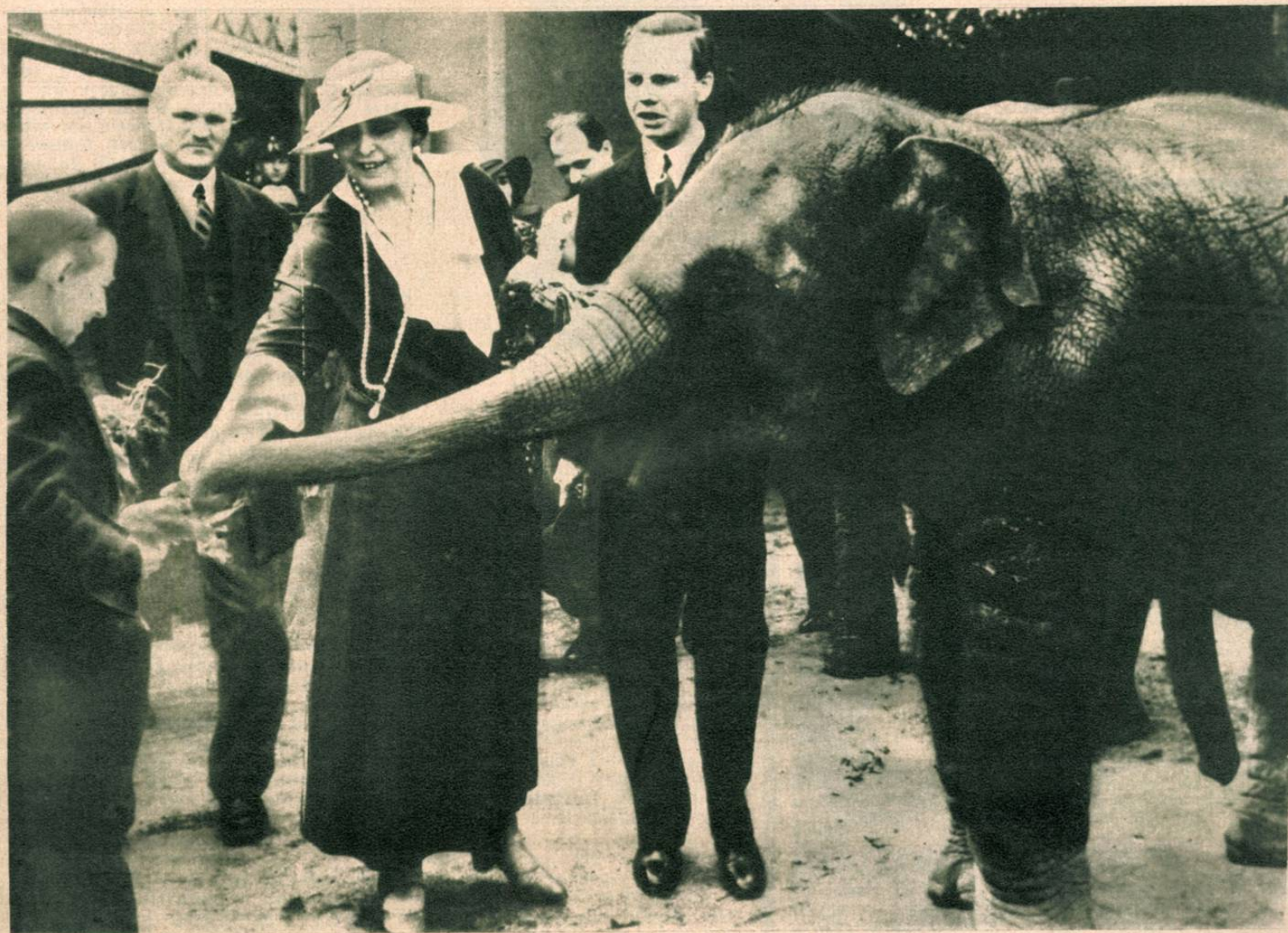

Arhiducesa Ileana cu micul arhiduce Ștefan înainte de plecarea spre fiordurile Norvegiei.

Excursia Reginei Maria în ținuturile nordice

Regina Maria a României a plecat cu vaporul „Resolute” al companiei Hamburg America Linie, în ținuturile nordice. În această călătorie, Suverana e însoțită de Arhiducesa Ileana cu Arhiducele Anton. În fotografia noastră de jos: Regina Maria înainte de plecare. La Hamburg, a vizitat grădina zoologică Hagenbeck, și a fost surprinsă de fotograf în momentul când hrănea pe cel mai mic elefant. În fotografia de sus, Regina Maria la un ceai pe care l-a oferit pe bordul vaporului înainte de plecare.

LONGEVITATEA UMANĂ

Trăesc oamenii inteligenți mai mult decât imbecilii?
de SERGE VORONOFF

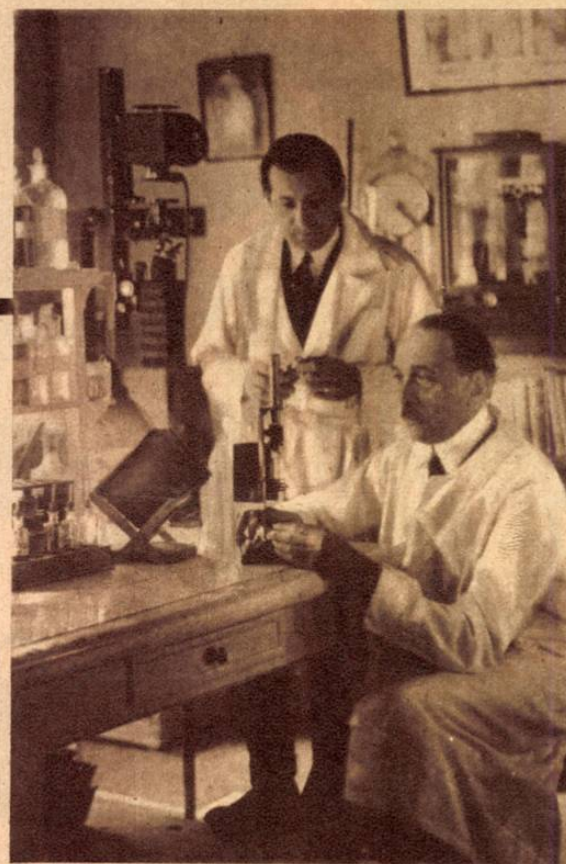
EREDITATEA longevității nu-i deloc o enigmă indescifrabilă. Această longevitate depinde de glandele noastre cari comandă funcționarea organelor și în deosebi de glanda genitală care asigură viața fiziologică a tuturor celulelor, vigoarea lor și energia lor de viață. Or, glandele le moștenim dela ascendenții noștri direcți sau îndepărtați, după cum moștenim celelalte organe. E deci firesc ca viața lungă să fie tot atât de ereditară ca și culoarea ochilor noștri. Copilul reproduce particularitățile individuale, normale sau anormale, ale părinților săi. Profesorul Arthur Thomson a semnalat că o suviță de păr alb sau un deget suplimentar pot perzista în curs de câteva generații. O mică particularitate funcțională, cum e bunăoară cazul unui stângaci, a putut să fie urmărită la mai multe generații. Grosimea buzei inferioare a Habsburgilor a persistat secole. Este deci foarte natural că ascendenții noștri ne transmit prin celula inițială glandele ce determină longevitatea noastră. Condițiile vieții noastre, măsurile igienice, exercițiile fizice, abuzul de alcool și de tutun, virtuțile și viciile joacă un rol destul de secundar în determinarea longevității noastre. Higiena rea, abuzurile de tot felul, în deosebi abuzul de alcool, pot altera glandele noastre, otrăvi țesăturile noastre, fiind astfel punctul de plecare a maladiilor ce compromit viața. Firește că trebuie să ținem seamă de acest lucru și trebuie să ne ferim ca să nu pierdem acest capital moștenit, dar dacă nu ne-a fost transmis pe cale ereditară acest capital, — higiena și virtutea nu-l pot înlocui. Într'adevăr, dacă întâlnim printre acei cari au trecut peste o sută de ani, oameni sobri ce se mulțumesc cu lăptării și alimente vegetale,

Doctorul Voronoff își are clinica de întinerire la Nisa

Pescarul Yves Nicolas care a trăit peste o sută de ani

Văduva Pocker din Post Friesland, care a trecut de 105 ani

Una din maimuțele grădinii zoologice a doctorului Voronoff

evitând orice excese, se găsesc printre ei și indivizi cari au avut o viață furtunoasă, cari erau mari băutori, cari abuzau de tutun, cafea, etc. Astfel doctorul Politman, care a murit la Vaudemont, în Lorena, în etate de 120 de ani, se îmbăta în fiecare seară dela vârsta de 25 de ani. Dr. Espagno, mort la 112 ani, la Comminges în Garonna, făcea la fel; amândoi mai erau și mari amatori de dragoste. Exemple de soiul acesta sunt numeroase. Mă limitez să citez pe cele mai celebre: agricultorul irlandez Brown care a trăit 120 de ani, era un băutor atât de vesel încât a cerut să se încrusteze pe piatra lui funerară următoarele cuvinte: *Aici zace Brown care a fost totdeauna beat și era, în această stare, atât de strânic încât însăși moartea se temea de el.*

SE POATE PREVEDEA DURATA VÂRSTEI UNUI OM

Exemplele citate, și ele sunt numeroase, dovedesc numai că oamenii dotați cu glande genitale de o constituție particulară au o energie de viață cu totul excepțională. Indiscutabil, însă, că observarea regulilor de igienă, exercițiile fizice, alimentarea sănătoasă și moderațiune în uzul facultăților nu pot decât să contribuie la conservarea influenței binefăcătoare a glandelor genitale asupra organismului.

Longevitatea fiind ereditară, se poate, dacă nu intervine vreun accident sau vreo boală, prevedea aproximativ durata vârstei unui om.

N'avem decât să calculăm vârsta tatălui și a mamei, vârsta bunicilor și a bunicelelor (cu condiția ca fiecare dintre ei să fi murit de moarte naturală) și să împărțim cu 6 aceste 6 cifre astfel obținute.

Mr. Jenkins, în vârstă de 140 de ani, fiind chemat la tribunal pentru a depune mărturia cu privire la niște întâmplări cu 120 de ani în urmă, a venit însoțit de cei doi fii ai săi dintre care unul era de 104 ani și celălalt de 100 de ani.

Soldatul Jean Thourer a trăit 104 ani; mama sa a atins vârsta de 118 ani, unul din unchii săi — vârsta de 130 de ani. Centenari se găsesc tot atât de bine printre țărani cari trăiesc în aer liber cât și printre orașeni care-și petrec viața în laboratorii.

Pe semne că celăce aerul le dă celor dintâi, le dă inteligența celor de al doilea. Creerul este marele regulator al funcțiunilor din corpul nostru; cu cât e mai bine constituit cu atât regulează mai bine aceste funcțiuni. De aici s'ar putea trage concluzia că oamenii inteligenți trăiesc mai mult decât imbecilii. Într'adevăr, nebunii au o viață scurtă și cretinii din naștere mor devreme.

Este deci foarte important de a moșteni pe lângă glande genitale bine constituite și un creier bine organizat.

Așa dar, vigoarea, energia, longevitatea noastră sunt legate de starea glandelor noastre cu secreție internă, și în deosebi de glandele noastre genitale, de puterea noastră de a iubi. Viața nu are alt scop decât dragostea. Natura nu ne cere altceva.

NATURA NU URMAREȘTE DECÂT UN SINGUR SCOP

Oamenii sunt însă mai exigenți. Evoluția pe care au suferit-o, ridicându-se treptat deasupra animalității, le-a făcut să conceapă și alte scopuri, de ordin moral și intelectual.

Natura însă continuă să-și urmărească singurul ei scop. Și dacă în tot regnul animal, dela creaturile cele mai inferioare până la ființa omenească ea impune o viață mai lungă femeilor, aceasta se explică prin faptul că masculii nu-i sunt de folos decât pentru actul dragostei, al fecundității, pe când femeile trebuie să clocească și să-și crească progenitura. Acest lucru se vede mai puțin clar la specia umană, unde totuși viața femeii este mai lungă decât a bărbatului, dar în regnul animal se observă destul de limpede. Uneori natura este destul de severă cu masculii, cum e cazul efemerelor unde numai masculii se nasc fără de gură, fără de stomac, dar prevăzuți cu glande genitale și nu trăiesc decât câteva ore, exact timpul necesar pentru a se reproduce. S'ar mai putea cita câteva exemple similare, în care intenția firei se exprimă cu și mai mare claritate, așa zice chiar brutalitate.

BĂTRĂNEȚEA VARIAZĂ DUPĂ INDIVIZI

S'a încercat să se determine hotarul de vârstă, când începe bătrânețea la om. Hippocrat era de părere că începe dela vârsta de 56 ani, Dabenton — dela 63 și Flourens — dela 70.

Aceste cifre nu corespund realității. Data bătrâneții variază după indivizi.

Vârsta, numărul anilor atestat prin actul de naștere este o indicație, dar nu constituie decât o prezumție. Neîndoios, dela vârsta de 65 de ani trebuie să ne îndoim de tineretea omului, căci majoritatea oamenilor manifestă la această vârstă o slăbire a vitalității lor. Dar sunt și excepții frecvente. De 15 ani am întreprins lupta împotriva bătrâneții. Mai bine de o mie de persoane cari se credeau îmbătrânite, și erau în realitate bătrâne, au venit să-mi expună mizeriile de care suferă. Printre acestea am văzut oameni de 50 de ani și de 70 de ani.

Invariabil și unii și alții, cei de 50 și cei de 70, se plângeau că facultățile lor genezeice au slăbit sau s'au stins cu totul. Unii îmi semnalau acest lucru, declarându-mi că acesta este scopul real al vizitei lor; ei mă întrebau cu neliniște dacă există într'adevăr un remediu. Alții mi-au declarat că nu dau mare importanță acestui lucru; pe ei nu-i interesează decât facultățile lor fizice și mentale, căci sunt siliți să-și continue munca pentru a face față nevoilor vieții. Cu toate astea, și acești din urmă îmi cereau să le grefez glande genitale, căci și-au dat seamă că pentru a restabili facultățile lor fizice și mentale, trebuie procedat prin restabilirea funcțiunii vitale a glandelor genitale și aveau dreptate. E singurul mijloc de a recăpăta vigoarea corpului și limpezimea de spirit, diminuate de vârstă.

CRITERIUL BĂTRĂNEȚII

Astfel, acești oameni de 50 și de 70 de ani, manifestau aproape aceleași semne de bătrânețe în raport direct cu slăbirea vigoarei lor genitale, și aceasta reprezintă adevăratul criteriu al bătrâneții. Ea nu începe pentru toți la același dată fixă, ea debutează pentru fiecare dintre ei cu o diminuare remarcabilă a funcțiunii genitale. Omul e bătrân când glandele sale dau semne de slăbiciune marcată și omul e senil când se stinge definitiv funcțiunea acestor glande. Toate celelalte semne fizice și intelectuale, slăbiciunea progresivă, sunt legate de încetarea sau încetarea funcționării glandelor genitale, cari nu mai stimulează viața fizică a celulelor, cari nu mai întrețin energia funcționării tuturor celorlalte glande în conexiune strânsă cu ele. Natura, creând pe masculii pentru dragoste, vârsta lor stă în raport cu facultatea de a îndeplini această funcțiune și când ea s'a irosit definitiv — începe senilitatea. A păstra vigoarea glandelor înseamnă a păstra energia fizică și mentală, echilibrul funcțiunilor vitale, bucuria de a trăi.

Chiar la oameni tineri, insuficiența poate fi punctul de plecare a unor turburări fizice profunde, cari au fost relevate și puse în lumină de către Freud. Atâta timp cât aceste glande rămân viguroase, active, atâta timp cât ele varsă în sânge principiul vital cel elaborează, numit *hormon*, atâta timp cât produc simultan elementele de fecundare, toate energiile fizice și mentale, curajul, îndrăzneala, ideile generoase, încrederea în viitor, se manifestă în mod splendid. Bătrânețea, cu toate satisfacerele pe care le aduc omului situațiile cucerite; rezervă amărăciuni intime, senzația șovăleii fizice și mentale pe care bătrânul le ascunde cât poate, dar cari se accentuează din ce în ce mai mult. Iar când glandele genitale încetează definitiv să funcționeze intervine sau oroarea de a se vedea și judeca inutil și o sarcină pentru alții, sau beatitudinea unui creier prăbușit, care a căzut în coplărire.

În stare senilă omul mai trăiește câțiva timp, trăiește *au ralenti*, în realitate însă este mort. Când se apropie încet de terminul extrem al vieții umane, el moare în detaliu.

SERGE VORONOFF

(World Copyright by Agence Littéraire Internationale Paris, and „Realitatea Ilustrată” Bucarest).

*Întrețineți
părul
întreținându-l*
**PETROL
EGGER**
INLĂTURĂ MATREATA
OPREȘTE CADEREA PARULUI
FIXEAZĂ COAFURA

CHIRIAȘII

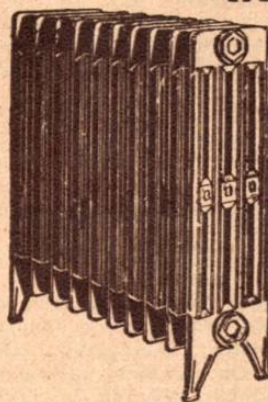
sunt din ce în ce mai
EXIGENȚI

DE INCHIRIAT
A se adresa:

Casele
și apartamentele fără
INCĂLZIRE CENTRALĂ

sunt destinate
să rămâie goale!

Această sobă (cazan) Calan, frumos executată instalată în hall-ul apartamentului Du «suficientă pentru încălzirea a 6 camere inclusiv toate dependințele, iar costul combustibilului nu întrece costul unei sobe a cărei capacitate poate încălzi doar o singură încăpere».

TITAN, NADRAG, CALAN S.A.R.
SECȚIA RADIATOARE

Betetele de închiriat sunt numeroase — dar nu toate casele se închiriază. Până și chiriași cari plătesc chirii modeste cer încălzire centrală, iar acei proprietari cari sunt nepăsători pierd bani în fiecare zi.

E o idee complet eronată că încălzirea centrală la o casă mică este costisitoare și că întreținerea cere multă cheltuială.

Uzina Calan are diferite tipuri de încălzire centrală adaptabile tuturor caselor, tuturor nevoilor. Consultați un instalator și veți vedea că instalația unei încălziri centrale nu poate să vă coste mult.

S'A SCHIMBAT
Telefonul Frizeriei I. BEER
CALEA MOȘILOR 53
ROG CEREȚI 3-83-35
ONDULAȚIUNI PERMANENTE

DOAMNELOR
Cereți pretutindeni
Henné L'Orientol
recunoscută ca cea mai bună
și nevătămătoare tinctură de
păr în toate nuanțele dorite
Repr. Generală: Parfumeria LILAS Str. Smârdan 37
MARCA DE PUSA

La Miercurea-Ciucului a avut loc târgul anual care a putut dovedi bună starea locuitorilor cari știu — în tot timpul pe care li-l lasă liber ocupațiile agricole — să producă obiecte de industrie casnică: dela mobilă până la pluguri și dela oale până la obiecte de gala nterie

PRINȚUL CERȘETORILOR

Omul care a cerșit 120 de milioane

LORDUL Knutsford, „prințul cerșetorilor” a murit. Această poreclă i-a fost dată acum câțiva ani de către unul din secretarii lui particulari, într-o carte închinată vieții și operei sale.

S'a calculat că Lord Knutsford a cerșit nu mai puțin de o sută douăzeci de milioane de lire sterline în cursul existenței sale atât de lungi.

Lordul, care moștenise dela tatăl său titlul de viconte de Knutsford și se trăgea dintr-o familie distinsă, era o personalitate cunoscută și un avocat renumit, care-și câștiga existența din practica acestei meserii.

Lord Knutsford a cerșit nu pentru el, ci pentru spitalele din Londra și în special pentru London Hospital, al cărui director onorific a fost dela 1895 încoace. El a făcut din acest așezământ sanitar cel mai mare și mai înzestrat spital englezesc.

Nu mai printr-o întâmplare, Knutsford a pătruns în acest domeniu de activitate, în care avea să repurtaze succese atât de considerabile.

Vizitând într-o zi pe un lucrător din port, la spitalul din Poplar, el fu literalmente înspăimântat, constatând murdăria și instalația absolut primitivă din spital, precum și incapacitatea infirmierilor. În 1891 este ales președinte al consiliului de administrație al spitalului și obține concedierea personalului incapabil. Strânge bani destui pentru a face o construcție nouă și mărește capacitatea spitalului dela 36 la 118 paturi.

În chipul acesta, își începe cariera sa de „prinț al cerșetorilor”, carieră, pe care o practică apoi pe o scară mai mare, la „London Hospital”, începând de la 1895. Ajunge repede celebru, fiind cel mai spiritual și mai original și mai convingător dintre autoorii de apeluri și anun-

turi, pe care operele de binefacere le adresează la punga bogătaşilor. Era mai mult decât „un cerșetor”. Era un excelent organizator și administrator, care căuta întotdeauna să dea cea mai bună întrebuintare posibilă a fondurilor strânse.

Una din primele lui idei a fost să planteze trunchiuri în toate stațiile de gară, cu inscripția următoare: „Vă rog acordați o clipă de atenție pentru London Hospital”.

O altă idee îl aduse în conflict cu procurorul general. Comandase niște piese false de o jumătate coroană, cu inscripția următoare: „mulțumim pentru adevărata jumătate de coroană, Knutsford, director la London Hospital”.

Procurorul general îl amenință cu urmărirea pentru fabricarea unor monede false. „De minune” — strigă prințul cerșetorilor — „va fi cea mai bună reclamă care s'a făcut vreodată spitalului!”

Procurorul se văzu astfel împiedicat să interzică monedele false.

Se povestesc numeroase anecdote asupra activității lordului Knutsford, o serie de întâmplări pe care el însuși le istorisise foarte bucurat.

Pe vremea, când lucra încă pentru spitalul din Poplar, el observă într-o zi pe imperia unui omnibus, doi americani cari îl întrebară unde e drumul spre Turnul din Londra. Knutsford le propuse să viziteze spitalul din Poplar, mai bine decât această „veche cocioabă”. După ce-i conduse să viziteze spitalul, le întinse pușculița și fiecare vizitator depuse într-însa câte-o piesă de aur. Unul din ei, îi aruncă o privire severă și surâzând îi spuse: „Domnule, dumneata ești un mare șmecher!” Celălalt adăugă: „La noi, în Apus, ai face repede avere, afară

doar dacă nu te-ai omori lumea după o săptămână.

Ca exemplu de insistență persuasivă, atunci când era vorba să cerșească pentru spitalele sale, se povestește următorul caz: „Într-o zi, Knutsford convinsese pe unul din prietenii săi să-i cedeze tot câștigul său dela bridge. Prietenul îi trimise un cec de 1200 de franci, menționând că-i pare rău că nu-i poate da mai mult, întrucât partenerul său câștigase prea mulți bani. Lord Knutsford îi scrie imediat, întrebându-l de numele și adresa acestui partener, pentru a obține și dela acesta câștigul dela bridge.”

Operația cea mai reușită a fost „cheta dublată”.

Un binefăcător anonim declarase că-i va dubla toate sumele pe care lordul Knutsford le va putea strânge într'un interval anumit, până la concurența sumei de nouă milioane șase sute de mii de franci. „Prințul cerșetorilor” strânse întreaga sumă, în zece zile.

I. S.

Nelu Andreescu împreună cu doi tovarăși face înconjurul Europei pe jos. Deocamdată dânsul a străbătut în România 14.000 klm., mai mult decât oricare alți turiști români până în prezent

Amorezat de noua ei piele albă

Doriți să aveți o piele albă, fragedă și netedă — o piele cum toți bărbații o iubesc și o admiră? Experiențe recente au arătat că orice femeie poate acum să-și facă ușor pielea albă, fragedă și frumoasă, întrebuintând numai zilnic crema Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra cremă de Paris. Ea conține acum smântână predigerată și untdelemn, combinate cu ingrediente care albesc, tonifică și strâng. Ea pătrunde imediat în piele, potolește iritația glandelor și strânge porii dilatați. Coșurile se dizolvă și cad. Sbârciturile produse de oboseală dispar după o singură aplicare. Ea menține pielea cea mai uscată într-o umezeală plăcută și înlătură luciul unei piele uleioase și unsuroase. Această nouă cremă Tokalon, culoarea albă, dă pielei în scurt timp o nouă frumusețe și frăgezime de nedescris, cum nu se poate obține pe altă cale.

De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară.

Noile prețuri reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, de la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză, de la Lei 60.—.

SENZAȚIE PRINTRE RADIOFONIȘTI

produce noua superheterodină R. 28 cu 5 lămpi moderne și vorbitor electrodinamic la preț de lei 8.300.

Revânzatori în toată țara

Reprezentanța: București, Cal. Victoriei 106. — Tel. 247-40

TENE BRO

DE RUDYARD KIPPLER

(16)

Nu mică fu mirarea lui Iacobs și Moro, când văzură pe directorul marelui Societăți de locuințe în rate, intrând și adresându-se afabil lui Rex:

— Scumpul meu director general, sunt gata să semnez contractul... A, pardon. Sunteți ocupat?

— A, nu, făcu Rex. Cu domniile aceștia am terminat.

Și conducând pe Moro și pe Iacobs până la ușe, le șopti:

— Imi dați voie, d-lor, să vă mulțumesc: dv. m'ați învățat să fac afaceri. M'ați înșelat, până când m'ați învățat cum să vă păcălesc și eu. Vă mulțumesc. Și acum, să nu mai aud de voi, că vă sucesc gâtul!... Ați înțeles?...

CAP. XV

TENE BRO, ÎN CARNE ȘI OASE!

— Unde o fi Diana? se întreba, în acest timp, Bill Parker.

Desigur, își spunea el, Rex crede că e la Moro, fiindcă nu pare prea îngrijorat de absența ei. El știe că Moro nu-i va face nici un rău, fiindcă o iubește.

Sau, poate, Rex a ascuns-o, ca să câștige timp și poate bani și s-o oprească de a se duce acum la Moro?

Dar dacă nici Moro, nici Rex, nu sunt faimosul „T”, răpitorul de copii și fete tinere, și dacă Diana a fost, în adevăr, răpită de acel monstru?...

Cine-ar fi putut crede, că acel tânăr simpatic care-și pune barba false și ochelari enormi, și făcea pe prezicătorul, era în realitate un bandit?... A, dacă ar mai întâlni odată pe Tenebro, pe fostul lui asociat, care-l băgase în toată încurcătura asta!...

Și de ce a vrut Rex să pună agenției numele de „Tenebro”?... Să fie oare vre-o legătură, între prezicătorul — bandit Tenebro, și Rex Farwell?...

Pe când vorbea cu sine însuși astfel, Bill simți în spatele său prezența unei ființe, apăsarea privirilor ei magnetice... Se întoarse brusc, și urlă de frică:

— Tenebro!...

În fața sa se afla un uriaș, dar cu figura simpatică, râzând ștergându-și ochii:

— Ce, te-ai speriat, Bill?...

— Tenebro!... bălbâi Bill Parker...

Tenebro își lăsase o mică mustață dar Bill îl recunoscuse îndată.

— Ei da, chiar eu!...

— Ce vrei de la mine?... întrebă Bill, tremurând de groază.

— Cum: ce vreau de la tine?... Nu e aci agenția Tenebro?... Ei bine, atunci aci sunt la mine acasă!... Hm!... Ați crezut c-o să vă las să faceți afaceri în numele meu?...

Tenebro duse mâna la buzunarul dela spate.

— Să nu tragi!... urlă Bill. Dece vrei să mă împuști? Nu te-am trădat eu...

Tenebro, zâmbind, scoase, în loc de revolver, o tabacheră de argint, din care oferă procuristului o țigare:

— Ia Bill, nu sunt narcotizate, nici otrăvite!... Pe acele otrăvite, le țin în alt buzunar.

— Dece-ai venit? Dacă te descoperă poliția aci, ne arestează pe toți!...

— Am venit să-mi dați partea ce mi se cuvine, din afacerile ce-ați făcut în numele meu. Parcă eu nu știu că ați ascuns pe Diana Driss, ca să stoarceți banii lui Moro!... Și afacerile cu Iacobs, cu Kingston, cu...

— Dar... mormăi Bill.

— În primul rând, vă trag la răspundere, fiindcă mi-ați luat firma. „Tenebro” era firma mea, înregistrată la tribunal. Cine v'a dat voie să lucrați în numele meu?...

— Lasă-mă să-ți explic, să vezi cum a fost, zise Bill.

— Unde-ați ascuns pe Diana? întrebă Tenebro fioros.

— Dar n'am ascuns-o noi.

— La altul!... Să ști că te împușc ca pe un câine, dacă nu-mi spui!...

— Dar nu știu, îți jur... Poate că Rex...

— Nu ști?

— Nu... Zău!...

— Am să-ți aplic masca de piele, strigă Tenebro, ca să mori, orb, surd și mut, în chinurile cele mai infernale!...

Dar, în clipa aceea, auzindu-se pași din odaia vecină, Tenebro se făcu nevăzută...

*

Inspectorul Evans se afla în biroul său dela Scotland Yard, unde primise vizita fascinantei Lola Sanders. Secretara consilierului de stat Sir Arthur Lavington, venise sub pretextul că aduce unele instrucțiuni din partea consilierului; de fapt, Evans înțeluse că ea venise să-l vadă, și aceasta îl măgula.

Când Lola se pregătea să plece, se anunță altă vizită: Moro Mopp.

Evans pofți pe un scaun pe roșcatul financiar și-l asigură că poate să vorbească fără teamă, în fața secretarei lui Sir Lavington.

— Domnule inspector, începu Moro, după cum știți, eram pe punctul să mă căsătoresc cu d-ra Diana Driss.

De sub nasul meu însă, un oarecare Rex Farwell a ademenit-o să plece cu el, sub pretextul că-i va da o slujbă, la o agenție imaginară. M'am prezentat într-o zi la Rex Farwell, somându-l să redea libertatea d-rei Diana Driss, ca să mă pot căsători cu ea...

— Dar d-ra Diana nu era liberă? întrebă inspectorul Evans. Oare nu urmase pe Farwell de bună voie?

— Il urmase, fiindcă nu știa cu ce fel de afaceri se ocupă directorul agenției „Tenebro”. Dar am avut eu grijă să trimit pe cineva la dansa, ca s-o lămurească.

Soare
și
CREMA
sau ULEI
NIVEA

Întrebuințați timpul liber pe cât posibil la soare și aer — însă numai cu Crema Nivea. Bronzarea se face repede și micșorează pericolul dureroaselor arsuri ce le-ar putea provoca razele solare. Prin urmare, nu faceți niciodată baie de soare fiind corpul ud; ci mai înainte de-a va expune razelor solare masați-vă bine cu Crema sau Uleiul Nivea. Crema Nivea este plăcut răcoritoare la vreme caldă; în schimb Uleiul Nivea, la zile racoroase, va fereste de raceala prea mare a temperaturii.

CREMA NIVEA: Lei 16.- - 72.- ULEI NIVEA: Lei 55.- și 85.-

— Ce s'o lămurească? Cu ce afaceri se ocupă Farwell?
— Dv. știți mai bine ca mine, răspuse Moro, fixându-l cu ochii lui mici. I-am deschis capul fetei, că Rex Farwell a atras-o în agenția sa de șantaje și răpuri de oameni, ca să mă forțeze s'o răscumpăr cu bani mulți... Dv., poliția ați tolerat și tolerați funcționarea acestei scelerate agenții...

— Nu putem s'o închidem și să arestăm pe Rex Farwell, fără probe suficiente. Dacă am putea identifica pe faimosul „T”, cu Rex Farwell, l-am aresta, imediat dar n'avem dovezi.

— Am venit să v'aduc această dovadă, zise Moro.

— S'o vedem.

— După ce l-am somat să-mi restituie fata...

— D-le Moro, interveni Miss Lola Sander, scuză-mă că te întrerup.

Dar când i-ai făcut această somație, Rex Farwell ți-a pus vre-o condiție în schimbul eliberării ei?

— Firește. Convenisem să-i restituie anumite polițe și acte compromițătoare, și tot în urma acestor tratative, a obținut dela asociatul meu, d. Jacobs, semnarea unui contract, care a adus lui Farwell o sumă importantă.

Sunteți bun să ne arătați dovada ce posedați? îl întrerupse nerăbdător inspectorul.

— Ei bine, făcu Moro, Rex Farwell, a urmat să obțină și mai mult dela mine, pentru răscumpărarea Dianei, și de aceea a ascuns-o.

— A ascuns-o? făcu Lola Sanders.

— D. Moro, explică Evans, vrea să spună că d-ra Diana a dispărut. Rămâne de dovedit dacă e un rapt și dacă autorul acestui rapt e Farwell. Fiindcă și alte persoane au avut interesul să facă prizonieră pe d-ra Diana... Nu-i așa, d-le Moro? și privi semnificativ pe roșcat în ochi.

— Farwell a închis-o într'un loc necunoscut, fiindcă, în urma celor ce i-am destăvăluit despre afacerile lui Rex Farwell, Diana a vrut să se reîntoarcă la mine. E evident că a fost foarte decepționată, când a aflat că Farwell o atrăsese în agenția lui, numai ca să-mi stoarcă mie un bun preț de răscumpărare. Ea a vrut atunci să părăsească agenția, dar Farwell dăduse ordin negrului său, s'o păzească. Diana a vrut să fugă pe fereastră și atunci negrul a legat-o burduf. După aceasta, au transportat-o într'un loc necunoscut, unde poate că în momentul de față, i s'a aplicat sârmanei fete înfiorătoare mască de piele...

— Acestea sunt presupuneri, zise Evans. Ai spus că ai o dovadă.

— Iat-o, răspuse Moro, și scoase din portofoliu o scrisoare, pe care o întinse inspectorului. Am primit acum o oră, această scrisoare.

Evans citi:

„Domnule,

„Vă anunțăm că d-ra Diana Driss se află în mâinile noastre, într'un loc sigur, unde, a fost făcută inofensivă, prin aplicarea măștii de piele.

„Vă cerem pentru răscumpărarea ei, suma de 1500 lire. Vă veți afla cu aceasta sumă, singur, astă noapte, la ora 12 precis, la fântâna dintre Newburg și Marlborough, unde începe pădurea.

„In cazul când veți anunța poliția, vom ucide pe prizonieră și dv. nu veți scăpa de răsbunarea noastră”.

„T”.

XVI

ARESTARI

În noaptea aceea, la locul indicat de bizarul „T”, se aflau, ascunși după copaci, numeroși polițiști, sub conducerea directă a lui Evans.

Alți polițiști se aflau în mașina lui Moro; poliția voia să întindă o cursă lui „T”. La ora 12 noaptea, precis, acest automobil cu polițiști, stopă la fântâna dintre Newburg și Marlborough, — la locul indicat, unde începea pădurea...

Dar până în zori, „T” nu-și făcu apariția!

— A aflat că Moro a înșelățat poliția! și zise Evans. E ciudat cum poate să afle acest bandit, tot ce se petrece la Scotland Yards...

Iar a doua zi, inspectorul Evans, raportând lui Sir Arthur Lavington cum dăduse greș cursa, observă:

— E de notat, Sir, că, de câte ori cei cari primesc scrisorile lui „T”, se plâng poliției, acest bandit află și nu vine la rendez-vous, știind că poliția îl întinde o cursă...

— Da, răspuse consilierul, acest „T” e o forță de primul ordin...

— Imi permiteți, Sir, zise atunci Evans; mai e o ipoteză...

— Și anume?..

— Dacă Moro și-a trimis singur scrisoarea, ca să ne facă să credem că Rex Farwell e „T”...

— Numai dovada că Farwell a ascuns pe Diana Driss, ar putea să ne convingă de identitatea dintre ei și „T”, zise Sir Lavington. Restul, sunt presupuneri și bănueli. Cred că în această direcție, trebuie să-ți îndrepți cercetările...

*

Evans fu chemat urgent la telefon.

— Da, inspectorul Evans. Cine e acolo?

— Aici agentul Peterson, se auzi din celălalt capăt al firului.

Agentul Peterson era unul dintre agenții poștați în jurul casei, în care se afla agenția lui Rex Farwell, cu misiunea de a supraveghea orice mișcare neobișnuită.

— Ce s'a întâmplat? întrebă Evans. În timpul nopții, negrul Sambo, ușierul agenției, a deschis o fereastră, a legat de balcon un cearceaf, dar nu s'a coborât în grădină pe această cale, ci, după câteva minute, agentul Deep, care făcea de pază în spatele casei, a zărit pe african strecurându-se afară, pe o ușă dosnică, și purtând pe umeri trupul unei femei, ce părea în nesimțire. Deep mi-a dat de veste, și am plecat după Sambo, ca să-l urmăresc. El s'a suit cu femeia într'un automobil ce aștepta într-o uliță laterală, iar eu am sărit într'un taxi, și l-am urmărit. Automobilul s'a oprit la periferie, în direcția Reading, la vila din Stanley Street 31. Acolo, Sambo a coborât și a dat jos femeia, în care am recunoscut pe d-ra Diana Driss. Au intrat în casă; d-ra părea să aibă mâinile legate la spate și un căluș în gură. Am reușit apoi să mă uit pe fereastra vilei. Înăuntru am văzut, pe pereți, în loc de tablouri, agățate măști hidoase, și un alt negru, cu burnus alb de beduin, a ajutat lui Sambo să întindă pe o canapea, pe d-ra Diana. După aceasta nu știu ce s'a mai întâmplat, fiindcă beduinul a lăsat perdelele, iar un om necunoscut ne-a atacat pela spate. Abia acum m'am trezit din leșin, și vă telefonez, ca să-mi ordonați ce să fac.

— Supravegheați casa. Vin îndată, răspuse Evans.

Un automobil plin cu polițiști, sub conducerea inspectorului Robert Evans, se îndreptă cu toată viteza spre periferia Londrei, în direcția Reading. În fața casei cu n-rul 31 din Stanley Street, mașina stopă. Polițiștii săriră jos și înconjură vila.

Era o vilă mică, numai cu parter și cu o vastă grădină, ce o despărțea de stradă.

Din umbra copacilor, se desprinsese silueta agentului Peterson, care veni să raporteze lui Evans:

— Sambo a părăsit vila. Au rămas înăuntru beduinul cu d-ra Diana. Acum câteva minute, a sosit însă cu un taxi, o altă femeie, necunoscută, care a intrat în vilă și se află acum înăuntru.

Cercul polițiștilor se apropia de casă. Pătrunseră în grădină — ulucile nu aveau nici un metru înălțime, — și când se aflară sub ferestre și pe scara dela intrare, Evans, cu revolverul în mână, sună.

— Dacă răspund cu focuri de revolver? întrebă un agent.

— Vă retrageți după pomi și trageți în ferestre. Cei cari încearcă să fugă, îi împușcați.

Dar ușa dela intrare se deschise, în liniște, și o femeie fardată apărură în prag.

— A, d-ra Mady dela Papagalul Alb! făcu Evans, ascunzându-și revolverul în buzunar.

— Pe cine căutați, d-le inspector?

— Pe tine, strengărito! zise inspectorul, și o împinse ca să intre înăuntru.

(Va urma)

INJECTOARELE GILBERT & BARKER

încălzesc ieftin și automat

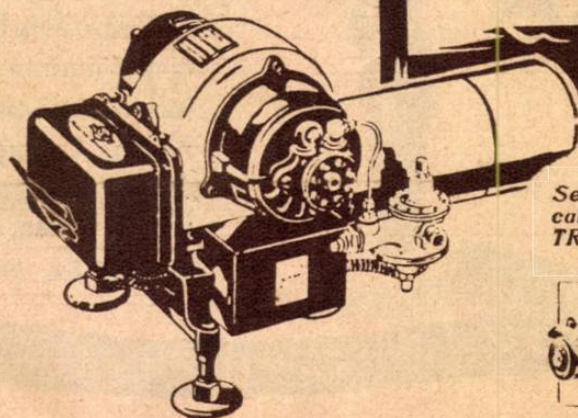
Un singur lucru trebuie observat: rezervorul să aibe păcură

Injectorul Gilbert & Barker funcționează absolut automat, dând o căldură uniformă la temperatura indicată de Dv., pe thermostat. Acest injector vă mai furnizează apă caldă în permanență. Pentru lămuriri detaliate, cereți catalogul nostru ilustrat.

REPREZENTANT GENERAL PENTRU ROMÂNIA:

AGENȚIA AMERICANA S. A.

Calea Victoriei, 126 — București

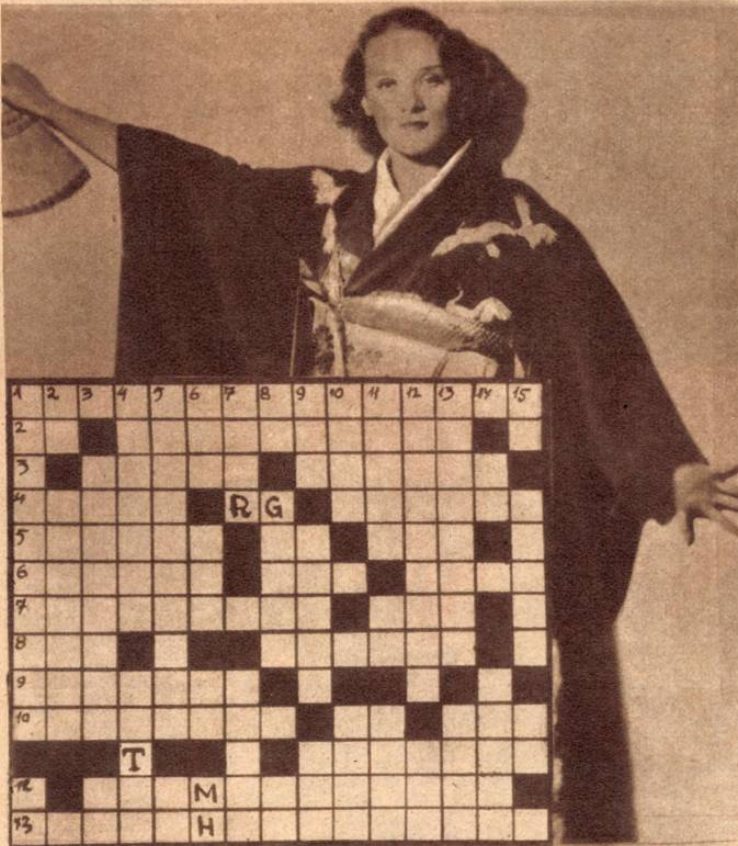
Serviciu rapid, păcură de calitate superioară la „DISTRIBUTIA”.

Pagina **JOCURILOR**

Concursul nostru pe luna Iulie

Problema I-a (Marlene...)

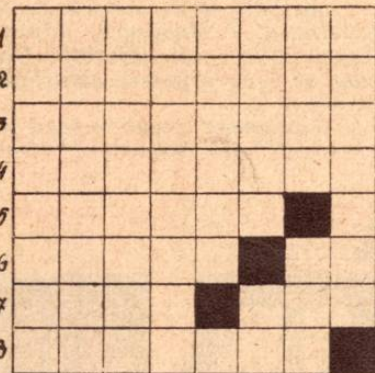
ORIZONTAL: 1. Film în care Marlene s'a lansat. — 2. Pofitim. In acest film Marlene joacă rolul de prostituată (a-e). — 3. Lucra încet, fără spor. — Alt film cu Marlene. — 4. Maestrul lui Stradivarius. — Bombănim. 5. Povestise. — Lumina cândva Egiptul. — Numeral francez. — 6. Melancolică. — Literă grecească. — A învins recent pe Schmelling. — 7. Lovită. — Oraș în Africa. — 8. ... von Harbou. — Multe actrițe „doresc” să aibe succesele Marlenei. — 9. Se ocupă cu partea metafizică ce tratează despre ființe în genere. — 10. Alegea din nou. — Posed. — John... Brown (unul din regisorii Marlenei, în epoca filmului mut). — 11. Fetița „ei”. — 12. Așa cum este Marlene Dietrich. — 12. Mare succes al Marlenei.

VERTICAL: 1. Jocul Marlenei „place mult”. — *Primul* între actori. — 2. Pofitim. — O întrecere pre Greta (ce zic admiratorii Gretei?). 3. Stare civilă (și a „ei”). — 4. Publicase. — O... industrial în Elveția. — 5. Cărți în care se înscriu zilnic acte sau afaceri (art.). — 6. Cleve-tire. — Unul din trinitatea infernală. — Rege al Basanului. — 7. Flori strivite și fără miros! 8. Încheiat de cinematografiști odată cu sosirea verii. — Rivala Marlenei. — Conjuncție. 9. ... Angeles. — Alături. — Eroina romanului „Ulița cu epave” al tânărului scriitor Horia Liman. 10. Bastiment cu două catarguri. — Taxe, rău aplicate. — 11. Oraș în Elveția. — A se afla. — Cu vedere scurtă. — 12. Regi-

sorul Marlenei. — Cadou. — 13. Ispitește, aplicabil și Marlenei. — Motive de păcat! 14. Posezi. Unul din numele infernului. — 15. Nota mutului. — Film în care Marlene a jucat alături de Gary Cooper. — ?.

NICU ROSEN
Loco

Problema II-a (Cuvinte în pătrat)

1. Geniu pustiu! 2. ... glas de durere! 3. Cuprins în cele zise, dar nu și în termen formal. 4. Lipsiți absolut, de merit (fig.). 5. Aripa exterioară a coleoptelelor. 6. Neplăcut la gust; Notă muzicală. 7. Intristat, cugetând la o greșală comisă; „Mai am un singur...! 8. Plantă din a cărei vânzare pictorul Grigorescu și-a cumpărat vopsele.

VERTICAL la fel.

GEORGE SASCU-Craiova

Pensiunea Sebö, clădire nouă cu mobilier modern pe malul Oltu-ului la Băile Tușnad perla Transilvaniei. Plaje proprii, bucătărie franceză și ungară, camere cu un

pat și cu două.

Pensiunea cuprinde patru mese pe zi. La cerere masă de regim.

Serviciu ireproșabil, confort Preturi moderate.

Un mare succes: Bacalaureatul lui Puu

A apărut zilele acestea și se găsește de vânzare la toate librăriile din țară volumul de proză al d-lui N. Crevedia, intitulat „Bacalaureatul lui Puu”.

În „Bacalaureatul lui Puu”, autorul epuizează cu un humor de cea mai bună calitate, toate scenele vesele și mai triste legate de cumplitul examen dela sfârșitul liceului.

„Bacalaureatul lui Puu” e romanul părinților, al profesoriilor, al rudelor dela Ierusalim — și al tuturor elevilor cari au dat sau vor da pe viitor bacalaureatul.

Cartea interesează nu numai lumea școlară și forurile didactice — ci pe oricine dorește să guste 208 pagini de umor adevărat.

„Bacalaureatul lui Puu” a apărut în editura „Cugetarea” în excelente condițiuni tehnice. Coperta ilustrată.

O artă nouă

D. Nicolae Ghila e un inovator: a inventat broderia literară. D-sa știe să coase fire de mătase, în culori plastice, gânduri, sentințe, hărți, cărora le dă apoi cadrul potrivit.

D-sa a avut o expoziție la Cluj, care s'a bucurat de un deosebit succes, și pregătește actualmente o expoziție în Capitală.

Intrucât în operele d-lui Ghila se regăsește caracteristica artei naționale românești, este de datoria Ministerului de Instrucție să dea tot sprijinul tânărului artist.

În fotografia de mai sus înfățișăm una din broderiile d-lui Ghila, care reprezintă o scrisoare adresată Suveranului cu prilejul expoziției din Cluj.

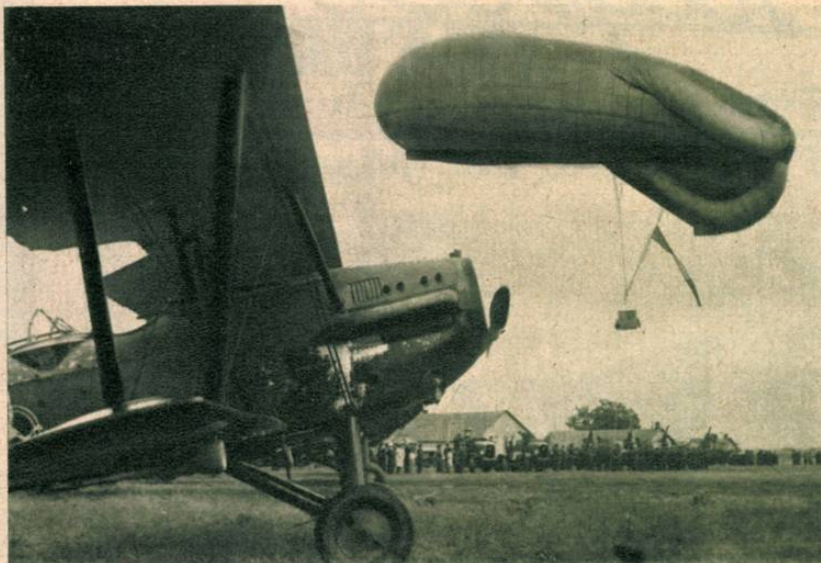
PLĂCINTĂ DELICIOASĂ

PATEURI, SARAILIE, BACLAVALE și alte articole de confiserie la

PATISERIA TRIANON

Bulev. Elisabeta No. 6 — Telefon 250/05

„REALITATEA ILUSTRATA. — Director Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: Str. Const. Mille 7-9-11, Telefon 359/99.
Imprătată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul” S. A.

Sâmbătă dimineața s'a sărbătorit „Ziua Aviației” la Aeroportul Pipera. În fotografiile noastre (din stânga și dreapta sus), prezentăm două instantanee dela această serbare.

Duminică s'a disputat la velodromul din Capitală, cursa internațională de motociclete. În fotografia noastră : concurenții la start.

Sâmbătă după amiază s'a înapoiat dela conferința din Londra, d. V. Madgearu, ministrul finanțelor, și delegatul României la acea conferință. Din fotografia pe care o publicăm, se vede primirea entuziastă ce i s'a făcut.

Săptămâna trecută a sosit în Capitală o delegație de „esperanțiști” din Bulgaria. (Fotografia noastră de jos).

Foto I. Berman-Realitatea

REALITATEA

ilustrată

ANUL VII. No. 340

3 AUGUST 1933

10, LEI

PISICUȚE IN VILEGIATURĂ

BUCUREȘTI ORAȘ DE VILEGIATURA!

La București poți face băi, cură de ape minerale, poți pescui pește să te preumbli cu barca pe lacuri și să ai privilegii delicioase, vilegiaturiste.

În vara asta va fi o expoziție și mari serbări la Parcul Carol. C.F.R. au acordat o reducere de 50% pentru cei cari vin la București.

INTR'O comedie nostimă de Ludwig Fulda, „Între patru ochi”, este vorba de doi tineri soți, cari aproape nu se cunosc, din pricină că doamna duce o viață mondenă, mereu ocupată cu vizitele. Ea e într'una în altă parte... Sau, dacă e acasă, primește... E mereu aferată, nepuțând da nici o atenție soțului.

Când cortina se ridică îi vedem pe ambii soți așteptându-și musafirii: doamna e în rochie elegantă de bal, el în costum negru impecabil.

O masă bogată și luxoasă, cu un sir de tacâmuri scilpitoare și flori e întinsă sub candelabru orbitor.

Amfitrionii, puțin enervați, își așteaptă musafirii, cari dintr'o pricină neînțeleasă întârzie să sosească: neavând ceva mai bun de făcut, încep să vorbească împreună. Doamna, abea acum, prinde să-și prețuiască bărbatul, a cărui tovarășie o găsește foarte plăcută... Regretă eventuala sosire — așteptată din moment în moment — a musafirilor, cari vor strica intimitatea aceasta dulce, între patru ochi, cu omul, pe care nu-l cunoscuse până atunci...

În cele din urmă bătrânul lacheu mărturisește, că a uitat să distribuie invitațiile... Deci nu va mai veni nimeni la bal!

Soții sunt în culmea fericirii. Și cortina se lasă...

Cam tot astfel se întâmplă cu bucureștenii și Bucureștii lor.

Era o vreme, când ti-era rușine să spui că rămâi toată vara la București. Cei, cari n'aveau parale, puneau hârtie albastră la geamuri și se închideau umiliți în casă, ieșind numai noaptea, pe furiș. Sau plecau pentru două săptămâni... cel puțin la Vidra!

Odinioară întâmpinai cunoscuții, în pragul verii, cu întrebarea:

— Unde pleci?

Nici nu se mai punea chestiunea, dacă pleci, sau ba. Era obligatoriu să pleci. Și erai un caraghios, dacă nu puteai să o faci.

Cui îi dădea mâna să se facă de râs și să spue că nu pleacă nicăeri? Lumea se'ndatora și făcea cele mai mari sacrificii, numai să nu rămâie în București.

Azi te'ntreabă câte unul:

— Pleci undeva în vara asta?

— Nu! — răspunzi cu un ton degajat, făcând un gest și o grimasă, oareșicum plină de nobleță — rămân în București!

Acum e altă modă. Parcă e mai boerește să spui, că nu părăsești căminul tău, decât să arăți că te duci să te'nfunzi prin cine știe ce bârlog.

Și așa bucureșteanul începe să-și cunoască orașul, pe care-l găsește destul de amuzant.

De altfel diferite împrejurări neprevăzute au contribuit să stabilească această intimitate între bucureștean și Capitală.

În primul rând vara răcoroasă... Un

învățat ne spune, că de acum vom avea mereu veri răcoroase...

Apoi nu se prea acordă concedii funcționarilor. Numărul slujbașilor fiind limitat, cu prilejul economiilor făcute, acești funcționari, rămași în slujbe, nu pot pleca, fiind reținuți în Capitală de necesitățile serviciilor.

Și așa se face, că începem să ne iubim Capitala.

Nu-i vorbă, în ultimii ani, orașul nostru s'a înfrumusețat: ne atrage pe noi, bucureștenii, după cum atrage și pe streini.

Bucureștii a ajuns un fel de oraș de vilegiatură, unde este foarte agreabil să-ți petreci vara.

APE MINERALE

Am vizitat într'o dimineață Cîșmișgiul, fermecătorul parc din centrul orașului.

La pavilionul special de cură, poți citi, la ghișeuri, titlul apelor minerale românești: *Căciulata, Slănic, Olănești, Borsec*, etc., etc., care rivalizează și întrec chiar apele minerale străine, după opinia medicilor, cu cari am vorbit.

În jurul chioșcului vezi preumblându-se, cu paharul cu toartă în mână, domni gravi și doamne pedante. Unii o fac cu atâta importanță, că te miri că nu se apucă să scrie cărți poștale ilustrate, rudelor și cunoscuților, așa cum se obicinuește când ești în vilegiatură...

Partea aceasta a parcului e cea mai populată de păsări, căci aci li s'au pus la îndemână adăposturi, hrana, un mic eleșteu... Unii stau ore întregi privindu-le.

Am găsit câțiva cunoscuți, cari plă-tiseră taxa de doi lei și ședeau acum tacticoși, pe scaune, în fața porțiunii lacului cu fântâna artesiană, ascultând concertul de la stația de Radio, concert care sub bolta înfrunzită capătă un deosebit farmec. Alții vâsleau de zor, cu bărcile pe lac.

— Mi-am făcut cura de apă minerală și acum am venit la concert! — îmi spune un cunoscut. Pe urmă mă duc acasă, să mă culc în patul meu... Ce nevoie să mă mai deplasez, să cheltuesc bani, ca să mă duc într'o stație climaterică, unde n'am pe dedeparte nici confortul de acasă, nici ceea ce-mi oferă Bucureștii...

„Jaca, azi am făcut și o baie medicală, de nămol de Techir-Ghiol, la un Sanatoriu... mâine, dacă vreau, pot să mă afund în „valurile maritime” de la basinul Lydo, să fac o preumblare poetică prin „canalul venețian” construit în anul acesta, să mă duc la plaja nisipoasă de la marele strand... (Constanța noastră) — sau să fac o excursie la bătrânul și celebrul Snagov, modernizat de neobositul nostru primar!”

STRANDURILE POPULARE

Discursul de mai sus, al prietenului meu, mi-a sugerat ideea să vizitez strandurile populare, construite de Primăria Sectorului III: Albastru și care atrag pe „bucureștenii-vilegiaturisti”...

În Bulevardul Maria, la rond, e un teren vast, cu plajă de nisip, adus de la mare, cu trei bazine. Ultimul, în

Bucureșteanul care-și scoate vilegiatura din cap!

construcție, va fi gata peste câteva zile. Acesta va avea șapte sute de metri patrați suprafață și doi până la trei metri adâncime, fiind destinat pentru înnotători. Basinel, special al copiilor, are numai 50 cm.—110 cm. adâncime.

Apa se schimbă zilnic la toate bazinele. Mai sunt nu știu câte dușuri, apoi aparate de gimnastică, mingi, foot-ball... Mai stau la dispoziție mese cu umbrele, scaune, bănci, cântar, bufet... Strandul are o uzină proprie, pentru lumină.

Există un vestiar, foarte bine organizat, unde ar putea depune hainele șase mii de persoane. Vizitatorul se desbracă într-o cabină și apoi predă hainele la garderobă printr-o fereastră, ce e practică la spatele cabinei. Sunt numeroase asemenea cabine, pentru desbrăcat. O secție specială a vestiarului este destinată pentru doamne.

Să mai menționăm, că de jur împrejur s'au plantat pomi...

Intrarea este 5 lei pentru copii și 10 lei pentru adulți.

Pentru cinci lei se poate închiria un costum de baie.

Mai este un asemenea strand popular, construit tot de Primăria de Albastru, în Calea 13 Septembrie. D. Chiriță Vasilescu, primarul Sectorului III, a făcut foarte bine și merită mulțumirile călduroase ale cetățenilor, atât pentru inițiativa construirii acestor stranduri, cât și pentru că nu le-a concesionat vre-unui antreprenor, care apoi să exploateze publicul.

Strandurile acestea vor contribui, desigur, și ele, la mulțumirea „celor ce nu pleacă”, după cum vor constitui un punct de atracție pentru vizitatorii Capitalei, cari ar avea un buget limitat.

Plajă pe... acoperișul casei și „Inapoi la natură” sau primitivism la Floreasca.

Dar pentru că vorbim despre strandurile bucureștene, să nu uităm să cităm strandul dela moara Ciurel, unde într'un decor rustic, pe o insulă cu pomi și iarbă, din mijlocul Dâmboviței, unde pasc vaci și cai, vin Dumineca numeroși bucureșteni să ia baia în râul carpătin, stăvilat de enormele porți de fier, de la intrarea în cetatea lui Bucur.

S'au instalat și acolo vreo sută de cabine.

Copiii, ștregari ai Bucureștilor, preferă însă să-și ia dușul în libertate, fără să plătească nimănui nici o taxă, pe enormele trepte de piatră, de la stăvilare, unde cade, în cascade, apa Dâmboviței, îndărătnică și răsvrătită în încâtușarea ei...

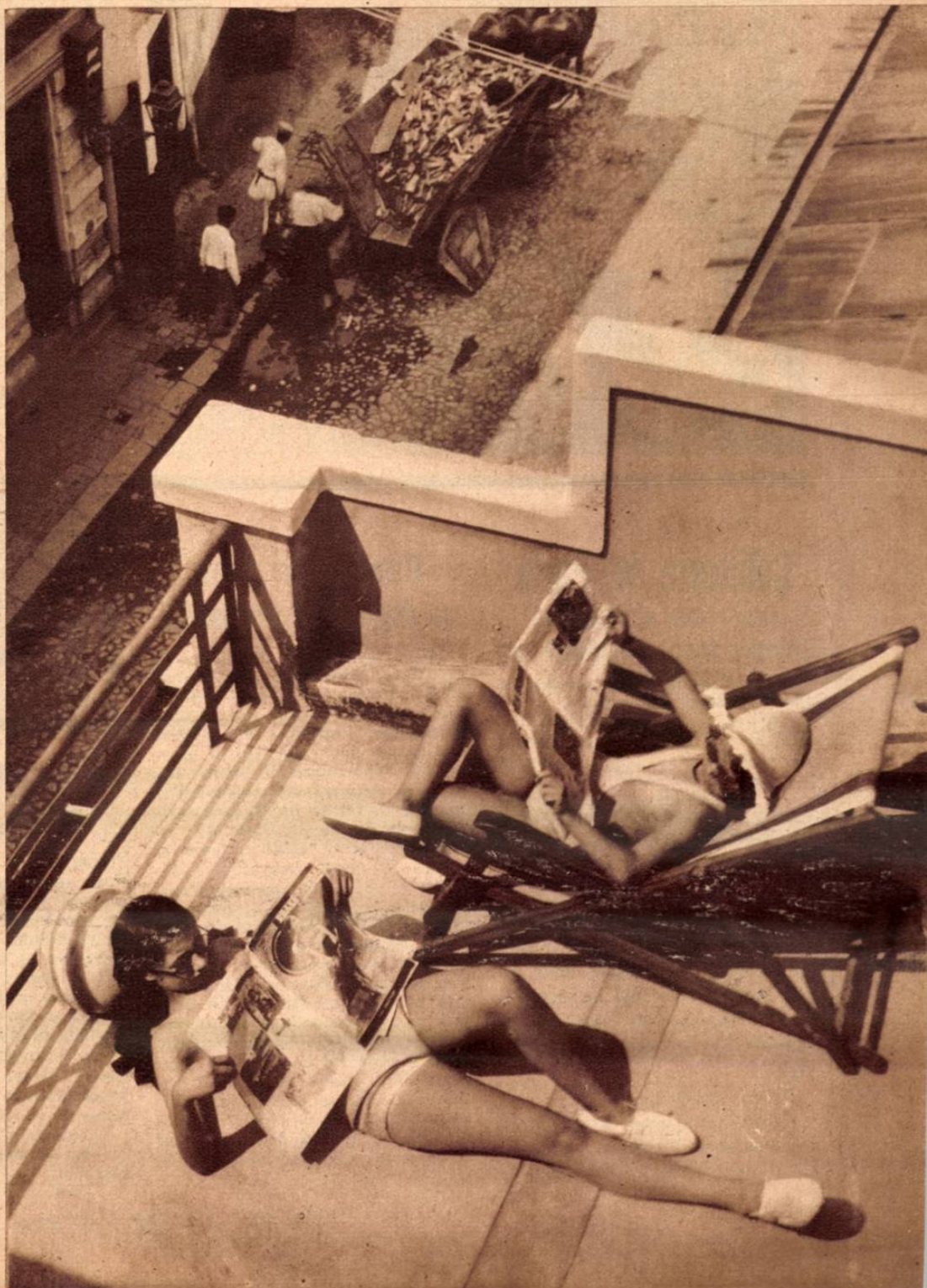
Să nu uităm pe pescarii bucureșteni: la Ciurel și pe la unele lacuri se duc bucureștenii să prindă pește, cu năvodul și cu undița.

Ca preumblări bucureștene, să mai cităm, în afară de Cismegiu, Șoseaua croită acum o sută de ani de guvernatorul rus Kiselef, populată în urmă de atâtea clădiri importante: muzeul zoologic, muzeul geologic și diferite localuri de distracție, faimosul „Bufet de la Șosea”, teatre de vară, etc.

Apoi e fermecătorul parc Carol, unde — dacă vrei! — poți să ai și iluzia unei ascensiuni.. dacă te rătăcești prin anumite locuri.

MARI SERBĂRI

Dar apropo de parcul Carol: între 1 August și 15 Septembrie vor fi acolo mari serbări populare: se pregătesc serioase mani-

festări artistice, operă sub cerul liber în Arenele Romane, concerte simfonice, apoi manifestări sportive, cortegii pompoase, etc. Se anunță în fiecare seară splendide focuri de artificii.

Fără sgomot, s'a organizat o frumoasă expoziție, care va fi o surpriză nu numai pentru publicul din provincie, ci și pentru bucureșteni, cari n'au știut nimic despre asta.

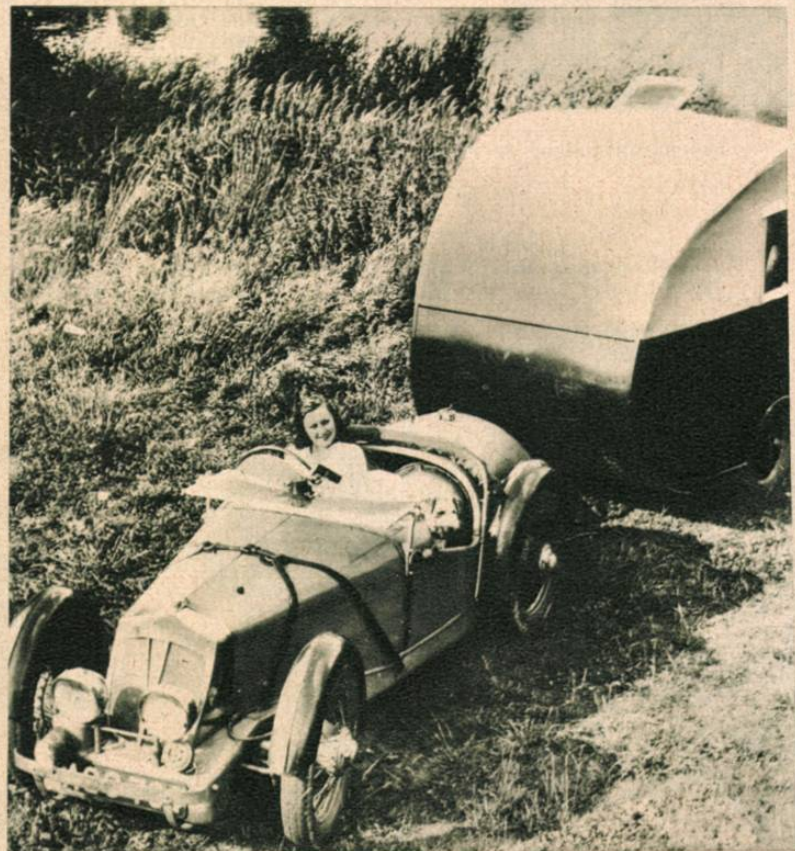
Pentru ca cititorii să-și facă o idee ce este acolo, să arătăm secțiunile expoziției, sau mai exact să cităm câteva din expozițiile independente, ce s'au organizat în frumosul parc:

Expoziția marelui industriei, Expoziția miciei industriei, Arta, Editura, Aeronautica, Muzeul de vânătoare, Muzeul agricol, Expoziție retrospectivă de la ocupația Daciei de Traian în 106 până azi, Expoziția școalelor, Muzeul militar, Casele naționale, Expoziția școalelor de meserii, Expoziția penitenciarelor, etc. Se instalează un Watterschoote (bărci căzând în apă) ca la 1906. Apoi va fi un parc de distracție, un local de noapte, bazar național pe o întreagă alee, berării, restaurante...

Iar la Arenele Romane se pregătesc mari surprize.

Vizitatorii din provincie au o reducere de 50% pe căile ferate, 30% la hoteluri, 20% la restaurante și 10% la magazinele mari.

Toate aceste avantagii, surprizele de la Parcul Carol, modernizarea din ultimii ani a Bucureștilor,

vor atrage desigur mulți vizitatori în Capitală, în vara aceasta răcoroasă, când începem să ne cunoaștem și noi orașul și rămânând aici să spunem că Bucureștiul nostru a devenit un oraș de vilegiatură!

ALEX. F. MIHAIL

Călătorie la Paris

(17 - 30 AUGUST)

Prețul total **9.850 lei**

Nici o noapte petrecută în tren în drum spre Paris.

Itinerariul: BUCUREȘTI—TURNU-SEVERIN (cu vaporul până la Belgrad prin regiunea cea mai pitorească a Dunării)—BELGRAD—ZAGREB—MILANO—PARIS—VENEZIA—BUCUREȘTI.

Doritorii de a rămâne 21 ZILE LA PARIS, până la 13 Septembrie cu program amplificat și întreținere absolut completă vor plăti o diferență de 6000 lei.

LONDRA. În timpul celor 21 zile ședere la Paris se organizează o excursie de cinci zile la Londra, cu program bogat de vizitări.

Prețul: 3.500 lei.

Cereți prospecte la „Realitatea Ilustrată”, Secția Turism, str. Const. Mille 7. Tel. 3.59.99.

Pentru a avea o digestie normală

Dacă suferiți de un exces de aciditate, alimentele fermentează în stomacul dv. și consecințele sunt numeroase indispoziții stomacale. Pentru a vă asigura o digestie normală, lipsită de această hiperaciditate, care împiedică funcțiunile stomacului, luați o jumătate de linguriță de cafea de Magnesia Bisurată. Acest anti-acid neutralizează aproape în mod instantaneu excesul de aciditate, împiedică fermentația și previne arsurile, acriile, sughițurile stomacale și chiar complicațiuni mai grave, ca: gastrita, gastralgia și ulcerul stomacal. Magnesia Bisurată, adevăratul remediu alcalin pentru acei, cari suferă de un exces de aciditate, vă va permite de a mânca tot ce vă place mai mult, fără teamă de urmări dureroase. Ea se găsește de vânzare în toate farmaciile și drogueriile, la prețul de 75 lei, sau în format mare economic 110 lei.

DOAMNELOR

Cereți Coaforului Dv. Superbul Platin Blond, precum și toate nuanțele părului, care se obține numai „Henné L'Orientol”, singura vopsea de cu „Henné L'Orientol”, păr recunoscută ca cea mai bună și nevătămătoare.

De vânzare la Coafori, Parfumerii și Drogueri. Reprezentanța generală pentru România: „PARFUMERIA LILAS”, Str. Smârdan 37, București. Tel. 3.78.55

Dumineca la Mare cu „Realitatea Ilustrată”

Plecarea din București Sâmbătă seara, ora 18.30 (6½).

Tren accelerat. CLASA UNICĂ Locuri rezervate.

Sosirea la Constanța ora 23.30 (10¼ seara). Găzduire la hotel confortabil.

Micul dejun.

Autocare și baie la Mamaia.

Prânz copios la Constanța.

Vizitarea orașului și a portului.

Plecarea din Constanța Duminică seara, ora 20.30 (8½).

Sosirea la București ora 24. Prețul total: 440 lei

Cine renunță la întreținere și bae va plăti 265 LEI

Locuri strict limitate.

Inscrierile se închid la imediata complectare a locurilor.

Această excursie fiind rezervată exclusiv cititorilor „Realității Ilustrate”, carnetele de drum se eliberează în schimbul bonului de excursii din revistă.

Inscrieri la Realitatea Ilustrată, Secția Turism, Str. C. Mille 7. Tel. 3.59.99.

LA Reykjavik în Islanda nu există noapte propriu zisă! În această fâșie de pământ, dela extremitatea Europei, întinsă spre necunoscutul alb și spre necunoscutul oceanic, ziua durează trei luni, iar nopțile sunt însemnate de o lumină, care amintește pe aceea a marilor metropole dela miază-noapte, puțin după căderea amurgului, în blândețea serilor de vară.

Reykjavik este astăzi centrul atenției și curiozității lumii întregi, și privirile tuturor se îndreaptă asupra bazei de la Vatnagardar. Aci s'au adunat savanții tuturor popoarelor pentru anul polar. Stațiunea de radio din Vatnagardar veghează douăzeci și patru de ore pe zi, neadormită ca și soarele, împrăștiind pe căile văzduhului știri din cele două emisfere ale pământului. S'ar părea că sufletul întregii Islande e concentrat în micul fjord dela Reykjavik.

O puzderie de oameni a venit să admire — cu ocazia popasului făcut acolo de escadrila italiană care a înfruntat biruitoare Atlanticul, — minunile de mecanică și genialitate care la începutul lunii acestei s'au odihnit pe meleagurile dintre canalul Vidhey Jar-sund, peninsula Seeatjarnarnes și insula Vidhey, după ce au încheiat toate etapele europene.

Astfel pe neașteptate, Islanda a apărut la ordinea zilei și a actualității. Nume, la început ignorate de marea masă a mulțimei, au devenit deodată populare.

Islanda a fost până la 1918 unită cu Danemarca, dar doria de vreme îndelungată o autonomie. La 30 Noembrie al aceluiaș an, insula cea mai septentrională a Europei a fost recunoscută ca stat independent, prin mijlocirea unui Sambandslov (tratat federativ), valabil până în 1943. După dânsul, Islanda și Danemarca au în comun un Rege și un Comitat consultativ pentru dregătoria care privesc ambele națiuni. Comitatul este ales pe jumătate de către Rigsdag-ul danez, iar cealaltă jumătate de Adunarea Națională Islandeză. Afacerile și legăturile cu străinătatea ale insulei, sunt conduse însă de către Ministrul de Externe al Danemarcei, care lucrează mână în mână cu diplomații danezi. Totuși, tratatele încheiate de Danemarca, după recunoașterea lor de către Sambandslov, au valoare în cuprinsul insulei, numai dacă sunt aprobate de guvernul local.

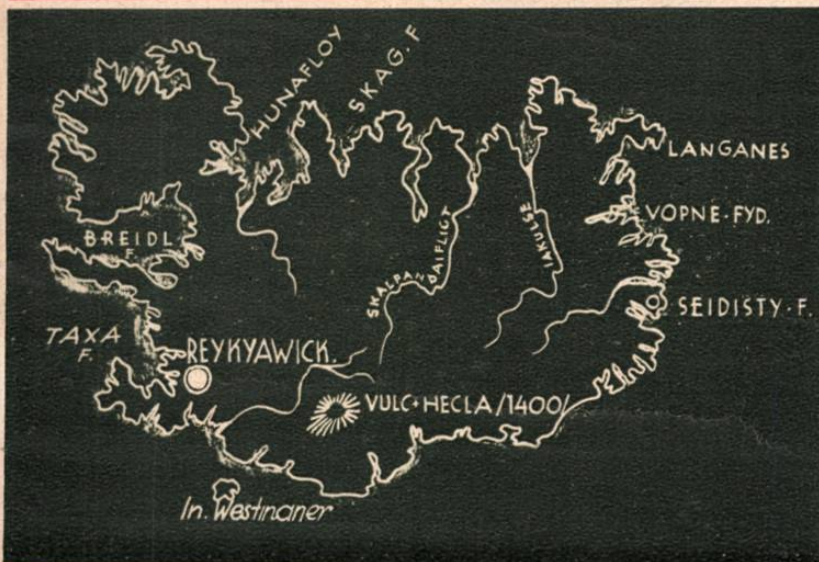
Cetățenii danezi se bucură în Islanda (și Islandezii în Danemarca) de aceleași privilegii ale naționalilor și au drept la pescuit în apele islandeze. Dar constituția locală prevede peste zece ani de azi înainte, autonomia cea mai completă în așa fel ca să pue din nou insula în starea de independență absolută, în care se afla acum o mie de ani.

Reykjavik, capitala, este un orașel elegant, modern și cochet, numărând peste douăzeci de mii locuitori cari, în aceste trei luni fără noapte, par că vor să se îmbete de lumină, în schimbul celorlalte nouă luni lipsite de soare. Imprejurimile orașului cuprind o câmpie stearpă, apoi o îngrămădire de livezi întinse, cu iarba bătând în cenușiu, fără nici o umbră de copac. Pretutindeni simți un miros pătrunzător de morun. Intr'adevăr, la fiecare pas puteși vedea pești puși să se usuce, în adierea neîncetată a vântului. În oraș, pe tot timpul acela care ar trebui să fie noapte, cârduri de tineri voioși cutreeră străzile, cântând. Ai zice, cu drept cuvânt, că Reykjavik, în aceste ultime zile de lumină absolută respiră din adâncul plămânilor bucuria de-a trăi. Și, la urma urmei, de ce nu? Islandezii se socotesc — și de bună seamă că așa e, — un popor fericit. Aparțin unei rase curate, neîntinată de nici un amestec străin, a cărui limbă în decursul veacurilor a suferit prea puține și neînsemnate variațiuni, în așa măsură că până și școlarul cel mic de astăzi poate citi și înțelege cu ușurință pe clasicii din timpurile străvechi. Chiar și în cea mai modestă fermă, pierdută în vreun colțisor dela țară, veți găsi semnele unei îndestulări sigure și o bibliotecă aleasă care, împreună cu radio, contribuie la întovășirea și ridicarea morală a celor izolați.

Islanda este patria vulcanilor cari apar mereu în calea drumetului, în frunte cu Ecla, cel veșnic fumegând; dar nu trebuie să dăm crezare spuselor celor „cari n'au fost prin partea locului” cum c'ar fi un ținut înghețat. Pe coastele sale, marea nu îngheață nici odată, de oarece apele sunt mângăiate de adierea gulf-streamului curent de apă caldă) așa încât iarna temperatura mijlocie e de opt grade sub zero. În timpul verii, orașul e o localitate răcoroasă și dăătoare de sănătate. Locuitorii sunt ospitalieri, politicoși și au o educație aleasă.

Pământul bogat în vulcani și izvoare care înalță spre cer coloane de apă cu o temperatură între 80 și 90 grade Celsius, a în-suflet Ministrului Lucrărilor Publice ideea de-a utiliza apa acea fierbinte, pentru alimentarea continuă a băilor publice, care constituie încă una din mândriile acestei țări, îndepărtată și pito-rească...

H. G. W.

DAIMON-
VENTILATORUL ELECTRIC

VENTILATORUL ELECTRIC

DE BUZUNAR DE POȘETĂ

este acționat cu un motor electric de mare precizie în miniatură, alimentat printr-o baterie de buzunar. Produce un curent plăcut de aer: în cinematograf, în sala de dans, în tren, la plajă etc. Consumă jumătate cât o lampă de buzunar. Este prevăzut cu rezervor pentru parfum. Costul unei baterii lei 14

DAIMON

București, Str. Scaune 4. Tel 309-86

Citiți „MAGAZINUL”

Cum s'a produs armistițiul între Bolivia și Paraguay

E interesant de cunoscut motivul real al încetării ostilităților între Bolivia și Paraguay.

Din pricina dificultăților enorme de aprovizionare și de deplasare, din pricina frigurilor palustre și căldurii tropicale, atât trupele paraguayane cât și cele boliviane se găseau — înaintea armistițiului — într-o situație de nespusă mizerie.

Un căpitan și mai mulți soldați dintr'un regiment bolivian, în tranșee lângă fortul San Salvador, s'au sinucis din cauza

condițiilor fizice neumane. În urma acestui fapt, un batalion întreg s'a revoltat, refuzând să se mai supună ordinelor și amenințând pe ofițeri cu sancțiuni rezezi în cazul în care ostilitățile vor continua în aceleași condițiuni.

Guvernul din La Paz a aflat îndată despre aceste incidente și e probabil că starea îngrijorătoare a moralului trupelor pe front, a determinat pe conducători — mai mult decât alte considerațiuni — să pună capăt ostilităților.

AMENINȚAREA

CÂND Greta Garbo veni în Europa, ziaristi din toate țările luară cu asalt hotelul unde descinsese, ca să capete un interview. Portarul înștiință pe toată lumea că artista nu primește pe nimeni. Totuș apărură un interview verosimil, într'un ziar din Stockholm.

Cineva o întrebă pe divă dacă într'adevăr a acordat interviewul și ea răspunse afirmativ.

— Cum se poate aceasta? Mi-se pare că erai ferm hotărâtă să nu primești nici un gazetar.

— Da. Dar cel cu pricina m'a amenințat într'un mod teribil.

— Ce vorbești? Amenințat? Cum, cu revolverul?

— Ba nu! mai îngrozitor! M'a înștiințat că, dacă nu-l primesc, îmi va publica fotografia din pașaport (cea adevărată), în ziarul său. Și atunci am cedat.

Lista

BILETELOR DE TRAMVAI
PREMIATE CU CÂTE 500 LEI
FIECARE

În săptămâna aceasta am primit cu câte 500 lei oricare bilet simplu sau de corespondență, de 4, 5, 6 sau 7 lei, indiferent linia, dacă va purta unul din următoarele numere:

B 2835 — 135

B 4838 — 123

A 6944 — 125

A 628 — 014

B 3243 — 182

B 3908 — 006

A 2115 — 115

D 100 — 100

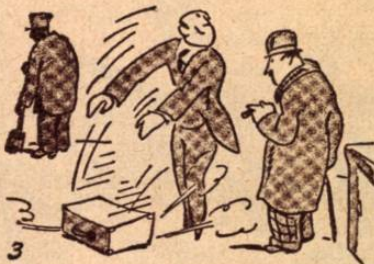
B 5050 — 050

Abonamentul de 6 călătorii:

E Nr. 00842

DESTINDERE

Noul guvernator al New-Yorkului consacrase o zi întreagă să cerceteze o serie de recursuri de grație. Extrem de obosit, de activitatea lui care îi ținu ore întregi atenția încordată provocându-i emoțiuni teribile, d. Lehmann fu fericit aflând că un cinematograf îi oferea să-i arate un film la domiciliu. Guvernatorul a cerut ca proiecția să se facă în aceeași seară. Nu i se comunicase titlul și înaltul funcționar află deabia în momentul când banda apărură pe ecran că avea să se reprezinte „Ocnășul”.

Omul care nu vrea să cumpere mîja în sac.

CARE ESTE
SECRETUL
FRUMUSEȚII
DINȚILOR Dv.?

3 NUANȚE
DIN CE ÎN CF
MAI ALBE ÎN
3 ZILE!

În trei zile dinții Dv. pot deveni de o albeală strălucitoare. Știința, într'adevăr, a descoperit metoda de a transforma dinții urăți, galbeni, în dinți de o albeală de fildeș. Această metodă se numește „KOLYNOS — PERIE USCATĂ”. Încercați-o! Este suficient un centimetru din această cremă științifică pe o perie de dinți uscată, de 2 ori pe zi, pentru ca dinții Dv. să dobîndească chiar de azi pe mâine, o albeală neobișnuită.

KOLYNOS se transformă instantaneu

într-o spumă răcoritoare, care suprimă petele galbene și decolorările distrugînd milioanele de bacterii bucale, cauza imediată a afecțiunilor dureroase ale dinților și gingiilor. Dece să vă faceți indezirabili? Redați acestor dinți spălăciți și îngălbeniți, albeala lor strălucitoare; conservați-i sănătoși și feriți-i de carie. Întrebuințați KOLYNOS!

Cel mai economic dentifriciu —
Un centimetru e suficient

CREMA DE DINȚI
Antiseptică

KOLYNOS

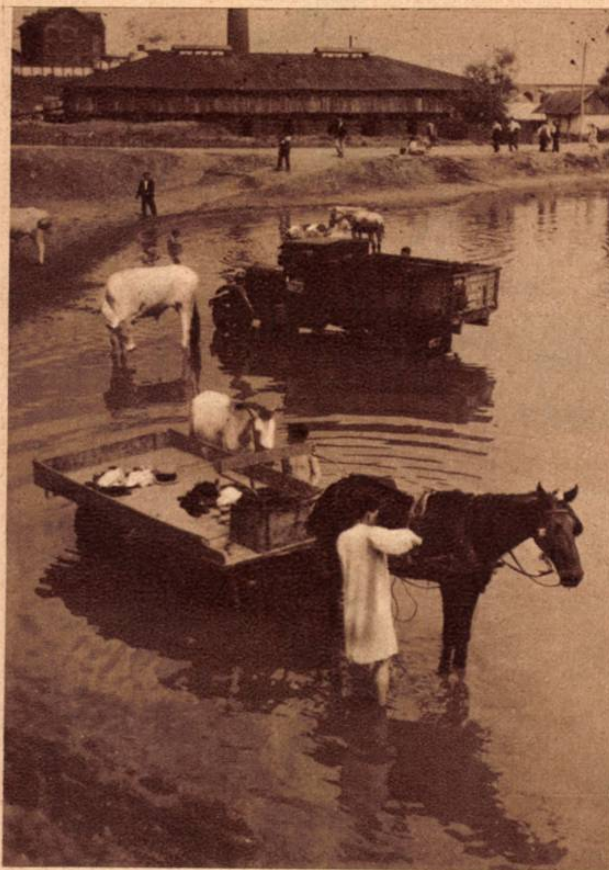
PLĂCINTĂ DELICIOASĂ

PATEURI, SARAILIE, BACLAVALE
și alte articole de confiserie la

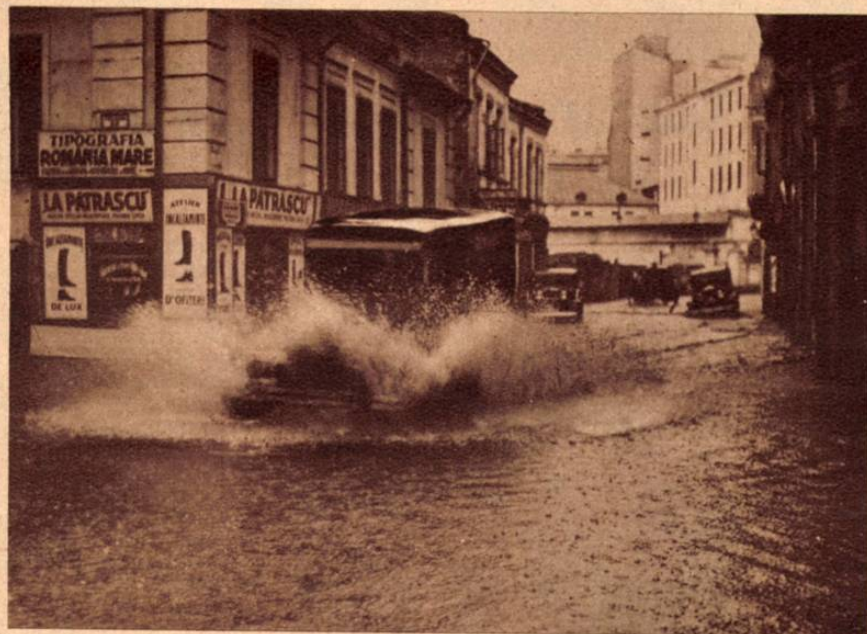
PATISERIA TRIANON

Bulev. Elisabeta No. 6 — Telefon 250/05

INUNDAȚIILE DIN BUCUREȘTI

Până'n săptămâna trecută timpul a fost mereu ploios iar Mărți s'a întâmplat la București o rupere de nouri. Nu numai cartierele marginaze dar și unele strade din centru, așezate în preajma Dâmboviței, au fost inundate. Instantaneele noastre înfățișează aspectul străzii Belvedere și al cartierului Tei, imediat după ploaie.

Un câine se prezintă la spital ca să fie îngrijit

De curând la Valencia, medicul de gardă a observat într-o seară, la poarta spitalului, un foxterrier mic care se văita amar. La început practicianul n'a dat prea multă atenție cățelului, dar observând că nu pleacă, s'a uitat la el mai de aproape și a văzut că are un picior rupt. L-a pansat și l-a legat cu un bandaj.

După ce operația s'a terminat, fox-ul a plecat în trei picioare, mușcându-și vesel codița. Dar care n'a fost uimirea doctorului câteva zile mai târziu când a văzut pe cățeluș prezentându-se din nou în sala de consultație, cu bandajul desfăcut. De data aceasta, medicul i-a pus piciorul rupt în ghips și mulțumit vizitatorul a plecat, fericit ca și prima dată.

Medicii nădăduesc și așteaptă vizita micului foxterrier până când se va vindeca pe deplin.

son parfum crée
une ambiance de luxe...

L'EAU DE COLOGNE
Cocktail d'Amour est
non seulement une
excellente eau de Co-
logne a 82° mais
aussi un véritable
parfum évocateur de
luxe, en vogue a Paris.
BERYLLON . PARIS

"Cocktail
D'AMOUR"

82°

ROUILLÉ 33

COSTUME·HALATE DE BAE·PIJAMALE DE PLAJA
ROCHII DE VARĂ

elegante,
fine și
efține

modele
și culori
exclusive

alba

BULEVARDUL ELISABETA 2 IN PALATUL CERCULUI MILITAR.

PREZINTA GARANȚIE

Concursul hipic de la Sibiu

D. Radu Irimescu Subsecretar de Stat al Aviației a făcut o vizită la regimentul de aerostație din București.

În fotografia noastră îl vedem (în stânga) împreună cu d. Comandor Manolescu, comandantul regimentului (dr.) în nacela unui balon de observație.

În ziua de 25 Iulie, a avut loc la Sibiu concursul hipic anual organizat de Școala de Cavalerie. Fotografiile noastre au fost luate la acest concurs. Sus: d. Lt. Pauliuc Theodor dela Școala de aplicație a Cavaleriei. La stânga d. Lt. Topescu Felix, câștigătorul premiului Spaniei cu săritura de 1.75 m.

Mătasea de cusut și de butoniere Gütermann

Avantajele mătasei de cusut se găsesc în calitățile mătasei naturale.

Mătasea de cusut este mătasea pur toarsă din cea mai bună calitate.

Mătasea de cusut nu se decolorează.

Mătasea de cusut nu reacționează intemperiilor.

Mătasea de cusut are lustrul natural.

Mătasea de cusut se găsește în peste 600 culori.

Mătasea de cusut este efțină.

Mătasea de cusut este moale, elastică și se acomodează la cusătura hainei.

La întrebuintarea

Mătasei de cusut ochiurile nu se rup.

Cusăturile mătăsurilor și a stofelor de lână fiind cusute cu mătase la vopsire se colorează la fel.

Fiți atenți cu ce sunt cusute hainele Dvs.

A economisi la așa este o economie greșită.

Mătasea de cusut nu poate fi înlocuită

Întrebuințați mătasea de cusut Gütermann, fiind cea mai bună
Gütermann & Co. S. A. Română, București

... PĂDUREA
INTUNECATĂ
Apar lamele SOUPLEX
între toate lamele inferioare.
Vădieri plăcută
Veli resimți după
întrebuințarea lamei
elastice, flexibile
și rezistente

SOUPLEX
Diaphane 0,1 mm
MADE IN ENGLAND

ÎNTREBUIŢĂŢI ALTERNATIV SOUPLEX PLATINE
IAMA CARE VĂ OFERĂ PREMII GRATUITE

**Rulouri
din pin
suedez**
Desideriu
Szánto & Flui,
Oradea
Reprezentanța

„Recomin“, I. Kulmann
București, Str. Câmpineanu No. 9
Telefon 365-65

O pudră de mare
lux și totuși ac-
cesibilă pentru
toată lumea.

**PUDRA
D'ARGY**

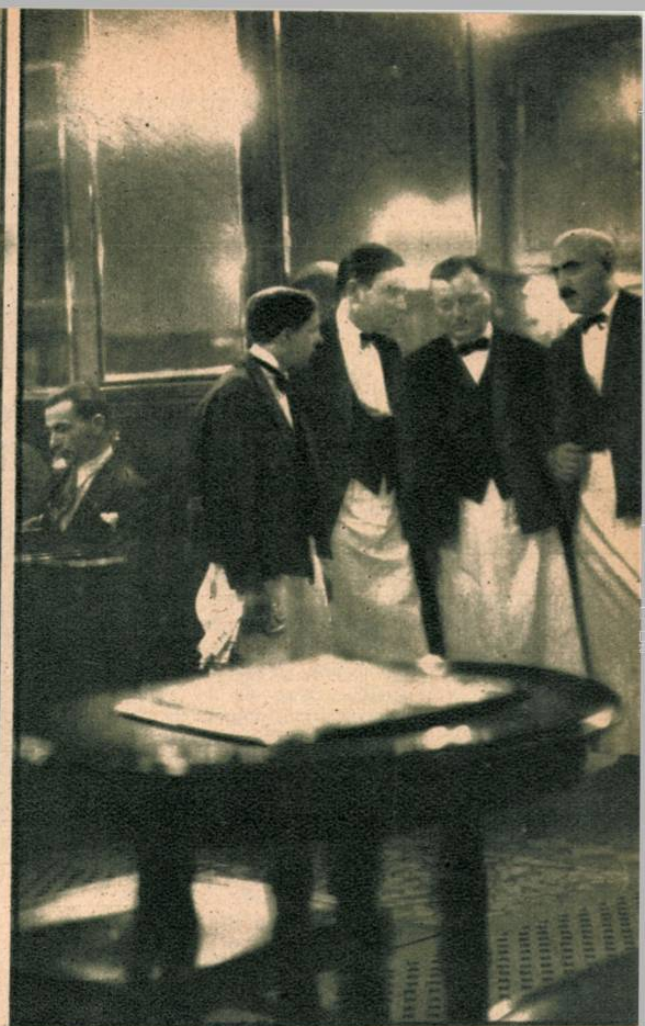
Doctor S. SCHAFER

Mamof, Ginecolog, Chirurg
fost asistent bugetar la
clinica de Stat ob-ginetrică
și ginecologică din Leipzig
Consult 4 - 7

Strada ITALIANA 8
Tel. 239-40

EI CE NU TREABA in VILEGIATURA

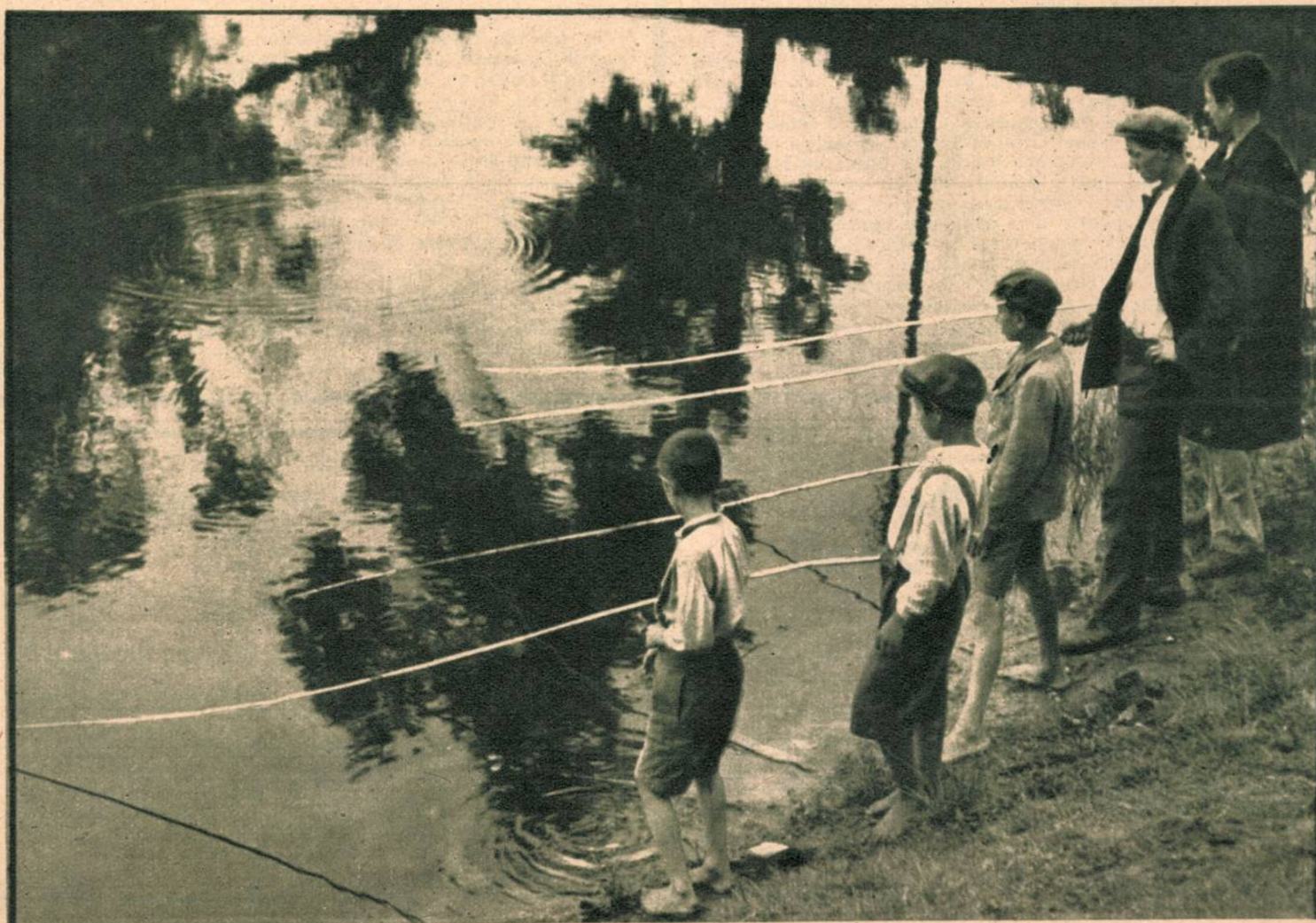
AN fericit și nefericit
 Fericit pentru că abia încep cumpărăturile de sezon, la jumătatea sezonului și că bugetul familiei, cruțat două luni, nu s-a umflat: de obicei pe la finele lui Iulie era spart gata.

Dar nefericit. Nefericit pentru că magazinele, mari și mici, sunt goale și pentru că stațiile cu ape și climă de odihnă, mari și mici, se plictisesc și casc. Mii, zeci de mii, sute de mii de interese și de inițiative au pierdut speranțe și capital. Și an fericit: ploile și frigul au servit motive, clienței ca să rămâie acasă. Oamenii încep să

cunoască binefacerile șederei pe loc, și cheltuelile ce trebuiau făcute pentru transportarea geamantanului dela un capăt la altul al Europei și al țării, au trecut în lemne pentru sezonul nefericit viitor.

A rămâne în București, se învățase toată lumea din mijlocia socială să fie o rușine. Suferințele începeau de cu Primăvara și familiile care-și întunecau ferestrele cu hârtie albastră și incuiau poarta, ca să facă demonstrația unei absențe maritime sau muntoase, gemeau de durere pe dinăuntru. A rămâne în București însemnează de aci înainte, să-ți dai osteneala să-ți faci apartamentul curtea și odaia confor-

tabilă și simpatică, ca să nu-ți vie să fugi odată pe an din el și de 52 de ori pe străzi. Șederea acasă face educația interiorului, dă gustul patriei mici desechilibrat de pribegie documentează și împuțnicește sentimentul fertil al singurătății care n vremea cea mai lungă a vieții omenirii, lipsită de motoare și drumuri, permitea tovărășia soarelui cu pământul și cerul și precizarea individualității lui contemporane. Căci departe sau aproape de ieșile de naștere, omul rămâne legat de funia țărâșului care-l praponești și tot pământ paște.

Floarea, cartea și gândul sunt cultivate acasă, acolo unde te înțorci din toate călătoriile frumoase, din toate priverile, victoriile, și înfrângerile, cu un steag, cu lauri, sau cu o rană vindecată la suflet și minte.

În trecut, toată lumea colabora svăpăiată la o activitate de risipă, Dogma vilegiaturii, profesată cu o rară stăruință, timp de 11 luni, pentru obținerea unui răgaz de 30 de zile, petrecut într-o cameră de hotel puturos, sau într-o pensiune, industrializată în vederea beneficiilor pe un an întreg, extrase din sângele unei singure luni, implica sforțarea zilnică de-a strânge într-o pușculiță prisosurile lamentabile a unui buget de mizerie, chinuită și de un împrumut sezon. O robie de 150 de ani, pentru opt ani de iluzii întristate, presărați dealungul unui veac de constrângeri și privațiuni. Costumul de baie îi sacrifică gospodăria și hrana copiilor, subalimentați și candidați la o tuberculoză nevindecată de altitudine și agravată de plajă. Ca să trimită cunoscătorilor din capitală o fotografie patetică în pantaloni, cucoana care visase un prinț și s'a ales cu un brav funcționar prost-plătit, mai păstra dintr-un vis învechit și nerod superficialitatea decorativă.

Dar tortura bagajelor, a trenului, degradarea promiscuității, conflictele interminabile cu hamalii, cu vizitii, cu portarii, intrarea bietului trib social, refugiat sub pretextul naturii și aerului în slugăriea specială estivală, vâxuiorii de ghetă, neguțătorii de alune, chelnerii, madame, portarul rânășului... Ploșnița, marea, viermele și omul, pe spinarea sclavului nelecuit al unei deprinderi imbecile. Apoi, întoarcerea acasă, cu perspectiva unui termen de chirie și a iernei, taxe școlare, cărți. Desmățul acestei desorganizări morale și materiale poate că începe să ia sfârșit și întârzierea verei a putut să procure câteva sugestii favorabile bolnavilor intoxicați de viciul vilegiaturii.

Neville sociale de după război au inspirat conducătorilor de state sistemul de organizare a efortului colectiv în serie, închis într-un program. Planurile de lucru, pe zece, pe cinci, pe patru ani sunt acceptate de națiuni mai comod decât un timp indefinit de suferință și jertfă. Ele mai prezintă și folosul că refac educația omului dezolat și a colectivităților lăsate în voia și imprecizia evenimentelor. O asemenea voință de activitate îndoită și întreită decât normalul, care e o modalitate de lene cu câte două trei sărbători săptămânale, o poate inaugura în viața lui, fiecare adult, bărbat și femeie, pentru sine și pentru familia lui. Un program de lucru individual, poate să-și impună fiecare, începând cu ceea ce este mai simplu și la îndemâna lui, cu odaia, cu gospodăria, cu pământul, cu brațele și cu mintea, proprietăți nediscutate. Interzicerea pentru sine a vilegiaturii, de pildă, pe trei ani, va da rezultatul unei economii sigure și un câștig hotărât individual și general. Casa va fi spoită și curățată, curtea va deveni o grădină, copiii vor fi mai îngrijiți și mai hrăniți. Un singur

Din neplăcerile vilegiaturii.

metru pătrat de pământ aduce colaborarea belșugului seducător al planetei la osârdia omului care i-o cere.

Toți muncitorii nu sunt în situație de așa numit șomaj. Săm-băta, chenzina și mensualitatea sunt pentru cei mai mulți niște periodicități care nu și-au pierdut încă sensul. Dela atelier și șantier până acasă, tentațiile hibride ale cârciumarilor ies dealungul drumului înainte. Mese cu fețe albe, lăutari și grătare pun piedica ispitei în picioarele lucrătorului, care și-a încasat salariul. Unii cârciumari au angajat și agenți consumatori, cari în schimbul câtorva pahare cu vin atrag buzunarele mici, așteptate acasă de familii răbdătoare, dând spectacolul vadului bun și piz-muit.

Am avut dovada plăcută în anul de față, că muncitorii nu se mai lasă prinși Sâmbătă seară. Bodegile, cum sunt numite cârciumile jefuitoare, rămân până noaptea târziu nevizitate. Parazitismul cârciumăresc se ofilește și teșhetarii pivniței vor fi siliți să închidă, să puie sapa pe umăr și bucle și fâlcile la munca sudorilor grele și sănătoase.

În schimb, familiile muncitorilor au început să cutureie peisagiile frumoase ale împrejurimilor capitalei. Dela capetele liniilor de tramvai, în toate punctele cardinale, de jur împrejur, câmpia, zarea, dealul, pădurile, lacurile, satele, solicită bucuria ochiului și mulțumirea. Bucureștii sunt împresurați de câteva centuri de comori, la toate distanțele și dacă le lipsește, de pământ, au în schimb din abundență soare, verdeț, apă și nisip. Numai la o palmă de palatul Cotroceni, ca să pomenim pe nume un singur punct balnear aproape gratuit, se găsește cunoscuta și totuși atât de ignorată moară Ciurel, cu un kilometru de apă mare curgătoare și de plajă, pe maluri, într-o priveriște fermecătoare.

Poate că într-o bună zi revista *Realitatea* va pune în buzunarul fiecărui cititor o cărțuie cu titlul „Arta de a șede acasă și în București”, o călăuză revelatoare a frumuseților nevăzute, de la nasul nostru...

T. ARGHEZI

Seu mel levez
Un met...
Un rouge...
Rik
Doty
F-102

RITZ ROUGE SI PUDRA
REZISTA TOATA ZIUA

BLONDINE
RĂMAN
BLOND

SHAMPOON
TÊTE-NOIRE
EXTRA-BLOND

Citiți „LECTURA”

Când aveți dureri Togal!
Tabletele Togal se dovedesc neîntrecute la:

Reumatism	Gripă	Nevralgii
Gută	Răceli	Dureri
Sciatică	Lumbago	de cap

300 de medici confirmă în scris efectele superioare ale Togal-ului față de alte preparate.
420 de medici afirmă că este cu totul nevătămător.
120 de medici raportează despre eficacitatea Togal-ului în maladii cronice și rebele, chiar și în cazuri când alte mijloace nu au reușit.
6000 de medici, printre care profesori marcanți, afirmă cu semnătură legalizată, în certificate benevole, eficacitatea Togal-ului.
150 de referate dela clinici și institute spitalicești dovedesc marele interes al științei medicale pentru Togal.
9 lucrări voluminoase, dela clinici importante din diferite țări, dovedesc eficacitatea sa neîntrecută.

Mii de suferinzi, cari au fost chinuți de dureri, au ajuns cu ajutorul Togal-ului să se bucure din nou de sănătatea lor! Togal-ul nu numai că alină durerile, ci și înlătură pe cale naturală substanțele vătămătoare, dizolvând acidul uric! Întrebați pe medicul Dv! Vă ajută garantat! Nu faceți încercări cu preparate similare! Alții au încercat în locul Dv. și acum iau toți Togal! Nu există altceva mai bun! La farmacii și drogherii. Lei 52.—.

Tabletele Togal sunt un produs elvețian.

INCHINARE CELOR TINERI..

Prin voi zâmbeste viața,
Cu-a soarelui căldură,
Cu imnul de iubire,
Cu visul care fură!
Când ceru-i plin cu stele,
Când bolta e albastră,
In cinstea cui e viața?
A cui,... decât a voastră!?

In voi așterne firea
A dragostei aromă!..
Iubirea, nu-i o simplă
Regie-autonomă!..
Surâsu'n ochii voștri
Mai tare-i ca valută,
Decât or-ce monedă
Pân'astăzi cunoscută!

Când... „nenea Cișmigiul”,
In umbra-i vă îmbie...
Doriți un singur lucru:
Părinții să nu știe!...

Zglobie tinerețe,
Voi ingeri fermecați...
Iubiți-vă'nainte...
Nu-i vreme s'așteptați!

In a iubi-iubire
Acuma vi-e menirea...
La locul de'ntâlnire
Se țese fericirea!!
Lăsați să sburde'n voie
Dorința cea pribeagă!
Dintre-un băiat și-o fată,
Purcede lumea'ntreagă!

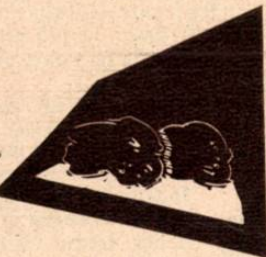
De n'ar fi fetișcane,
Sau de-ar lipsi băieții,
Pe tot întinsul lumii,
Ar fi crescut bureții!!!

Voi nu aveți parale,
Nici automobile,
Nu cereți dela viață,
Foloase inutile,
Voi nu vă duceți vara
La băi la Karlsbad,
Voi n'ați fost pân'acuma
Nici... până la Bârlad!!
Ce-ați căuta voi oare
Acum la Deauville?!
Nu-i marea'n ochii voștri,
In ochii de copil?!
In părul blond, nu arde
Un soare mult mai tare
Ca cel ce e acuma
In stații balneare!?

Când gura voastră frige
De glume și săruturi,
Ce floare ar atrage
Atâtea mii de fluturi!?

Din București, natura
De-ar fi să vă conștie,
Atunci adio! Cine
Săracul să-l mai.. miște?
Ar îngheța viața
Cu chipui-i provizoriu,
Și biata Capitală,
Ar fi... un crematoriu!
Trăească tinerețea
Cu frageda-i minciună!
Doar ea ne amintește...
Că's stele, cer, și lună!!

IONIȚA DELATEATRU

„Te iubesc” șopti el

Orice bărbat tresare la vederea unei piele fragede, noi, albe — a minunatei piele pe care Dv. o puteți avea acum. Faceți însăși Dv. această încercare cu Crema Tokalon, culoarea albă (neunsuroasă), celebra Cremă de Paris. Ea conține acum ingrediente albitoare, tonice și astringente, combinate cu smântână predigerată și untdelemn. Ea pătrunde imediat în piele, potolește iritația glandelor, strânge porii dilatați și disolvă coșurile. Ea dă pielei în 3 zile numai o nouă frumusețe și frăgezime, cum nu se poate obține pe altă cale. Aplicați această nouă Crema Tokalon, culoarea albă, în fiecare dimineață și observați rezultatele. De vânzare la toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile din țară. Noile prețuri reduse: Crema Tokalon, culoarea albă, de la Lei 50.—, Crema Tokalon aliment, culoarea roză, de la Lei 60.—.

Participați la Excursiile
„Realității Ilustrate”

PERIPETIILE lui *Montgomery*

Managerul șoarecilor la Hollywood

N ȋara cinematografului nici carierele artistice nu seamănă cu cele europene. Iată bunăoară cazul lui Monty. Intre paranteză trebuie să spunem că aceasta este numai o poreclă, deoarece personajul despre care vorbim se numește cu numele adevărat Montgomery.

Monty era un vlăjgan înalt, slab, cu fața plină de coșuri. Ii plăcea mult să muncească și în această privință nu făcea nazuri: de-l puneai să măture cabinele, să spele automobilele, să ducă bilețele de dragoste artistelor sau să joace — când se ivia prilejul — roluri mici, neînsemnate, toate le făcea cu voe bună. Dealtminteri el era totdeauna cel dintâi care sosia în studio și când asistenții sau mașiniștii veniau îl găseau pe el la treabă. Din pricin asta se bucura de o reputație bună și toată lumea spunea: „Monty e un băiat de ispravă și o să izbândească!”

Intr'adevăr făgăduia mult, dar — într'o bună zi — spre uimirea tuturor, dispăru din studio și vreme de doi ani nimeni n'a auzit vorbindu-se despre dănsul.

În amurgul unei minunate zile de Mai, un Cadillac elegant s'a oprit în fața studio-ului. Un gentleman distins a coborât și a cerut unui figurant, îmbrăcat în cow-boy, să-l anunțe directorului.

Deodată cow-boy-ul dete un chiot de uimire:

— „Ei drăcia dracului! ăsta-i Monty!”

Și toată lumea văzu cum elegantul gentleman îmbrățișa pe simplul figurant.

În câteva minute tot studio-ul aflase despre întoarcerea lui Monty. Din toate părțile, figuranții veniau să-l felicite. Și astfel în ziua aceea Monty n'a mai avut timp să vorbească directorului.

Inconjurat de prieteni vechi, într'o bodegă așezată pe țărmul Pacificului, Monty povestea:

— „Sunt doi ani și jumătate, într'o dimineață m'am sculat mai târziu. M'am îmbrăcat în grabă, și când să pun piciorul în gheață am văzut cu uimire că înăuntru se găsea un trup mic calduț, un șoricel...”

Ce să fac? N'aveam timp să mă gândesc la această problemă gravă; am luat un castron de sticlă, care era în odaie, și am închis înăuntru micuțul animal. Apoi am plecat la lucru.

Ziua întreagă n'am putut să uit șoricelul. În cele din urmă am hotărât să-i redau libertatea, de cum voi sosi acasă... Și așa am făcut. Am ridicat capacul, dar închipuiți-vă că șoricelul nu voia să plece. M'am plecat asupra lui și m'am prefăcut că vreau să-l apuc cu mâna. Și de data asta s'a arătat foarte puțin dispus să-și schimbe locul. I-am dat atunci puțină slănină și a mâncat-o. A doua zi m'am dus la studio și-am crezut că șoricelul fiind liber o să plece. Dar m'am înșelat...”

Monty își aprinse o țigaretă și continuă:

— „După câteva zile am devenit prieteni nedespărțiți. Puteți să nu mă credeți dacă vreți, dar eu vă afirm că încetul cu încetul a început să înțeleagă ce-i spuneam. Povestea asta m'a amuzat. După puțin timp, am cumpărat un șoricel femelă, ca să-i fie tovarășie. În scurt timp aveam o adevărată menagerie de șoriceci.

Strânsesem patru sute de dolari la bancă; am hotărât să închiriez o casă mică la Pasadena, spre a-mi consacra tot timpul dresării acestor animale.

Aș putea să vă istorisesc povești nesfârșite despre inteligența șoriceilor și deasemenea despre inteligența animalelor în general, căci, puțin după aceea, am început să dresiez veverițe și găște. Puteam pierde vremea, pentru că tocmai moștenisem o sumă mică.

...Ați văzut filmul în care scena principală se petrece într'un raion de confecțiuni de dame și al cărui protagonist este Reginald Deny. Cel mai bun „gag” din film e o scenă în care se vede o clientă a magazinului asaltată de șoareci. Ei bine! zece șoriceci de-ai mei au fost protagoniștii acestui film. Fiecare dintre ei câștiga cincizeci de dolari de figurație. În zece zile am strâns cinci mii de dolari...

E un an decând dresarea micilor animale îmi raportează foarte bine. Mi-am cumpărat un leu, cu banii strânși.

Balbo deasupra Alpilor în raidul intercontinental

Balbo și escadrila de hidroavioane cu care a fost în America, la Chicago, în momentul în care scriem acestea, — este pe drumul înapoierii în Europa. — Fotografia noastră înfățișază hidroavionul lui Balbo, în timpul zborului deasupra Alpilor.

Dealtminteri l-am revândut cunoscând lui Metro Goldwyn, căci asta e leul al cărui răget îl auziți în marca prezentată de Casa Metro când se dă un film sonor. Și astfel astăzi mă aflu în fruntea unei adevărate menagerii.

Alaltăeri am constatat că oricum munca asta de dresor e o-bositoare. Am scris imediat o scrisoare directorului studio-ului, spre a-i oferi toate animalele mele. Acuma viu pentru afacerea asta."

— „Îți vinzi deci toate animalele? Nu mai e o afacere bună? Sau ai nevoie de bani?”

— „Nu. Am 70.000 dolari. Dar am hotărât să desfac totul. Imi reîncep cariera de unde am întrerupt-o acum trei ani. Mai întâi o să fiu figurant și apoi, dacă am puțin noroc, o să capăt și roluri mai interesante...”

Vreme de șase ani Monty a redevenit deci figurant. În acest timp, puțin câte puțin, și-a cheltuit toate economiile. Zilele trecute am lipsit din Hollywood. Primesc o scrisoare din acest oraș. Postscriptum-ul era redactat în felul următor:

„Monty e lefter. Pleacă astăseară să se angajeze la pescuitul balenelor. Dar n'am nici o grijă de soarta lui. Nu-i el omul care se lasă înfrânt de viață”.

J. F.

Pe vreme călduroasă

Un pahar de apă proaspătă, o bucată de zahăr, câteva picături de Ricqlès și iată cum se face cea mai gustoasă și mai răcoritoare dintre băuturi. Alcool de menthe de Ricqlès este economic pentru că se întrebuițează cu picătura.

Dinți puteți cumpăra

-dar
nu ai D-voastră
proprii

Dinți pierduți
tinerețe pierdută.

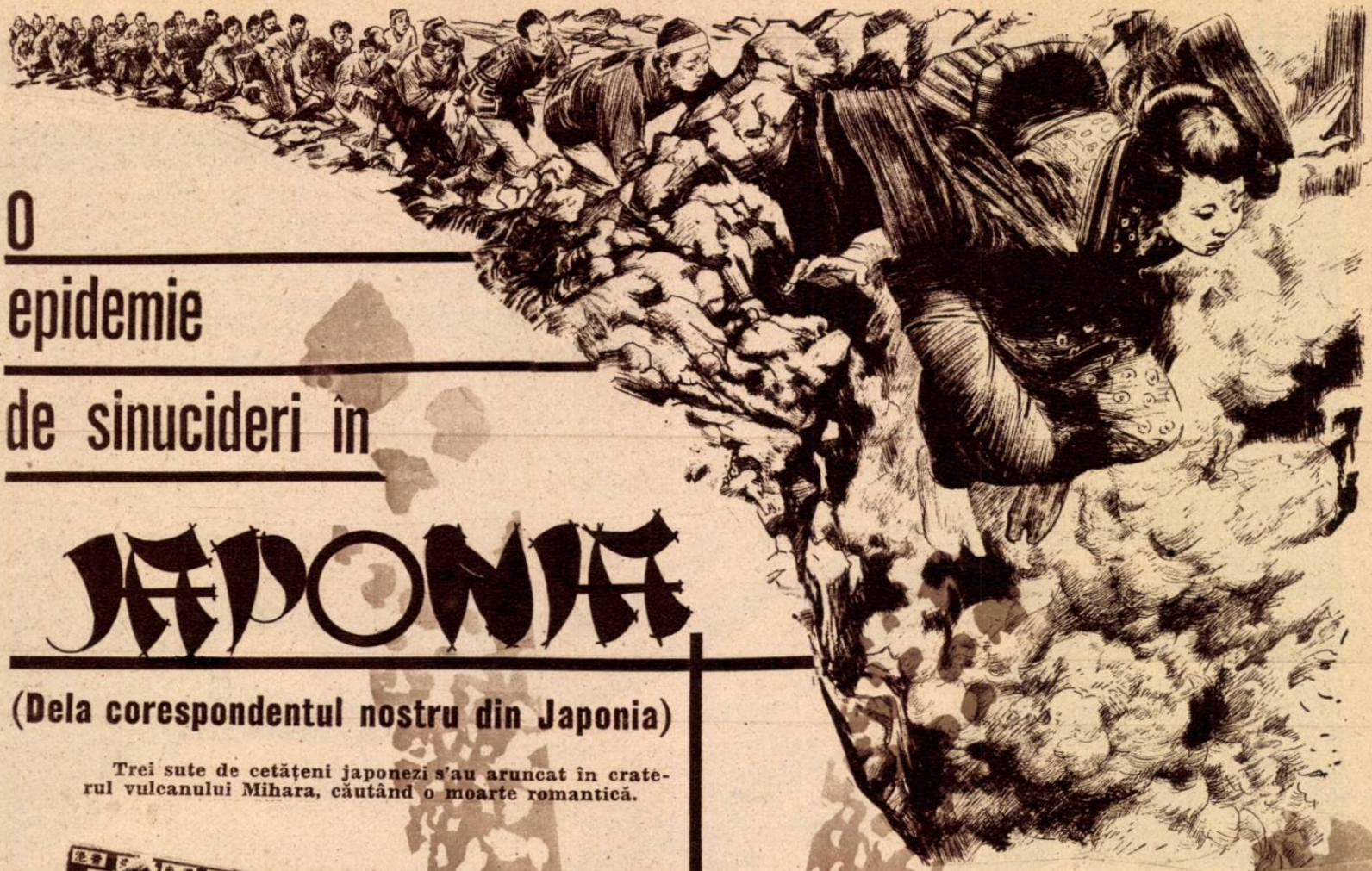

Luptați contra pericolului pietrii!

Dinții Dv. au înfățișarea dinților sănătoși — sunt ei însă într'adevăr sănătoși? Piatra de pe dinți — cauza atâtor suferințe — e invizibilă, în spațele dinților! De acest rău vă scapă îngrijirea regulată cu Kalodont, căci numai **Kalodont** conține preparatul eficient, recunoscut științificește: Sulforizinoaleat-ul Dr-ului Bräunlich. Așa dar: Spălați-vă dinții dimineața și seara cu

contra pietrei de pe dinți

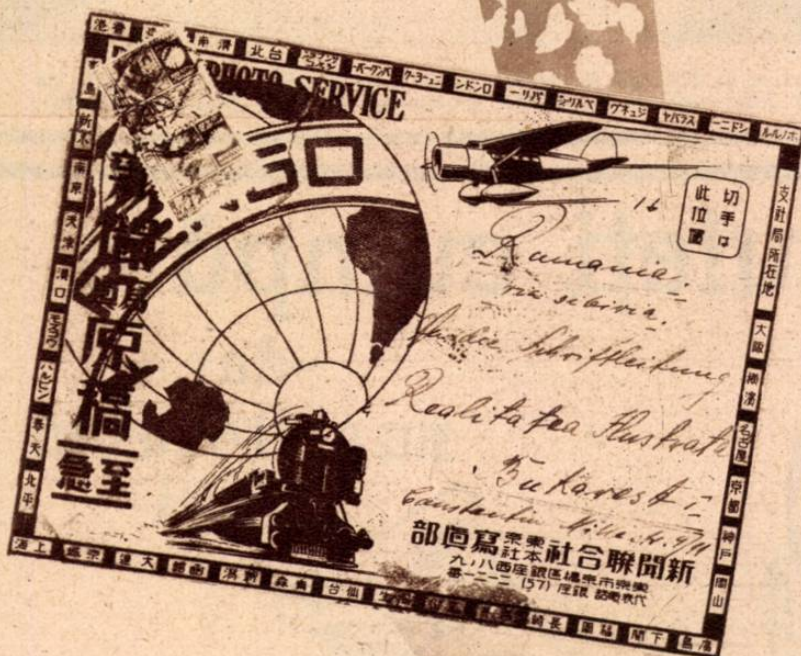

0 epidemie de sinucideri în

JAPONIA

(Dela corespondentul nostru din Japonia)

Trei sute de cetățeni japonezi s'au aruncat în craterul vulcanului Mihara, căutând o moarte romantică.

Tokio. 19 Iunie.

TINERETUL japonez e bântuit de o molimă a sinuciderilor. Sute de adolescenți — băieți și fete — și-au găsit moartea aruncându-se în gura vulcanului Mihara, situat pe mica și izolată insulă Oshima, la 60 de mile depărtare de frumosul golf al Tokio-ului. Cincizeci dintre persoanele care au sărit în prăpastia fumegândă, dela 1 Ianuarie până acum sunt cunoscute pe nume și adresă, la poliția localității dar numărul celor neidentificați se ridică la 300.

Micko Ueki și Kiyoko Matsumoto — două studente din Tokio, abia eșite din copilărie, au sărit la începutul acestui an în craterul vulcanului, stărnind prin gestul lor un fel de nebunie colectivă. Mii de oameni au venit de atunci în pelerinaj la această insulă, atrași parcă de o forță mistică. Marea majoritate a fost întâmpinată de cordoanele poliției și întorși din drum, mai înainte de a-și fi putut găsi sfârșitul în uriașul cazan de foc al vulcanului. Dar cu toate aceste precauțiuni, șase persoane au reușit totuși în cursul unei singure zile, la 8 Mai, să înșele vigilența polițienească și să facă actul fatal. Cei pe cari poliția a reușit să-i oprească dela funestul gest au fost arestați.

Vă veți da seama de proporțiile pe care le-a atins această psihoză dacă vă vom spune că celulele comisariatului din Oshima sunt azi tixite cu candidați la sinucidere. O stranie fascinație pare să atragă pe supușii Mikado-ului spre craterul vulcanului.

Unul din sutele de spectatori aduși de curiozitate la gura vulcanului Mihara, a avut mai acum câteva săptămâni nefericita idee de a desfiinde pe un tânăr, punând rămasag că n'ar avea curajul să sară în prăpastie. Acesta se desprinsese atunci din mulțime, strigând că acceptă provocarea și mai înainte de-a fi putut fi oprit, se aruncă, cu capul înainte, în craterul fumegând. Nimeni n'a mai îndrăznit de atunci să facă astfel de provocări.

Sinuciderile dela Mihara constituiesc actualmente în Japonia una din cele mai grave probleme sociale. Atât autoritățile cât și presa se ocupă intens de această nebunie ce amenință să ia proporții catastrofale. „Yomiuri Shimbun”, unul din cele mai mari cotidiane ale capitalei a anulat proiectul unei expediții științifice, în scopul de-a distruge legenda că trupurile celor cari se aruncă în gura vulcanului sunt incinerate și trimise la cer purificate, sub formă de fum.

D-l Mitsuo Miyazaki, directorul ziarului Yomiuri ne-a dat amănunte asupra acestei expediții:

Ceeace urmăresc sinucigașii japonezi, e să înfrumusețeze moartea, s'o puie într'un cadru feeric, și pentru asta își aleg locuri ca golful dela Kamacura, cascadele dela Nikko, craterale vulcanilor Asama, Aso și Mihara, — toate renumite pentru măreția frumuseții lor. Ei bine, vrem să dovedim acestor exaltați că aruncarea în gura vulcanului Mihara n'are nimic frumos în sine. Vrem să le arătăm că trupurile victimelor nu se prefac în fum, cum își închipuie și speră candidații la sinucidere, ci rămân să putrezească în mlaștina de lavă a craterului.

Ținem să le arătăm că din cauza nenumăratelor sinucideri din ultimile luni, pe marginile craterului domnesc aceeas murdărie și aceleas miasme care năpădiseră orașul Tokio, la epoca marelui cutremur din 1923, când străzile erau acoperite de cadavre, — înem să le arătăm că moartea, departe de-a fi frumoasă, e desgustătoare.

„Mai departe vrem să deschidem ochii publicului asupra faptului că o moarte în gura craterului Mihara nu e nici instantanee și nici nedureroasă, că până la suprema eliberare, arsurile smulg strigate sfâșietoare din gurile victimelor, câteva ore la rând”.

În ziua de 7 Ianuarie a acestui an, două tinere studente în vârstă de 20 ani, Miekko Ueki și Masako Tomita, au făcut o ascensiune pe muntele Mihara. Ajunse pe marginea craterului, Miekko scrie câteva strofe dintr'o poezie tristă, pe care le dădu prietenei sale, luându-și rămas bun dela ea, și împărțându-i hotărârea luată încă din anul precedent, când vizitase pentru prima oară și fusese fascinată de sublima frumusețe a vulcanului, ca să se arunce în gura aceea de foc spre a dispărea pentru totdeauna de pe acest pământ în coloana de fum ce se ridică din crater.

Masako încrămeni înaintea acestei ciudate și neașteptate hotărâri a prietenei sale și crezu la început că glumia. Dar Miekko nu fusese niciodată mai serioasă, și toate rugămintele, toate încercările lui Masako de-a o face să renunțe la acest funest gest, rămăseră zadarnice. În cele din urmă, Miekko fu cea care o convinse pe Masako, că datorita ei de bună prietenă era s'o lase să-și dobândească eterna pace, prin moarte. Ultima rugămintă

a lui Miekko, înainte de-a dispărea în prăpastia fumegândă, fu ca Masako să nu spuie nimănui nimic despre moartea sa, timp de cinci ani. Masako făgădui și unii spun că numai călcarea acestui jurământ a abătut „blestemul” asupra vulcanului.

După sinuciderea prietenei sale, Masako se întoarse la Tokio și se ținu câțeva vreme de cuvânt, nesuflând o vorbă despre cele petrecute pe muntele Mihara. Avea însă grele muștrări de conștiință și nemaiputând suporta povara tainei — povesti într-o seară totul unei alte colege de universitate, anume Kiyoko Matsumoto.

Relatarea lui Masako avu darul să fascineze și să exalteze pe Kiyoko. Fără a sta mult la gânduri, tână fată se hotărî să urmeze exemplul prietenei moarte, în împrejurări atât de puțin obicinuite, pentru a trece și ea în paradisul de pe cealaltă lume. Ea insistă ca Masako să-i fie călăuză în ascensiunea până la muntele Mihara, așa cum făcuse și cu Miekko. Dar cum fata se opuse îngrozită. Kiyoko o amenință că avea să facă secretul public. După o penibilă luptă cu sine, Masako hotărî să facă pe voia prietenei sale și în ziua de 12 Februarie, fetele urcau spre culmea muntelui Mihara. Din această călătorie nu se întoarse decât Masako.

În drum spre Tokio însă, Masako fu oprită de poliție și supusă unei serii de interogatorii, pentru că dădea de gândit atât prin aerul său rățacit, cât și prin faptul că sătenii dela poalele muntelui au declarat că văzuseră două fete urcând muntele, și numai pe una coborându-l. Masako nu se lăsă prea mult rugată, spre a face mărturisiri complete, și cum povestirea sa era neobisnuit de senzatională și de romantică, ziarele-i dădură o largă publicitate. Biata fată era zilnic asaltată cu tot soiul de întrebări, de către reprezentanții poliției și de către reporterii avizi de detalii. În cele din urmă căzu greu bolnavă, din cauza oboselei și a torturilor morale la care era supusă încontinuu și muri cu nervii puternic sdruncinați, la începutul lunii Mai.

Dar ceeace a determinat pelerinajul de sinucigași la muntele Mihara a fost faptul că ziariștii japonezi îmbibați de filosofia ținutului, au comentat cu un lirism atât de entuziast gestul celor două tinere studente, încât au stârnit în rândurile tineretului o emulație întru imitarea exemplului lor.

Cum privește filosofia japoneză viața, de se despart acești oameni atât de ușor de ea sau mai bine zis, ce părere au ei despre moarte?

Aceasta din urmă e pentru ei o trecere în țana eternei ferici, unde trăiești într'un neînterupt extaz, neatins de mechințele necazuri ale vieții pământești.

După cum am mai spus, cu toată vigilența poliției din Oshima, care a cerut ajutoare și dela Tokio, vulcanul Mihara numără până acum mai bine de trei sute de victime, pentru că circumferința craterului său e atât de mare, încât ar trebui sute de poliști spre a ține la distanță pe toți cei cari vin să se arunce, de aci, în neant.

Frumusețile insulei Oshima, de care auziseră toți japonezii dar pe care puțini o vizitaseră, au fost relevate pentru prima dată la sfârșitul anului trecut, când a fost inclusă în lista celor 12 localități de vilegiatură ale Japoniei.

Dar Oshima, pe lângă că-i unul din cele mai pitorești colțuri ale Japoniei, mai constituie prin moravurile ei, un fel de paradis masculin, femeile sale muncind din greu, pentru a întreține niște bărbați trândavi.

Până în Februarie, când a izbucnit epidemia de sinucideri, această insulă avea doar cinci poliști, pe toată întinderea ei, și asta la mai bine de 3000 de gospodării; vă puteți închipui deci cât de pașnică era viața în această regiune.

În legătură cu expediția științifică proiectată de cotidianul japonez Yomiuri, savantul Shoin Yamada, care a condus examinările medicale ale maimuțelor și marmotelor coborâte în vulcan, declară că în crater se află puternice emanații otrăvitoare și urme de radium. Animalele au suferit grave turburări fizice, de pe urma coborârei în vulcan. Maimuțele n'au putut fi ținute multă vreme, întrucât au fost cuprinse de un fel de turbare, în cuștile lor, iar una din marmote a murit, puțin după scoaterea sa din crater. La disecție s'a observat că artera trahee și plămânii erau congestionate și că pe alocuri sângeraseră. Exploratorii vor trebui deci să poarte măști de gaze pe care le vor examina cu grijă mai înainte de-a începe lucrările expediției.

Prof. Seizo Nakam, care studiază vulcanul Miharei încă din 1908, spune că expediția proiectată va avea rezultate de-o considerabilă importanță, atât din punct de vedere științific cât și moral.

„Concetățenii noștri, în special cei tineri „scrie el într'un ziar american”, au alergat să se sinucidă aruncându-se în craterul Miharei, crezând că trupurile lor vor dispărea într'o apoteoză de nouri și lumină. Dacă vom reuși să sdruncinăm credința acestor nenoriciți, făcându-i să vadă lamentabila stare în care se află cadavrele sutelor de sinucigași cari putrezesc pe fundul craterului, își vor da seama sper, că muntele nu posedă nici o putere mistică și asta va pune fără îndoială capăt epidemiei de sinucideri”.

E. A.

Musulini Coton

**LA VULTURUL DE MARE
CU PEȘTELE ÎN GHIARE**

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZAÇA 1 STR. CAROL 76 · 78 · 80 · 82 STR. HALELOR 21

VICHY
ETAT

ISVOARELE STATULUI FRANCEZ

VICHY
ETAT

VICHY-CELESTINS

RINICHI · BAȘICA · GUTA · DIABET · ARTRITISM

VICHY GRANDE-GRILLE Bolile ficatului și ale aparatului biliar

VICHY HOPITAL Afecțiunile stomacului și ale intestinului

SENZAȚIE PRINTRE RADIOFONIȘTI

produce noua superheterodină R. 28 cu 5 lămpi moderne și vorbitor electrodinamic la prețul de lei 8.300.

Revânzători în toată țara

Reprezentanța: București, Cal. Victoriei 106. — Tel. 247-40

Pălăria cu pușcașul: La Bisley, lângă Londra, un participant din echipa universitară, la concursul de tragere pentru cupa Hunfrey, și-a luat o pălărie rioasă, ca apărătoare de soare.

Actuala

↑ Jos bărbile sau la stâlp! În Camak, lângă Washington s'a pornit, nu de mult, o mișcare în favoarea portului bărbii.

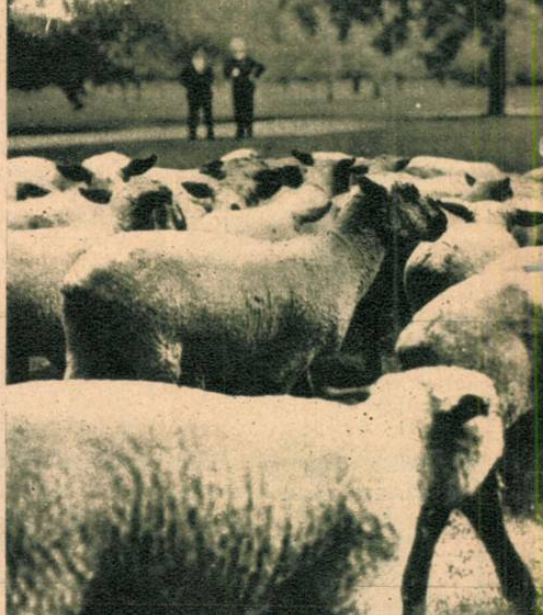
← O indiană din neamul Hopi a prezentat două coșuri, produse ale artei naționale indiene: unul foarte mare (în care stă ea) celălalt extrem de mic

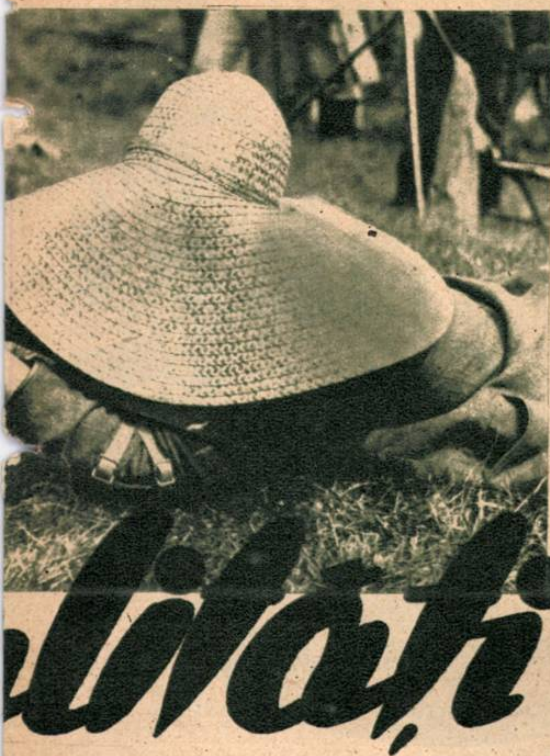
La Los Angeles (California) a avut loc o serbare aviatică, în fața a sute de mii de oameni. Fotografia noastră înfățișează parada forțelor aeriene americane.

↓ Soldații scoțieni au concurat la Londra în cursa de obstacole pentru cupa Hamilton Leigh. Haina scoțiană îi împiedică mult la sărituri.

Regele petrolului, bătrânul John D. Rockefeller, deși a implinit 94 de ani e încă viguros. Dânsul iubeste animalele și îl vedem, în fotografia noastră, în mijlocul turmei sale de oi, pe moșia din Lake Wood.

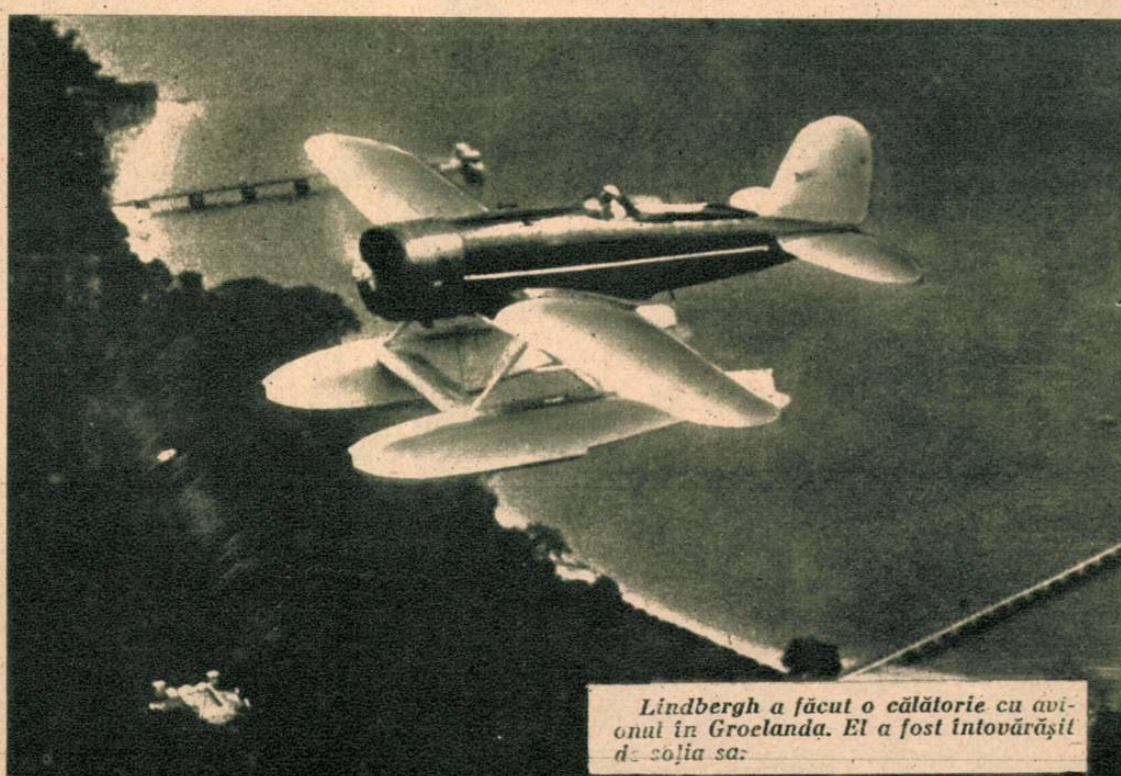
Actualități

↑ La Tokio (Japonia) a avut loc procesul împotriva membrilor „Ligii Frăția de Sânge”, care au pe conștiință uciderea primului ministru japonez Inukai. La vreme a fost descoperită o nouă conjurație, care intenționa să suprima pe primul ministru Saito și pe ministrul de război Araki. Patruzeci și nouă de conjurați au fost arestați. În fotografia noastră îi vedem în momentul judecării. Fețele lor sunt acoperite cu coșuri, după cum e obiceiul în Japonia, pentru acuzați.

→ În biserița din Saarow Piescow lângă Berlin a avut loc la 22 Iulie căsătoria religioasă a lui Max Schmelling cu Anny Ondra.

← Aviatorul Wiley Post a făcut înconjurul lumii în 7 zile, 18 ore și 50 de minute, bătăndu-și propriul său record cu 19 ore.

Lindbergh a făcut o călătorie cu avionul în Groenlanda. El a fost întovărășit de soția sa.

FRUMUSETEA si FEMEILE

de RAMON NOVARRO

(Cu prilejul vizitei sale în Europa)

DESIGUR că mai întâi v'ar interesa să cunoașteți câteva detalii asupra vieții mele.

Aflați deci că m'am născut la Durango, în mijlocul Mexicului, în 1899 și că părinții mei, Senor și Senorita Mariano Samaniego (acesta-i adevăratul meu nume de familie) aveau de hrănit paisprezece copii, deși mijloacele lor erau reduse.

Gustul meu pentru teatru se manifestă dela vârsta de șapte ani. Îmi amintesc că primisem dela tatăl meu un mic „Vasilache”, și împreună cu alte marionete reprezentam — în fața altor copii — nu farse comune, ci „Văduva veselă”. Îmi plăcea să dansiez de pe atunci și odată cu studiile mele la liceu, luam lecții de muzică și dans.

Dar timpurile fericite ale copilăriei nu puteau să dureze la infinit. Ura din acele revoluții care bântuiesc vail atât de frecvent țara mea, a risipit ultimele resturi ale averii noastre și m'am văzut dintr'odată în trista situație de a lupta cu realitățile vieții. În 1917 am trecut granița Statei-Unite, spre a-mi câștiga existența în această țară.

A urmat perioada de luptă îndârjită, la care e supusă — sub aspecte puțin variate — aproape toată lumea. Am fost aruncat dintr'un colț într'altul, din New-York la Hollywood; am fost dansator într'o trupă de balet, în turnee; chelner într'un restaurant; am încercat mai multe meșteșuguri mărunte... la drept vorbind, această existență agitată, care îngăduie multe suferințe și coborâșuri, care aduce cu sine cotituri repezi și surprize neplăcute, nu prea corespunde aptitudinilor mele. De îndată ce-am izbutit să fac oarecare economii, mi-am continuat studiile, mai ales cele de canto, căci ambiția mea era să devin tenor, la prima operă din lume.

Desigur, cinematograful începuse să mă atragă și el, și am încercat totul, spre a pătrunde într'un studio. Zadarnic însă: paradisul era prea bine păzit.

Însfăârșit, în 1922 norocul îmi surâse. Ferdinand Pinney Earle m'a angajat să joc rolul principal din „Omar Kaayyam”. La acea epocă stăpânea încă Rudolf Valentino. Eu m'am apropiat de Rex Ingram, la Metro-Goldwyn-Mayer.

Să-mi fie îngăduit a cita câteva din succesele mele: „Prizonierul din Zenta”, „Scaramouche”, „Arabul”, „Ben-Hur”, „Cântecul păgânului”, „Cântărețul din Sevilla”... Cunoașteți urmarea. N'am de ce mă plâng.

Sau mai degrabă eu n'aș fi făcut nimic, dacă trăsăturile feței mele și musculatura corpului meu nu s'ar bucura de o armonie specială.

FRUMUSETEA trebuie să fie ceva destul de agreabil pentru un avocat, un medic sau un industriar. Dar puteți să vă imaginați ce neplăceri comportă ea pentru nenorociții actori și actrițe? Desigur, mărturisesc, că oarecare avantagii fizice ușurează debutul. Ele permit să te impui mult mai ușor, deși, concursul de împrejurări are infinit mai multă importanță. Bun. Să spunem că născut sub o stea fericită, primești un crâmpiu de rol, pentru că ești frumos. Și urmarea?... Câte efortări risipite, câtă ambiție, câtă tenaci-

tate desfășurată, numai spre a dovedi incontestabil tuturor incredulilor, celor cari sunt de specialitate, cât și celor din afară, — că ai talent, da, cu adevărat talent că deși ești frumos nu ești complet tâmpit.

Un artist clasat „frumos” ajunge mai ușor în fața aparatului fotografic, dar riscă să dispară tot atât de repede.

Un artist clasat „interesant” întâmpină câteodată mai multă greutate, însă primul pas făcut, drumul este deschis. Așa-i exemplul lui Paul Muni.

Un artist considerat „slut”, poate să ajungă în culmea gloriei, datorită tocmai slujeniei sale, ca Lon Chaney.

Deci să nu mi se mai vorbească despre „frumusețe” în cinema! Ceeace contează: e naturaleța mișcărilor, bogăția mimicii; într'un cuvânt puterea talentului.

A doua chestiune ce mi s'a pus adesea este aceea a femeilor. Se crede că femeile mă admiră și că eu trebuie să mă bucur. Desigur că sunt momente când trebuie să înfrunt, singur, — un om fragil și timid, — asaltul admiratoarelor mele, care vor să mă vadă în carne și oase. Mă refer mai ales la ieșirile de la music-hall, ce au loc la Paris sau aiurea. Acolo contactul, dintre reprezentantele sexului frumos și persoana mea modestă, devine câte odată — cum aș spune? puțin brutal. Vedem, doar, atâtea lucruri frumoase și într'adevăr mărețe, pe pământ: muzeele, academile, Societatea Națiunilor!... Eu, eu nu merit atâtea admirație. Ele mă asaltează, mă îmbrâncesc, aceste fermecătoare ființe; îmi smulg ba-tista, îmi sfășie cravata, s'agață de pălăria mea, de haina mea, îmi rup coastele și-mi frâng degetele.

Fiind foarte încântat, natural, îndrăsnesc totuș să le implor, cu riscul de a părea fricos, — ca să se îndure și să-și potolească puțin manifestările lor irezistibile, de dragoste, dacă nu pentru mine, — căci din parte-mi s'ar cuveni să le exprim toată recunoștința mea, — cel puțin pentru ele însăși. Eu cred în adevăr că astfel de manifestări le obosesc mult.

Trecând dela particular la planul general, eu ador femeile, care sunt: bucuria, surâsul, plăcerea vieții. Sunt de părere că ele au dreptul să reclame egalitatea cu bărbații. Femeia modernă

răpește bărbatul, da domnilor; pe deasupra, ea știe să devină o camaradă delicioasă. Dv. o știți tot așa de bine ca și mine. Asta nu înseamnă că, dacă... Nu înseamnă că, dacă vreodată aș avea intenția să mă căsătoresc, eu n'ași alege pe soția mea, mama copiilor mei, nici dintre actrițe, nici dintre amintirile camarade, ci dintre tinerile fete modeste, puțin copilăroase, puțin mondene, care știe să facă bucătăria, să conducă servitori și să țină bine o casă... Ce vreți, sunt unele idei fixe... De altminterile, acest eveniment nu se va produce curând. Am atâtea lucruri de făcut și mai ales am câteva plăceri preferate pe care aș vrea să le gust puțin mai întâi singur. Egoism? Poate. Dar cine nu e? Călătoriile de exemplu, mă atrag enorm. Cunosc foarte bine America. Acolo se mănâncă în viteză, se doarme în viteză, se trăește în viteză, ești nimicît tot în viteză. Europa, — ce chilipir pentru american!.. Aci, cadența se domolește. Respiri. Privești în juru-ți. Ai timp de reflectat. Dejeunezi tot atât de tacticos ca și când ai cina, asta înseamnă instalat comod dinaintea unei mese bine pusă, cu gesturi naturale, nu grăbit, ci savurând fiecare îmbucătură. Ciocnești paharul. Stai de vorbă. În ochii mei un bun dejun pe pământul Franței rezumă, oarecum, toată finețea și civilizația europeană. Apoi cărțile ce mă atrag: Gide, Proust.

Armoniile marilor maeștri dorm în instrumentele mele de muzică, un mic teatru mă așteaptă, teatrul meu particular, a cărui „sală” nu poate cuprinde decât 60 persoane și unde jucăm pentru plăcerea noastră, eu și amicii mei. Apoi sporturile: tăriia, sănătatea și mișcarea... tennis, natație, canotaj. Să fii singur, într-o barcă, lăsându-te legănat de valurile ce-și păstrează secretele lor.

Oh, ce frumoasă ar fi viața, dacă s'ar putea aborda numai din partea răgazurilor! Dar cum să-ți iei aceste răgazuri?

Un mic popas în Elveția, altul pe Coasta de Argint, și îndărăt spre Hollywood!..

Gândiți-vă la mine, voi toți cari puteți să vă repausați, chiar în mijlocul lucrului vostru!... Pentru mine lucrul este o lungă așteptare neîntreruptă, a o dihnei.

Gratis

O STICLUȚA PARFUM COTY

In scop de lansare a noului parfum

„La Fougere au Crepuscule”
/CREATION 1933/

Casa COTY va adăoga (pentru scurt timp) în fiecare cutie de pudră — o sticluță originală din acest parfum, vânzându-se și mai departe cu prețul de 110 lei.

De asemenea s'a pus în vânzare și minunata

APA DE COLONIE *„Cordon Rouge”*
CU PREȚURILE DELA

75 LEI IN SUS

Citiți „Adevărul Literar”

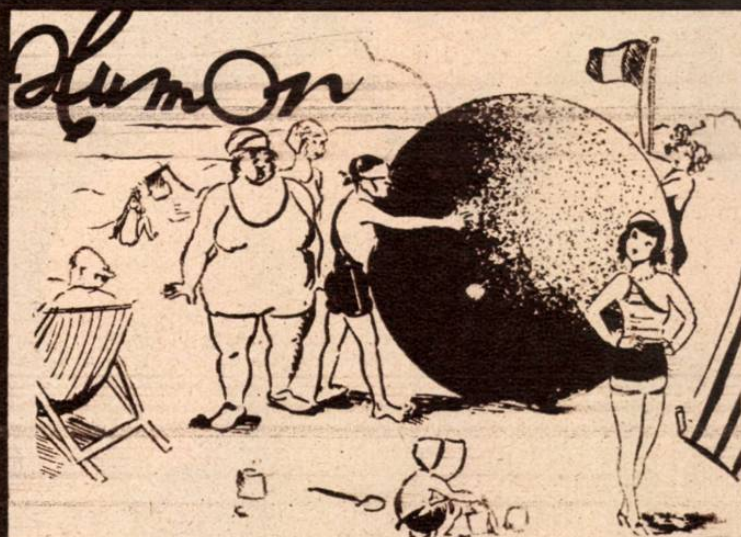
Soțul (puțin galant): — „Cred c'ar fi mai bine să cobor eu în tâl. Așa e sigur c'o să suie iar să te ial”.

(Humorist)

— Dacă nu-mi dai drumul, îți trântesc una cu pioletul în cap”.

(Kölnische Zeitung)

Joc nevinovat la plaje
POPESCU (galant): „Te-am prins Madame Georgescu!”

(Ric & Rac)

CORNERA

făcut

K.O. de o femeie

ACTUALUL campion mondial s'o fi gândind cu amărăciune că e mult mai lesne să faci k. o. o întreagă falangă de „grei”, cu Sharkey în frunte, decât pe o singură femeie, ambițioasă și iute la mânăie... s'ar zice că femeile se asmut una pe alta, ca niște Dalile moderne, împotriva blândului Samson dela Sequals. Cea mai neînduplecată dintre toate este Emilia Tersini, o subretă londoneză, care a renunțat, scrâșnind din dinți, la iubirea ei și vrea să-și despăgubească acum cu dolari rănile inimei și pierdutul privilegiu de logodnică.

Către sfârșitul anului 1929 când n'ajunsese încă la celebritate, Carnera o întâlnise pe frumoasa Emilia într'un restaurant din Londra unde fata era chelneriță. Tersini era o brunetă cu ochi mari, negri și se zice — cu un zâmbet pururea seducător.

Cum s'au petrecut lucrurile nu se știe precis. Fapt este că boxeurul, până atunci îndărătnic — nevoie mare! — la scris, deveni pe neașteptate grafoman și iată că tocmai scrisorile lui aveau să constituie cel mai puternic cap de acuzare în proces! Scandalul începu la Barcelona. Emilia fusese invitată, pe cheltuiala deja celebrului logodnic, să asiste la întâlnirea acestuia cu Paulino. Puțin timp după *match*, luptătorul desminți sau tăgăduia orice intenție matrimonială, iar fata cerea numai de-

Emilia Tersini, logodnica părăsită a lui Carnera.

cât să fie despăgubită pentru desfacerea logodnei. Atunci intrară în joc avocații. Afacerea s'a sfârșit la tribunal, în Aprilie trecut. Jurații au avut prilej să se distreze mult, ascultând întreaga corespondență a campionului lumii, care începea totdeauna cu „steaua inimei mele” și „iubirea mea cea mai sfântă”, cu prefăcătorii de hotărîre și neîndoioase (!) făgăduinți de căsătorie. Intr'o scrisoare, Carnera zicea: „Sunt proprietar de terenuri și am 36 de case la Hollywood. Toate stelele de cinema mă invită la masă; ai să vezi ce viață ideală pregătesc pentru noi! In casa ce ne vom alege pentru locuit, îi vom invita pe toți artiștii, deoarece doresc ca dela cel dintâi până la cel din urmă, fiecare să spue: „Cât e de frumoasă soția lui Primo Carnera!.. Vei avea o casă impunătoare și un automobil fără pereche în lume!” Intr'o alta, afirmă că „este omul cel mai popular din lume” și o sfătuia pe Emilia să părăsească meseria ingrătă de chelneriță, cu trei sterline pe săptămână, și să vie în Italia ca s'o cunoască pe viitoare-i soacră. Tersini îl ascultă, dar întâlnirea cu mama boxeurului nu fuse tocmai așa de cordială, deoarece aceasta nu se arătă de loc entuziasmată de alegerea fiului ei.

...Și așa se întâmplă că uriașul fu condamnat să plătească Emiliei 4200 lire sterline, drept despăgubire, plus cheltuieli de judecată, ceea ce revine la peste trei milioane și jumătate de lei! Boxeurul, cu un umor fin, răspunde: „Imi pare foarte rău dar n'am nici un ban!” Ba mai declară că o iubește încă pe d-soara Tersini dar că, precum a repetat-o în mai multe rânduri, n'o poate lua de soție înainte de a-și fi sfârșit cariera pugilistică. Intr'adevăr, boxul și căsătoria nu se împacă de fel, în perioada ascensională a unui atlet.

În răstimp, Emilia n'a desarmat și cum Carnera nici gând n'avea să vie în Anglia ca să plătească ce datora, ea a fost prima semnatară a cererii de faliment împotriva boxeurului, pentru suma de 14 mii dolari, ca despăgubiri de logodnă desfăcută. Pe de altă parte, i-a mai sechestrat și bursa de campionat.

Tersini n'a fost singura femeie care a amărât viața campionului Când acesta se afla în America, anul trecut, a fost dat în judecată pentru desfacerea căsătoriei de către o fată care nici nu-l cunoștea. Adversarii lui manevraseră cu dibăcie, în așa fel ca pugilistul să fie găsit închis într'o cameră de hotel cu o prea frumoasă și blondă *girl*, pe care-o admirase cu puțin înainte într'un vau-deville. În mai puțin de un minut și jumătate iată surprinderea și denunțul, iar a doua zi, în fața tribunalului, Carnera putu să scape numai mulțumită intervenției managerului See, care puse lucrurile în lumina lor adevărată. Nu mai punem la socotală numărul fetelor americane îmbolnăvite de necaz, fiindcă aspirau să devie „jumătățile” (pretenția e mică, la drept vorbind!) învingătorului dela Sequals, cum nu socotim nici numărul supărărilor ce acestea i le-au pricinuit.

Să fie hărăzit Carnera, ca și marii lui înaintași în arta pumnului, Dempsey și Schmelling, să-și unească soarta, chiar provizoriu — sistem american! — cu vreuna dintre cele mai frumoase stele ce lucesc pe firmamentul cinematografic, dincolo de Atlantic?

Astăzi, colosul campion mondial, printre atâtea aventuri și atâtea neplăceri, își amintește cu drag de cea dintâi iubire a lui când, abia în vârstă de douăzeci de ani, venise în Franța, la Marsilia, în căutare de lucru. Iubirea aceea îndepărtată se chema Maria și era o fată frumoasă din Udine, emigrată ca și el. Flirtul fuse întrerupt de cariera pugilistică și de celebritate și când Carnera voi s'o caute pe Maria, pe Maria lui, n'o mai găsi. I s'a spus că dispăruse din Marsilia spre a se duce cine știe unde. Spre a-și urma destinul. Un alt destin!...

G. R.

O fotografie recentă a lui Primo Carnera.

OAMENI

DE PAIE

Miraculoasa ridicare și cădere
a lui Loewenstein—geniul fi-
nanciar al Belgiei

S'AU scurs cinci ani dela moar-
tea lui Alfred Loewenstein, cea
mai pitorească figură în lumea
„oamenilor de paie”. El a căzut sau
s'a asvârlit dintr'un aeroplan, în ziua
de 4 Iulie 1928, iar trupul său, oribil
mutilat de o cădere dela 1200 m. în-
ălțime, a fost găsit de niște pescari
francezi abia două săptămâni mai
târziu. Dar nici acum nu s'a făcut de-
plină lumină asupra morții sale, și
mai sunt încă, în aventurile financia-
re ale acestui belgian, numeroase de-
talii asupra cărora planează un mis-
ter un fel de „Tabu”.

Astfel, nu se va pronunța niciodată
numele unei anumite bănci europene,
la care Loewenstein avea prin 1926
un depozit de o sută de mii de fran-
ci. Și tot anonimă trebuie să rămâie
o uriașă societate pe care el intenționa
s'o alăture la nenumăratele sale în-
treprinderi. „Omul de paie al Belgiei”
se apropia de culmea puterii sale. I
se oferi o mică participare în vasta
societate de care am pomenit, dar el
refuză disprețuitor.

„Tot sau nimic” declară el, dând
să părăsească adunarea.

În fața acestei atitudini, propieta-
rii societății capitulară, iar Loewen-
stein semnă un cec de 1.000.000 de
lire, cu calmul și simplitatea cu ca-
re ar fi dat un neînsemnat bacșiș.
Finanțarii mai mici, pe care-i învin-
sesse, se plecară fascinați înaintea lui,
și nu le păru de loc ciudat că dina-
micul capitalist se grăbi să plece cu
unul din aeroplanele proprii, ce-i stau
mereu la dispoziție. Ei nu știau că în
momentul în care se uitau la cecul de
un milion de lire, Loewenstein n'avea
la banca asupra căreia-l emisese, de-
cât o sută de mii. Nu-și făcea însă
nici o grijă din pricina asta. Aero-
planul său străbătu o mare parte a
Europei, spre orașul unde se afla si-
tuată banca și câteva ore mai târziu
își convoca bancherii într'o sedință,
anunțându-i că avea nevoie de un îm-
prumut de 1.000.000 lire. Ii fu acordat
fără nici o discuție. Sări apoi din
nou în aeroplanul său și porni spre
Bruxelles, unde avea o casă extrem
de fastuoasă.

Dar dacă bancherii ar fi refuzat
împrumutul? În momentul acela n'ar
fi putut fi în nici un caz vorba de o
lovitură fatală, pentru că Loewenstein
se bucura în 1926 de o reputație ex-

celentă. Oricine i-ar fi procurat bu-
curos un asemenea fleac de sumă. Dar
una din particularitățile „oamenilor
de paie” e că nu imaginează nici o-
dată eventualitatea unui refuz. Sunt
toți de un optimism exagerat, incu-
rabil. Nu vor să creadă în legea care
decretează că ceea ce se ridică, trebuie
să cadă, mai curând sau mai târziu.
Speculează asupra ascensiunii prețu-
rilor, o ascensiune ce le pare că tre-
buie să meargă la infinit. Datorează
sume imense de bani și sunt siguri
că-și vor plăti datoriile cu ușurință,
pentru că banii de a doua zi vor fi
mai ieftini. Dar eșafodajul oamenilor
de paie s'a prăbușit în clipa când era
inflației a luat sfârșit.

După cum am mai spus, acești oa-
meni de paie aveau pasiunea specta-
culosului. Jocul lui Loewenstein era
însă franc, naiv, aproape copilăresc.
Ziaristii deveniau lirici, descriindu-i
iachturile, aeroplanele, și caii de
curse. Într-o vreme avea numai la
Biaritz opt castele, iar când sta la Pa-
ris primia zilnic transporturi de icre
moi din Rusia, aduse cu aeroplanul.
Pe la sfârșitul anului 1927, se crede
că Loewenstein poseda o avere de
vreo cincisprezece-douăzeci de mili-
oane de lire. Era director în peste o
sută de întreprinderi germane, bel-
giene, franceze, engleze și americane.
Poseda un cazino în Constantinopol,
iar viața-i era o înălțare de gesturi
largi.

Odată cu ocazia unei călătorii în
Statele Unite, a luat cu sine o echipă
de secretari cu mult mai mare decât
o reclamau necesitatea, ceea ce nu l-a
împiedicat ca în cursul tratativelor
cu un bancher newyorkez să angajeze
pe stenografa acestuia, care era foar-
te rapidă și foarte inteligentă.

„Pregătește-te să pleci cu persona-
lul meu, săptămâna viitoare” — zise
el, întrerupându-se o clipă, în vreme
ce-i dicta.

Incântată, fata își dădu demisia
pentru a intra în serviciul marelui
financiar. Dar după câteva luni se
întoarce în America. Asaltată de re-
porterii, fata nu putu da nici o lămu-
rire asupra misterioaselor împrejură-
ri în care Loewenstein își găsisse
sfârșitul. Singura ei grijă era să-și gă-
sească un nou angajament.

Inceputurile belgianului au fost
foarte modeste. Interesant de notat e

că toți oamenii de paie au pornit în viață săraci și au lucrat neconținut, împinși de setea bogăției și a puterii, dar când și-au atins scopul, n'au știut să se oprească, să se odihnească și să se bucure de ceea ce realizaseră.

Loewenstein s'a născut la Bruxelles, acum 55 de ani. Tatăl său era un mic bancher, care a murit când Alfred era încă un copil, lăsându-i niște datorii ce se ridicau la vreo 4.000 lire. Băiatul era însă un financiar înăscut. Anii adolescenței i se scuseră în muncă, iar la vremea când împlini 21 de ani, plătiase toate datoriile tatălui său și lucra într-o bancă din Bruxelles. La sfârșitul zilei putea cita din memorie o mare parte din prețurile acțiunilor de pe toate piețele lumii. Cărând deveni contabil expert. Pe lângă că era muncitor și foarte tenace, Loewenstein avea o imaginație extrem de activă. Mijloacele sale nu-i permiteau să investească ceva, nici măcar în cele mai sigure acțiuni; speculațiile de bursă îi erau deci cu totul inaccesibile. Cu toate acestea, îi plăcea să stea seara până după miezul nopții în modesta-i cămăruță, spre a face tot felul de calcule imaginare.

„Ia să vedem” își spunea el. „Dacă aș investi 100.000.000 de franci în Societatea A, aș avea de azi în șase luni 150.000.000”. Ingrămădea astfel câștiguri imaginare un exercițiu minunat pentru embrionul unui „om de paie”. Până în 1905, Loewenstein era un funcționar oarecare și avea venituri foarte modeste. În anul acela patronii săi îl puseră să examineze situația unei societăți, care urma să se stabilească în Bruxelles și avea nevoie de ajutoare financiare.

Loewenstein ceru să i se lase lui tratarea acestei afaceri și o obțină. Operațiunea nu era de loc ușoară. Situația societății nu prezenta cine știe ce chezașii de soliditate, iar bancherii belgieni erau inflexibili. Reuși totuși în cele din urmă să contracteze împrumutul, cu un câștig considerabil pentru sine. În anii următori făcu altele câteva afaceri de acest gen, realizând câștiguri frumoase. Prin 1910, poseda vreo 20.000.000 de franci.

Isbucnirea războiului mondial deschide lui Loewenstein noi perspective. Intră la început în armata belgiană, ca ofițer de artilerie, iar mai târziu fu trimis în Anglia, unde se presupune că ar fi negociat pentru cumpărarea de armamente și muniții. Din această perioadă de serviciu militar Loewenstein ieși cu titlul de căpitan, de care era foarte mândru, și la păstrat cu pasiune, tot restul vieții. Faptul că nu i s'a dat nici o distincție pentru realizările-i industriale, îl făcea să sufere, la fel ca pe Krueger.

Războiul îi lărgi perspectivele. După trecerea furtunei, Loewenstein văzu clar imensele câștiguri inerente expansiunii post-belice.

Pe când se afla în armată, avusese ocazia să facă cunoștință unui inginer american anume Fred Stark Pearson, care se specializase în instalarea uzinelor producătoare de energie. Plăcut impresionat de tânărul și agerul financiar, inginerul îi dăruî curând prietenia sa și e-

foarte probabil că în discuțiile lor, n'a pierdut ocazia de a-i face un tablou trandafiriu asupra viitorului industriei electrice. Acesta muri în Mai 1915, în naufragiul Lusitaniei, prin torpile, dar Loewenstein nu i uită teoriile.

Activitatea lui Loewenstein de după armistițiul din 1918, nu se cunoaște tocmai precis, Amintindu-și de sfaturile lui Pearson, își îndreptă pașii spre industria electrică, pentru ca mai apoi să-și extindă operațiunile într-o ramură nouă și mai profitabilă. Ii veni ideea că fabricile de muniții rămase fără lucru și devenite inutile, prin terminarea războiului, ar fi putut ușor fi transformate în fabrici de mătase artificială, pentru că fabricarea acestui material nu se deosebia mult de fabricarea explozibililor.

Cu această nouă industrie realizează câștiguri fantastice, în cursul celor trei sau patru ani cari urmăre. În 1924 Loewenstein își făcea călătoriile în aeroplane proprii. E de notat că la epoca aceea francul belgian era în declin. După cum ați avut ocazia să vedeți, Stinnes a profitat enorm prin deprecierea mărcii, cumpărând totul pe credit și plătind după o anumită perioadă cu bani deveniți cu mult mai ieftini, decât în ziua transacției.

Putem spune că Loewenstein s'a servit de un sistem identic. Dar el n'a devenit o figură internațională decât în 1926 și ciudat, atunci numai datorită frecvențelor sale sugestii că circulația monetară a Europei trebuia stabilizată. Vorbi mult despre această chestiune susținând că era ușor realizabilă.

Prin 1925, câțiva reprezentanți ai guvernului francez întreprinseră o serie de cercetări discrete asupra acestei chestiuni. Aflând de acest demers Loewenstein îi pofti la Biarritz, aducându-i dela Paris în aeroplane și trenuri speciale. Ii găzdui într-unul din castele sale, angajând artiști, cântăreți și pușticiști spre a-i amuza, dar fu foarte neprecis când i se ceru să se pronunțe asupra măsurilor pe care le-ar fi recomandat pentru stabilizarea francului, făgăduind să-și enunțe părerea ulterior ceea ce nu s'a întâmplat niciodată.

Ceva mai târziu, tot în acel an; Loewenstein oferea Belgiei — propria sa țară — un împrumut de un milion de lire, fără dobânzi, pentru stabilizarea francului. Această propunere în aparență atât de generoasă fu trambitață de toate marile cotidiane ale Europei. La Paris, ziarele făcură comentarii largi asupra acestui gest, cerând ca financiarilor francezi să imite pe Loewenstein. Bancherii și mentorii financiar ai guvernului belgian fură însă foarte puțin impresionati. Mai târziu se află că Loewenstein ceruse în schimb împrumutul niște concesiuni asupra unor exploatare hidroelectrice, și că oferta sa fusese refuzată net.

Dar Loewenstein își atinsese scopul. Krueger dobândise o reputație mondială, împrumutând bani națiunilor Europei. Loewenstein fu însă mai câștigat, devenind în ochii lumii un geniu financiar, printr-o simplă făgăduială. Avea acum, pe lângă marea-i avere, putere, in-

fluență și prestigiu. Era gata pentru o lovitură în stil mare. Propuse maximalizarea pieței de mătăsuri artificiale. Loewenstein era foarte onest în intențiile sale, dar se lovi de o poziție concurenților engleze așa că proiectele sale în această direcție eșuară. Acest eșec dădu o lovitură grea prestigiului său. Căută atunci să se reechilibreze, extinzându-și uzinele hidroelectrice și cumpărând paralel concernuri care n'aveau nici o legătură cu industria mătasei și a electricității. El achiziționa astfel mine de mangan în Silezia, zăcămintele de cărbune în Saar, plantații de cauciuc în Congo și un cazinou în Constantinopol, făcând investiții absurde, aproape inutile.

Dar Loewenstein era acum convins de genialitatea sa. Îngâmfaarea sa sporia, în raport direct cu expansiunea-i financiară. Își elabora proiectele singur, fără să consulte pe nimeni și fără să accepte vre-un sfat. Avea senzația că era un individ excepțional privilegiat, că n'avea a se supune legilor sociale și mondene. Deveni irascibil. În 1926 fu amendat cu cinci sute de franci, pentru că bătuse pe unul din oamenii cazinoului din Biarritz, care nu-l lăsase să intre, pentru că nu era în haină de seară, așa cum o cerea regulamentul.

Perioada cea mai activă în cariera lui Loewenstein a fost anul 1927 și câteva luni din 1928. Avea sa era evaluată la 20.000.000 de lire și părea tot atât de infailibil ca și Krueger. Deconcertat un moment, de înfrângerea suferită în lupta cu industria engleză, căpătă curând o exagerată încredere în sine. Pe măsură ce zilele se strecurau pe calendarul anului 1927 Loewenstein devenea o versiune aproape cinematografică a marelui industriaș. Nu împlinise încă 50 de ani și era un bărbat în floarea vieții. Umerii săi lași și mersul viguros creeau o impresie de mare forță. Era mărunt de statură, robust și oacheș dar învinsese o tendință spre corpolență prin exerciții fizice. Suplețea trupească devenise pentru el o manie. Era înțovărașit peste tot de maseuri.

„Sănătatea mea” obicinuia el să spuie cu toată seriozitatea, „e un factor de vitală importanță, în viitorul Europei”.

Avea în anii aceia tot ce-ți pot da banii. Viața-i era fastușă și plină de extravagante. Se îmbrăca foarte elegant, și foarte sobru dar avea o pasiune pentru cravate și cămăși de culori vii, cu gulere tari din acelaș material.

Dar pe lângă toate aceste bunuri procurate de situația sa, Loewenstein avu parte și de câteva din acele satisfacții ce nu se pot cumpăra cu bani. Astfel, soția sa, era tânără și frumoasă. Tot de naționalitate belgiană, spre deosebire de el care se ridicase din sânul burghezimei, descindea dintr-o veche familie de aristocrați. Era una din acele femei care dau valoare vestimentelor. Cei cari o vedeau rămăneau uimiți de frumusețea ei, uitând să remarce eleganța toaletei pe care o purta.

Femea aceasta, în care frumusețea era egalată de inteli-

gență, a făcut mult pentru ridicarea socială a soțului său.

După moartea lui Loewenstein s'a lansat un svon ce s'a menținut multă vreme, asupra unor legături amoroase cu alte câteva femei, printre care o fascinantă sârboaică. De notat e însă că numele acestei femei n'a fost pomenit nici odată și că ea n'a apărut niciodată spre a formula vre-o pretenție.

Adevărul e însă că această aventură amoroasă n'a existat. Căsnicia marelui magnat industrial a fost una dintre cele mai fericite. Mai avea și un fiu pe care-l iubia la nebunie și care urma să moștenească imensul său imperiu financiar. Băiatul n'avea decât 17 ani la moartea tatălui său, eveniment în urma căruia imperiul începu să se destrame.

Destul de sănătos în aparență, Loewenstein nu s'ar fi putut lăuda însă cu un sistem nervos de un perfect echilibru. Se juca mereu cu ochelarii înrămați în baga, punându-i și scoțându-i de pe nas și mușcându-le căpățile cu dinții săi albi și puternici.

Starea sa de puternică tensiune se trăda prin salturi dela un subiect la altul. Era în stare să înceapă o frază și să se întrerupă, spre a începe o alta, cu totul fără legătură cu prima. Adesea se opria brusc, rămânând pe gânduri câteva minute. Apoi își chema secretarii și dicta frenetic.

Ce era real și ce era afectare în toate acestea? Aurora teatrală de care era înconjurat, se evidenția atunci când negocia cu alți bancheri sau industriași. Mesagerii forfotiau aferați, întrerupând mereu discuțiile. Loewenstein cerea tocmai aeroplanul pentru o imediată plecare, dar o secundă mai târziu, ordinul era anulat. Dicta la trei sau patru stenografi ce se succedau cu repeziune. Noaptea avea la căpătai un carnet de însemnări și un secretar sta regulat de serviciu așteptând să fie chemat dela o clipă la alta.

Dar victoriile financiare nu-i procurau o satisfacție deplină.

Lupta acestor „oameni de paie”, spre a se releva în viața mondenă a societății, are în ea ceva patetic, aproape tragic. În perioada 1920—1930, aristocrațiile Europei se prăbușiau. Dar pentru un om ca Loewenstein această aristocrație muribundă avea o cultură, un fond de eleganță, o educație pe care le invidia. Această aristocrație îl putea sfida încă și o făcea.

Loewenstein simția cu acuitate această sfidare. Decise să pătrundă în aceste cercuri „aurite”, luându-și ca pretext caii de curse și într-o oarecare măsură isbuti. Succesul său se datoră în parte faptului că era un călăreț corect. Își cumpără o proprietate în inima ținuturilor de vânătoare ale Angliei, unde instală oameni de specialitate cai și câini cari în sezon, îl așteptau să sosească cu aeroplanul în zorii zilei, dela Biarritz, pentru a începe partida de vânătoare. Aristocrații ținuturilor îl găseau cam ridicul, dar îl simpatizau totuși.

În 1928, zilele aurite ale „oamenilor de paie” se apropiu de sfârșit. Stinnes murise iar imperiul său se destrămase. Krueger cei-drept se mai bucu-